



CELJSKI televiznik

CELJE, 26. maja 1961
Leto XI. šte. 19
CENA IZVODU 20 DIN
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
"CELJSKI TISK"
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Veličina v veličini njegovega ljudstva

Titojeva imena ni treba umetno kovati v oblake, ni ga treba spretno ovijati v aforizme in mu dvigovati piedestal veličine. Velikost njegove osebnosti je odraz njegovega revolucionarnega boja, njegove genialnosti na čelu revolucije, njegovega dosežkov v preobrazbi jugoslovanske družbe, v njegovem ugledu v očeh množice vsega sveta, v njegovi resnični humanosti in tisočkrat dokazani globoki želji za mir in srečo človeštva.

Človeštvo je v svoji zgodovini zabeležilo velike zgodovinske osebnosti, resnične in potvorbene. Toda takega veličana, kot je maršal Tito, zasledimo v takih okoliščinah, tako tesno povezanega z željami in cilji nekega ljudstva, doslej ni bilo.

Tito je velika osebnost iz enostavnosti. Velik voditelj zato, ker je vselej bil del svojega ljudstva, ker je natanko pristal na njegovi volji, ker je bil vedno najdoslednejši revolucionar, brezkompromisni zastavonoša proletarske ideje, ki je edina resnična vodnica k sreči celotnega človeškega rodu.

Rastel je v ljudstvu, bil preganjan med preganjanimi, se bori z borci, zmagoval z zmagovalci, gradil novo družbo, kljuboval napadom in dvignil glas za mir in sodeloval med narodi. Vedno kot odjek volje narodov Jugoslavije, toda tudi kot voditelj, ki jasno vidi pot pred seboj, ki v slehernem položaju sedanjosti ve za zakonitosti bodočega razvoja.

Za veličani človeštva so ostale kulture, veličastni zgodovinski premiki, njih imena so vezana za rast civilizacije, za vzpon proizvodnih sil. Toda Tito si je po vseh vseh ustvaril spomenik v zavesti ljudstva, iz katerega je izšel. Tito ni eden od onih, ki krepijo vlogo in pomen države in z njo tudi svojega. Kot dosledni marksist je ubral drugo pot, kot še nihče pred njim. Na čelu Zveze komunistov, revolucionarnega jedra jugoslovanskih ljudstev, je usmeril sile delovnih ljudi ne samo na ekonomsko krepitev socializma. Storil je veliko več. Velik je njegov vpliv, da je delovno ljudstvo Jugoslavije smelo stopilo na pot polne osvoboditve dela, da si proizvajalci dejansko vladajo sami, neposredno in resnično, tako v proizvodnih naporih, v družbeni delitvi dela in ustvarjenih dobrin.

Delovne množice Jugoslavije so na poti resnične svobode. Nihče jim ne bo več vladal, niti posredno v njihovem imenu, temveč ljudje sami odločajo o svoji usodi. S tem, da izgineva vladanje nad ljudmi, v ospredju pa stopa upravljanje vseh ljudi nad stvarmi, je veličina naše dobe, je proces, v katerem se človeku resnično v polnem obsegu vrača človeško dostojanstvo.

V tem pa je tudi veličina Tita, ki naj nam živi še na mnoga leta!

NA PRAVI POTI

Na celjskem mladinskem pevskem festivalu je nastopilo 39 zborov z nad 3200 pevci - Festival sta obiskala tov. Miha Marinko in Boris Kraigher - Zbor osnovne šole iz Sežane ter gimnazijski iz Celja najboljša v Sloveniji

PRIPREDITVE LETOSNJEGA FESTIVALA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V CELJU SO SE ZACELE V PETEK, 19. 5. M., KO JE BILA V PROSTORI MESTNEGA MUZEJA ODPRTA RAZSTAVA MLADINSKE PEVSKE LITERATURE, KI JE IZSLA V LETIH PO VOJNI. SLAVNOSTNA OTVORITEV FESTIVALA PA JE BILA V SOBOTO POPOLDNE, V VELIKI DVORANI NARODNEGA DOMA, PRED NASTOPOM NAJBOLJSIH SLOVENSkih PIONIRSKIH ZBOROV. SLOVESNOST JE ZACEL PREDSEDNIK FESTIVALSKEGA ODBORA ANDREJ SVETEK ZA NJIM PA JE FESTIVAL ODPRL PREDSEDNIK ZVEZE SVOBOD IN PROSVETNIH DRUSTEV SLOVENIJE BRANKO BABIČ.

V govoru, ki ga je imel ob tej priložnosti je dejal, da celjski festival mladinskega petja zaključuje eno od najbolj množičnih kulturnih dejavnosti naše mladine v letošnjem letu. Okoli 850 mladinskih pevskih zborov in blizu 43 tisoč pevcev se je zvrstilo na občinskih in okrajnih revijah za izbor najboljših. Celjski festival, je še dejal tov. Babič, pa ne pomeni samo revije najboljših, temveč predvsem označuje nepretrgano kulturno aktivnost mladih pevcev, ki so se celo šolsko leto pripravljali na javne nastope in v plemenitem tekmovanju stremeli, da bi dosegli največ in si tako priborili dostop na celjski festival. Vsem to seveda ni uspelo. To pa v ničemer ne zmanjšuje njihovega prizadevanja in truda, ki so ga vložili v to. Končno je tov. Babič opozoril še na druge odlike celjskega festivala in na obletnico ostaje jugoslovanskih narodov kateri je bil festival posvečen.

Kakor prvi dan, tako so tudi naslednje dni obiskali festivalne prireditve najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja tako iz Ljubljane, kot Celja. Tako so festival obiskali: predsednik Ljudske skupščine Miha Marinko, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, podpredsednik Izvršnega sveta Viktor Anželj, nadalje Ivan Regent, Vladimir Majhen, Boris Kocjančič, Ivan Kreft, Stane Krajnc, nadalje Franc Simonič, Riko Jerman, Franc Lubej, Jože Jošt, Stane Sotlar, Tone Skok, Franc Rupret, Drago Spendi itd. Med številnimi gosti so bili tudi najuglednejši glasbeni delavci kot docent beograjske Akade-



Gostje na nedeljski prireditvi celjskega festivala. Od leve: Miha Marinko, Boris Kraigher, Branko Babič, Franc Simonič... na desni: zbor koroških mladincev.

mije za glasbo prof. Vojislav Ilić, Kiril Spirovski iz Skopja, Zoran Palčok, predsednik Zveze glasbenih društev Hrvatske, nadalje Rado Simonič, Radovan Gobec, Peter Lipar, Slavko Mihelčič itd. Festival pa so obiskali tudi številni tuji gostje, kot g. Johan Scholtes in ga. Schols iz Nizozemske, dr. Fritz Piersig iz Bremena, prof. Albin Reiter iz Salzburga, Edmund Mackowiak iz Poznania, Napoleon Siess iz Katowic in drugi.

Spored festivalskih prireditev je

tudi mešani mladinski pevski zbor »France Pastek-Lenart« iz Zelenke Kaple in Sentvida.

V Nazarju so izvolili obratne delavske svete

Z decentralizacijo delavskega samoupravljanja na ekonomsko enoto so 20. maja po obratih Lesne industrije Nazarje izvolili 8 obratnih delavskih svetov. Obratni delavski sveti štejejo od 5 do 7 članov. V pripravi na volitve obratnih delav-

skih svetov po ekonomskih enotah so živahno sodelovale tudi sindikalne podružnice. Na kandidatne liste, ki so jih pripravile sindikalne podružnice, so prišli na boji sposobni in zaslužni člani delov. kolektiva.

Z izvolitvijo obratnih delavskih svetov ima vsaka ekonomska enota organ delavskega samoupravljanja kar daje garancijo, da se bo delavsko samoupravljanje še bolj poglabilo, interes delavcev za samoupravljanje pa povečal.

Razstava »Celjski okraj v revolucionarni borbi in socialistični izgradnji« je že krenila na pot. Najprej je bila odprta v Preboldu, od tod pa je krenila na Vransko. Do vključno nedelje bo urejena v Mozirju. Zatem pa jo bodo odprli še v naslednjih krajih: Gornji grad (31. maja in 1. junija), Solčava (3. in 4. junija), Celje (od 9. do 12. junija), Rogaska Slatina (15. in 16. junija), Smarje (18. in 19. junija), Slovenske Konjice (od 23. do 25. junija), Dobrna (od 28. do 30. junija), Zalec (od 7. do 9. julija), Sentjur (od 20. do 22. julija) ter Šoštanj in Velenje od 1. do 8. oktobra.

Razen tega bodo jeseni to razstavo uredili še v Kozju, Bistrici ob Sotli, na Planini in nazadnje v Laškem.

Kje in kdaj?

BO ODPRTA RAZSTAVA »CELJSKI OKRAJ V REVOLUCIONARNI BORBI IN SOCIALISTIČNI IZGRADNJI«

Najboljši v Sloveniji

V počastitev dneva mladosti je Streška zveza Slovenije izvedla tradicionalno tekmovanje okrajnih mladinskih reprezentanc v streljanju z maoka. lbrsko puško. Zmagala je ekipa iz Celja, ki je dosegla 939 krogov, drugi so bili Kranjčani z 901 krogom, tretja Ljubljana, četrta Maribor, peto Novo mesto.

Kakor v ekipnem ocenjevanju tako so Celjani dosegli najboljši uspeh tudi kot posamezniki. Zmagal je Jože Jeram z 246 krogi od 300 možnih. Na tretje mesto pa se je uvrstil Vili Dečman iz Stor z 237 krogi.

CELJANI — REPUBLIŠKI PRVAKI

V nedeljo je bilo v Novi Gorici sedmo tradicionalno republiško prvenstvo v predvojaškem mnogoboju. V končnem ocenjevanju so pri ekipah zmagali Celjani s 1164 točkami, pred Novo Gorico 1113, Kranjem itd.

Med posamezniki pa se je od Celjanov najbolj držal Gruber z Vajenske šole Borisa Kidriča v Celju, ki je zasedel drugo mesto. Gimnazijski Rotar pa je bil tretji.

VREME

za čas od 25. maja do 5. junija
Trajen dež z ohladitvijo se pričakuje okrog 28. maja. V ostalem deloma sončno s pogostimi krajevnimi plohami ali nevihtami. Prehodno izboljšanje vremena okrog 26. maja in okrog 2. junija.

Na pot je šla razstava

— Potujoča razstava, ki jo danes odpiramo, je dejal na otvoritveni slovesnosti v Preboldu predsednik okrajnega odbora za proslavo dvajsetletnice vstaje »jugoslovanskih narodov, tov. JOŽE JOST, ponazaruje s svojim zgodovinskim gradivom bočeni prispevek prebivalcev celjskega okraja, predvsem pa prispevek prvih partijskih celic v borbi proti ljudskim režimom v bivši Jugoslaviji, nadalje začetek oborožene borbe prvih partizanskih čet, kot sta bili celjska in savinjska, ter pozneje s slavo ovenčano pot Stirlinajste divizije in drugih enot. V razstavnem

»CELJSKI OKRAJ V REVOLUCIONARNI BORBI IN SOCIALISTIČNI IZGRADNJI«

gradivu je tudi prikazano junaško zadržanje in vera v zmago nad fašizmom naših borcev in aktivistov Tu so oburjeni dogodki iz Starega pisara itd. Razstava pove, da znaša skupno število žrtev z območja celjskega okraja 3768, v NOB pa je vsega skupaj sodelovalo iz našega okraja 12.385 ljudi. Ta bilanca, je še dejal tov. Jošt, nas še posebno moralno obvezuje, da za ideje, za katere je ugasnilo toliko življenj danes vložimo vse sile in tako pripomoremo k hitrejšemu tempu kvalitetejšega razvoja socialističnega družbenega reda.

Ni naključje, da je bila razstava »Celjski okraj v revolucionarni borbi in socialistični izgradnji« najprej odprta v Preboldu. Od tod bo krenila na pot v različne kraje našega območja predvsem zaradi tega, ker je bilo prav v Preboldu pred vojno izredno aktivno delo partijske celice ki se je že na začetku oborožene vstaje še bolj razmahnilo.

Razstavo je uredil oddelček NOB Mestnega muzeja v Celju pod vodstvom tovariša Staneta Terčaka. Na njej pa je zbranih okoli 800 slik, fotografij in ostalih dokumentov Spada v vrsto prireditev na časi dvajsetletnice vstaje.

Po Preboldu so razstavo prenesli na Vransko, danes pa so jo odprli v Mozirju. Tu bo urejena do vključno nedelje, 28. tega meseca.



Tovariš Jože Jošt odpira razstavo



Andrej Svetek začenja festival mladinskih pevskih zborov

Zahvali se je Celju in njegovim prebivalcem, ki so prijazno sprejeli tolikšno število mladih pevcev in gostov. Nazadnje pa je izrekel polno priznanje članom festivalskega odbora v Celju, zlasti pa njegovemu predsedniku Andreju Svetku.



IZ FESTIVALSKEGA DNEVNICA

POLNI SO LISTI FESTIVALSKEGA DNEVNICA, POLNI ZAPISOV IN VTIŠOV, PREPOLNI ŽIVIH SPOMINOV IN OBČUTKOV, OB KATERIH JE ČLOVEK OSTAL BREZ BESED, IN KO SO V OČI SILILE SOLZE... SPOMINI NA VSE TO SO SE PREVEČ ŽIVI, DOZORELI BODO SELE SČASOMA IN USTVARILI TISTO NEPOZABNO PODOBO, KI JO LAHKO ČLOVEK DOŽIVI SAMO ENKRAT. VSE TO OBČUTJE PA SE POVEZUJE V SPOZNANJE — FESTIVAL JE USPEL, USPEL JE NAD VSA PRIČAKOVANJA, POTRDLIL PRAVILNOST POTI IN NAKAZAL BLIŽNJO TER DALJNO PERSPEKTIVO.

Perspektivo celjskega festivala mladinskega zborovskega petja so bolj kot kdajkoli prej nakazale prav letošnje prireditve. Festival mora, bolj kot letos, izzveneti v vsejugoslovanskem akordu. To ni le manifestacija slovenske mladine, slovenskih pevskih zborov. Celjski festival naj postane tudi zaključnica nepretrganega dela na pevskem področju mladine vseh jugoslovanskih narodov. In končno, celjski festival ima vse pogoje, da se razvije v pomembno mednarodno prireditev. Morda že prihodnje leto, sicer pa prav kmalu.

Čeprav sta zlasti reviji najboljših slovenskih mladinskih zborov izzveneli v tekmovalnem smislu, saj je bilo treba prvi dan iz skupine štirinajstih, drugi dan pa med enajstimi zbori določiti najboljšega, je vendarle že sama udeležba na festivalu dala visoko priznanje vsem mladim pevcem. Premagati dvakratno izbiro ni bilo lahko. Izluščiti iz množice 850 zborov petindvajset najboljših je bilo težko. Vsi izbrani so namreč morali svojo kvaliteto in sposobnost potrditi najprej na občinskih in zatem še na okrajnih revijah. To pa je zahtevalo veliko trde volje. Zato, ne glede na imenovanje najboljših zborov, dajemo priznanje vsem. Vsi so si zaslužili odlično oceno.

Sobota, 20. maja

V lepem sončnem jutru je Celje zaživelo povsem novo življenje. Prvi zbori so prišli že sinoči, večina pa dopoldne z mariborskim in ljubljanskim vlakom. Na celjski železniški postaji je bila silna gneča. Pa vendar se je vse kmalu izpraznilo. Spet so se srečali stari znanci. Stiki rok in objemanja... Mlade pevce in goste je pozdravilo in sprejelo okrašeno Celje. Popoldne je bila velika dvorana Narodnega doma znova pretesna. Na srečo je organizator ozvočil tudi trg pred festivalno dvorano in tako omogočil še ostalim spremljavalcem, da so se lahko pridružili mladinskim zborovskim prireditvam. Vsi so se kmalu izpraznili. Spet so se srečali stari znanci. Stiki rok in objemanja... Mlade pevce in goste je pozdravilo in sprejelo okrašeno Celje. Popoldne je bila velika dvorana Narodnega doma znova pretesna. Na srečo je organizator ozvočil tudi trg pred festivalno dvorano in tako omogočil še ostalim spremljavalcem, da so se lahko pridružili mladinskim zborovskim prireditvam.

Kakor pravi Sartre v »Expressu« oslepljeni so že dolgo časa od protikomunistične propagande in zanje je komunizem vse, kar je nasprotno ameriškim interesom, korenine tega pojmovanja pa so v neizprosni razstremu kolonializma. Ta pa poka, in s tem se ZDA težko botajo. Zato so spet povečale vojaško in gospodarsko pomoč Južnemu Vietnamu, zato so vrgli Čang Mionovo vlado v Južni Koreji, nova pa bo vodila dosledno protikomunistično politiko in odpravila stike z ZDA. Torej preventivni ukrepi tam, kjer bi se utegnili pripetiti kaj takega kot v Laosu! Južni Vietnam, Tajland, Formosa so požele že milijarde dolarjev iz ZDA in to z enim samim namenom, da bi se tu okoli ameriških vojaških oporišč utrldili in uveljavili najbolj reakcionarni, najbolj kravati desničarski režimi.

Zaenkrat ni jasno, kaj je v ozadju Kasavubujeve akcije za nov parlament in s tem za odstranitev stanleyvillske vlade, ki ji načeljuje Gizona. Če je Kasavuba res ameriški agent in obenem hoče biti nosilec zakonitosti, je jasno, da bi zahod na ta način rad okrepil svoj položaj v sruču Afrike. Combejevo separatizem in njegove metode so bile preveč anahronistične, nekaj podobnega, kakor so portugalske v Angoli.

Zahodna Nemčija je ponovno pokazala, da skuša iz blokouskega nasprotja potegniti čim več koristi zase in za svojo politiko veseliti. Strauss je ponovno terjal še močnejšo atomsko oborožitev Bundeswehra, češ, brez sredstev za zastraževanje nemški politiki ne morejo prevzeti odgovornosti za Evropo! Res, še malo je treba počakati pa se šefu Adenauerjevega kabineta Globkeju ne bo treba umakniti s položaja zaradi dokumentov, ki so odkrili, da je bil pred vojno in med vojno najžejši sodelavec Eichmannov.

T. O.



Cestitka za uspel nastop

pevci iz Borovnice, zatem mladinski zbor iz Grosuplje, pa otroci iz Kamnika, ki so večjali za favorite... Ljubljanski okraj je zastopal tudi lanski zmagovalni celjski festival — zbor osnovne šole »Majde Vrhovnikove« iz Ljubljane. Letos ni uspel. Mladi pevci iz Idrije so požel zaslužen aplavz. Prav tako pevci iz Vidma-Krškega ter zlasti še živahni otroci iz Radgone, ki so na oder skoraj pritekli. Zatem so se postavili še pevci osnovne šole »Ludijan Seljak« iz Kranja, zbor osnovne šole »Slavko Slander« iz Maribora, mladinci iz Benedikta v Slovenskih goricah... Veliko zanimanje je vladalo za nastop sezonskega zbora. Konec je veljal domačinom. Na oderu so se zvrstili mladi pevci iz prve osnovne šole ter zbor France Prešeren, ki ga sestavljajo otroci celjske tretje osnovne šole.

Nedelja, 21. maja

Predviden manifestativni nastop združenih pevskih zborov pri spomeniku NOB na Slandrovem trgu je zaradi deževja odpadel. Kmalu zatem so prireditelji sprejeli še brzokavko iz Trsta. Zaradi tehničnih ovir, ne moremo priti, se je glasilo. Tako je festival izgubil ne samo pomemben nastop pri spomeniku, s katerim so hoteli še posebej počastiti obletnico ljudske revolucije, ampak je bil tudi ob srečanju z mladimi pevci s Tržaškega.

Zato pa so popoldanski nastop v veliki dvorani Narodnega doma začeli Korošci onstran meje. Zapele so tri svoje narodne pesmi. Navdušenega odobravanja ni hotelo biti konca. Za njimi so nastopili pevci mladinskega zbora novomeške gimnazije, zatem ženski zbor iz Tolmina, ženski zbor učiteljskega iz Murske Sobote, enak zbor iz Kopra, nadalje mladi esperantisti iz Ljubljane, ženski zbor Srednje vzgojiteljske šole iz Ljubljane, mešani zbor kranjske Svobode, ženski zbor »Save Klavora« z mariborske Ekonomske

Podobno so sprejeli izredno kvaliteten zbor glasbene šole iz Skopja. Dolgotrajno ploskanje ni izražalo samo priznanja za uspel nastop temveč nekaj več. V njem so bile globoke simpatije do mladih pevcev iz bratskih republik, do pevcev, ki so prvokrat nastopili v celjski dvorani.

Torek, 23. maja

Zadnji dan festivala. Dvorana Narodnega doma se je napolnila že dobre četiri ure pred pričetkom. Vsak kotiček je bil skrbno izkoriščen. Na oder so najprej prikorakali pionirji osnovne šole »Veljko Dugosevič« iz Beograda, za njimi zbor italijanske osnovne šole in gimnazije iz Pirana. Prav lepo presenečenje so Celjanom pripravili člani mešanega mladinskega zbora učiteljske »Žive Jovanoviča« iz Vršca, ki so ga sestavljali pevci romunske narodnostne manjšine. Na oder so prišli v živih narodnih nošah. Kakor italijanski zbor prej, tako so tudi ti zapeli v svojem jeziku — v romunskem. Ploskanje ni hotelo prenehati. V nadaljevanju sporeda revije ju-

goslovanskih in manjšinskih zborov so nastopili pionirji osnovne šole »Vladimir Iljič-Lenin« iz Skopja. Viden napredek od lanskega leta so potrdili pionirji osnovne šole Volčevca iz Zagreba. Močan in kvaliteten je bil tudi zbor »Mladi učitelj« iz Sarajeva.

Sporod četrtega dne in s tem festival sta zaključila zbor osnovne šole iz Sežane ter mešani zbor Svobode s celjske gimnazije. Ko so slednji zapeli Brahmsovo »V tihi noči« je v dvorani zavladala grobna tišina, prenekaletni poslušalci pa so segli po robčke in si brisali oči... Spet je pesem ganila srca in vzbudila globoka nežna čustva. Ali bi ne bilo lepo, če bi lepo pesem osvojili vsi, pesem, kot vzgojno sredstvo in kazalo k plemenitosti, ljubezni in lepoti? Za konec se je v dvorani razlegla mogočna Internacionala. Velika manifestacija mladinskega zborovskega petja je bila s tem pri kraju, manifestacija, ki je potrdila kvaliteten napredek in množično rast mladinskih zborov. Končan je bil festival, kot prispevek pojke mladine k dvajsetletnici vstaje jugoslovanskih narodov.

Razgovor z dirigentoma najboljših slovenskih mladinskih zborov



no Celje. Temperaturna razlika med odhodom iz Sežane in prihodom v Celje je znašala kar 17 stopinj. To pa ni malo.

— Kaj menite o festivalu na sploh?

— Ideja je odlična. Z letošnjimi nastopi so pokazali izreden napredek. To smo ugotavljali tudi na občinskih revijah. Kakor v drugih okrajih, smo tudi v našem zabeležili prav lep kvaliteten in kvantiteten vzpon.

Skratka, celjski festival je lepa oblika mladinskega pevskega udejstvovanja. Otroci so ga sprejeli za svojega, zato se ga veselijo in se nanj skrbno pripravljajo.

USPEH - priznanje mladim pevcem

Prvi in drugi dan festivala mladinskih pevskih zborov v Celju so nastopili najboljši slovenski zbori, predmudijske in pomutacijske dobe. V prvi skupini (pionirskih zborov) je naslov najboljšega zbora v Sloveniji pripadel mladim pevcem osnovne šole iz Sežane pod vodstvom MAJDE HAUPTMANOVE, v drugi pa gimnazijskemu zboru iz Celja pod vodstvom EGONA KUNEJA.

Veseli in ponosni

— Kako ste sprejeli vi in vaši mladi pevci vest o najboljšem zboru?

— Zelo ponosno in z velikim veseljem. Tega nismo pričakovali. Zelo smo dosegli prvi uspeh, ko smo sploh sodelovali na celjskem festivalu. To nam je dalo spodbudo, da smo se pripravili na letošnji nastop lotili že lanske jeseni. Pridno smo delali in vadili. Zaradi izrednih pogojev je naše delo potekalo samo v okviru rednih šolskih ur. Mladi pevci ne stanujejo samo v Sežani, temveč so raztreseni v širšem okolišju. Zato jih je bilo nemogoče klicati izven rednega šolskega dela k vajam. Uspeh, ki smo ga dosegli, pa je lepa nagrada za delo, ki smo ga opravljali z velikim veseljem.

— Kako ste zadovoljni z organizacijo festivala?

— Zelo. Nekaj strahu sem imela le pred nastopom. Pri vajah so otroci slabo zapeli. Ko smo ugotavljali zakaj, se nismo čudili, saj so prišli iz tople spomladanske doma v hlad-

— Kakšna je ocena festivalskih prireditev?

— Četudi nisem poslušal vseh zborov, je napredek očiten in prav lep tako v kvaliteti kot izbiri programa.

— Kako ste sprejeli odločitev strokovne komisije?

— Zame osebno je bila ta odločitev pohvalna. Vesel pa sem je bil tudi zaradi tega, ker pomeni priznanje in nagrado mladim pevcem zbora, ki so bili pridni, prizadevni in ki so tako dobili priložnost občutiti, da lahko z vztrajnim delom dosežejo lep rezultat. Tako priznanje pa je velikega pomena tudi z vzgojnega stališča. Pomembno pa je tudi zaradi tega, ker potrjuje mlademu človeku spoznanje, da kot posameznik v celoti ni pomemben, da pa lahko kot njen člen veliko pripomore k skupnemu uspehu.

— In načrti?

— Solsko leto gre h kraju. Zato bi lahko govorili le o načrtih za prihodnje obdobje. Sicer pa kaže, da bomo nastopili tudi na festivalu hrvatskih zborov.



V zadnjem tednu na DOMOVINI

Petek, 19. maja
OB DNEVU LETALSTVA je predsednik Tito sprejel delegacijo jugoslovanske vojsne letalstva.

Sobota, 20. maja
NA RAZŠIRJENI SEJI predsedstva Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije so opozorili na to, da je treba poiskati ustreznejše metode planiranja gospodarskega razvoja naše dežele. Te terjajo namreč spremembe v družbenem in gospodarskem sistemu.

Nedelja, 21. maja
ZARADI MOCNEGA DEŽEVJA so v Makedoniji, južni Srbiji in na Kosmetu močno narasle nekatere reke in prestopile bregove.

Ponedeljek, 22. maja
NA FAKULTETI za elektrotehniko v Ljubljani je skupina strokovnjakov izdelala eksperimentalni mikroskop, ki so di med najmočnejše na svetu.

Torek, 23. maja
NA ZASEDANJU LJUDSKE SKUPSCINE Slovenije so sprejeli poročilo izvršnega sveta o njegovem delu v lanskem letu. Obravnavali pa so tudi poročilo Odhoda za družbeni nadzor o vzgoji strokovnih kadrov za gospodarske organizacije, ki ga je podal tov. Franc Leskošek.

Sreda, 24. maja
NA DESETEM obnem zborna republiškega odbora sindikata tiska in papirja, ki je bil v Ljubljani, so največ govorili o delavskem samoupravljanju. Za novega predsednika pa je bil izvoljen Marjan Cerne.

nje festivalskih dogodkov vsaj preko zvočnikov. Pravzaprav nenavadna nasprotja. Na cesti in trgu so stali domačini, gostitelji... Kdaj bo v Celju tako, da bodo festivalsko dvorano v prvi vrsti napolnili Celjani? Kdaj? Prav gotovo, da še takrat, ko bomo dobili težko pričakovano prireditveno dvorano v sklopu kulturnega središča. Festival je pokazal, da nam je takšna dvorana več kot potrebna.

V dvorani je završalo. Prvo ploskanje je napovedalo prihod prvih pevcev. Na oder so prihajali mladi in mali pevci iz Most. Preden so zapeli Goblevo »Našo zastavo«, je bila še kratka otvoritvena slovesnost. Potem se je začelo. Na oder so prihajali in odhajali mladi pevci Dvorana je ploskala in kipele od navdušenja. Samo enkrat je postalo v njej čudno tiho. Na oderu se je zgrudil droben fantek. Morda od utrujenosti, morda od treme. Odnegli so ga v stransko dvorano. Nič ni bilo hudega. Ko so njegovi sovrstniki zapuščali oder se je tudi sam, z nasmehom na obrazu, priključil dolgi vrsti.

Vprašanje najboljšega zbora je viselo v zraku. Tu in tam smo vsi, s pogledi iskali odgovor nanj na obrazih članov strokovne komisije. Vendar zaman. Ostali so resni. Tudi ploskanje ni izdajalo njihove odločitve. Sedeji so v prvi vrsti sredinskega balkona. Sami znani skladatelj in poustvarjalci: Radovan Goble, Slavko Mihečič, Peter Lipar, Zlata Prodanova, Silje, Skoberne, Rado Simoniti, Vlado Golob... Medtem so se na oder vrtili zbori. Drug za drugim so prihajali in odhajali. Zboru iz Most so sledili

srednje šole, moški mladinski zbor železničarske industrijske šole, prav tako iz Maribora in nazadnje še oba celjska mladinska zbora: prvi z učiteljskega, drugi z gimnazije.

Pozno zvečer je imela besedo ocenjevalna komisija. Prvo mesto je priznala celjskemu zboru gimnazijcev: Odlični program, brezhbno dirigiranje, odlična izvedba ter disciplina. Približno enako oceno je dobil tudi ženski zbor koprškega učiteljskega, vendar zaradi propozicij ni mogel biti uvrščen med nastopajoče na zaključni prireditvi.

Na splošno je komisija strokovnjakov zelo ugodno ocenila ta, kakor nastop pionirskih zborov. Napredek in izbiri programa, izvajanju dirigiranja je očiten. To so razveseljive posledice celjskega festivala.

Ponedeljek, 22. maja

Nastop mladinskih pevskih zborov gojencev glasbenih šol je ponovno odprl problem, koristnost takšnega udejstvovanja mladine, ki se izobražuje na katerem koli glasbenem področju. Pa ne samo to, nastop je potrdil pravilno pot, ki so ga izbrale nekatere glasbene šole in ustanovile svoje pevske zборе.

Program je začel ženski zbor glasbene šole iz Pulja, za njimi so nastopile mladinke mariborske Srednje glasbene šole, nadalje člani mešanega zbora Zavoda za glasbeno vzgojo mladine iz Ljubljane. Izredno toplo in prisrčno so poslušalci v dvorani sprejeli pionirke iz Tilograda, učence šole za osnovno glasbeno vzgojo. Ko pa so zapeli »Kje so tiste stezice...« je bila mera navdušenja prepolna.

OBČINSKA KONFERENCA ZK V LAŠKEM

Nov gospodarski sistem velik korak naprej
v smeri poglobljanja socialistične demokracije

Pred dnevi je bila v Laškem občinska konferenca ZK, ki sta se je poleg številnih delegatov in gostov udeležila še član CK ZKS tov. Dolga Boštjančič in org. sekretar Okrajnega komiteja ZKS Celje Jože Marolt.

Tov. Ljubo Zelič, sekretar občinskega komiteja je v uvodnem poročilu nakazal precej podrobnih problemov, ki jim bodo v prihodnjem obdobju morali posvetiti več pozornosti. V razpravi so prevladovali problemi, ki so nastali z novim gospodarskim sistemom, delegati pa so tudi podrobno ocenili vplive novih gospodarskih predpisov na poslovanje gospodarskih organizacij.

Organi delavskega samoupravljanja so se v preteklem obdobju uspešno razvijali in utrjevali, vendar bolj v močnejših gospodarskih organizacijah. Zato komunisti laške občine sodijo, da bodo v naslednjem obdobju morali posvetiti neprimerno več pozornosti razvoju samoupravnih organov v manjših gospodarskih organizacijah. Hkrati z rastjo samoupravnih organov pa je rasla tudi zavest proizvajalcev. Razen tega pa so podjetja tudi poskrbela za seminarje in predavanja, praktično z delom pa se je v organizacijah samoupravljanja uveljavljalo preko petdeset odstotkov vseh zaposlenih.

Posebno pozornost so v razpravi posvetili tudi ustanavljanju obratnih delavskih svetov. Ugotovili so, da se to delo in angažiranje na tem področju močneje odraža v onih podjetjih, kjer so komunisti aktivno delovali v sindikalnih podružnicah in organih upravljanja. Tako so v Laškem Rudniku ustanovili 8 ekonomskih enot, v kratkem bodo v teh ekono-

mskih enotah volili tudi obratne delavske svete. V »Volni« so ustanovili 6 ekonomskih enot — tudi tu bodo v naslednjih mesecih izvolili obratne delavske svete. Pri trgovskem podjetju Izbira pa so se odločili, da bo vsaka poslovna enota predstavljala samostojno ekonomsko enoto s samostojnim obratnim delavskim svetom.

Tudi prvi sadovi in vplivi novih gospodarskih predpisov že kažejo značilne prednosti novega gospodarskega sistema. Tako so v rudniku povečali proizvodnjo za 16 odstotkov, prihranek na materialu pa so povečali kar za 12,5 odstotka, ustrezno pa so se dvignili tudi osebni dohodki.

Ko so govorili o problemih šolstva, so menili, da bo dejavnost komunistov v družbenem upravljanju v šolskih ustanovah, socialnem zavarovanju in v zdravstvu potrebno povečati. Tako je delegat iz Rimske Toplice dr. SAMO

PEČAR dejal, da se zdravstveni delavci pri reševanju peneh in nemalokrat tudi zelo težavnih nalog čutijo osamljene. Pri tem je poudaril, da dva zdravnik v občini s 13 tisoč prebivalci ne bosta zmogla vseh nalog, ki pa se z uvajanjem kmečkega zavarovanja še večajo. To vprašanje postaja v laški občini vse bolj pereče.

Delegat iz osnovne šole v Laškem, Nika Tavčelj je govorila o družbenem upravljanju na šolah. Tem problemom bodo morali komunisti zlasti ob volitvah novih šolskih svetov posvetiti posebno pozornost. Omenila je tudi, da se bo verjetno v naslednjem šolskem letu še bolj zaostriло vprašanje učnih moči, in sicer predvsem zaradi tega, ker se kaže tendenca podcenjevanja prosvetnih delavcev pri dodeljevanju stanovanj. To vprašanje je zlasti pereče v občinskem središču, medtem ko

na ostalih vaških šolah ni toliko problemov.

Številni delegati so govorili o izobraževalnem delu, ki naj bi zajelo tudi mlade komuniste in mlajše proizvajalce. Saj je gotovo, da prav tu ne smemo ustvarjati nekih umetnih meja, ker bo nadaljnja krepitev delavskega samoupravljanja odvisna v veliki meri od razgledanosti vsakega posameznega proizvajalca zlasti pa komunistov.

Tov. FRANC PERSE iz Rimske Toplice je kritično analiziral nekatere slabosti občinskega zbora proizvajalcev. Ta po njegovem mnenju ni odigral v celoti svoje prave vloge. Posamezni člani zbora proizvajalcev niso imeli stikov s svojimi volivci in tako seveda tudi niso mogli vedeti za njihove probleme. Najprej le-teh niso mogli posredovati na zasedanjih zbora proizvajalcev, hkrati pa tudi niso prenašali sklepe in priporočila v svoje volilne enote — v podjetja, kjer so jih člani kolektivov prav za to izvolili.

V razpravi so komunisti iz laške občine tudi govorili o potrebi po novih oblikah dela komunistov na vseh področjih javnega življenja.

T. K.

IZ KONFERENCE OBČINSKEGA KOMITEJA ZK ŠMARJE

Drobci iz razprave

Živahna razprava na občinski konferenci ZKS šmarske občine, ki je bila 20. maja v prostorih »Sočee« v Rogaški Slatini, je trajala v popoldanske ure. Posredujemo vam nekaj misli in ugotovitev:

○ VLADO BIRSA: Program politične šole ni bil najboljši, zato je obisk včasih šepal. Menim, da bi v prihodnje morali šolo programsko spremeniti. Učijo se moramo zanimati za probleme posameznikov pa tudi potrebe. Ni vseeno, če obiskuje šolo kmečki človek ali industrijski delavec.

○ MILOŠ LESKOŠEK: Kmečka mladina je pomemben činitelj na vasi. Včasih se premalo pobrigamo zanjo. Truditi bi se morali bolj, da bi jo pritegnili v organizacijo in k večji dejavnosti, ki je kmečki mladini blizu.

○ VOJO DIJNOVSKI: Delitev dohodka bo v nadaljnjem procesu postala osnova našega ekonomskega sistema. Mi moramo gospodariti: vsak dinar, ki ga vlagamo, naj vrača čim več.

○ FRANC KOMERČIČ: Pri uveljavljanju gospodarskega sistema je potrebno, da se sprostijo vsi delovni ljudje. Dolžnost sindikata je, da skrbi predvsem za človeka. Človek naj bo nagradjen po učinku dela, toda pri delu mora biti varen. Ponekod posvečajo premalo pozornosti varnostnim ukrepom in zaščiti.

○ MILAN ČREPINŠEK: Razvijati je potrebno družbene službe, šolstvo, zdravstvo in podobno, ki so potrebne in so funkcije družbenega življenja. Člani ZK pa naj vnašajo svoja stališča prepričljivo in odločno v vsakodnevno življensko prakso povsod.

○ LOJZE METELKO: Turizem in gostinstvo je na šmarskem važno. Samo lani je bilo v Rogaški

Slatini 75 odstotkov vseh inozemskih nočitev celjskega okraja. Prav zato moramo pozorneje opazovati, kako poteka življenje v gostinskih podjetjih, kako se razvija turizem na sploh. Prav v gostinstvu bi bilo potrebno okrepiti delavsko samoupravljanje v vseh smereh. Večkrat pa temu ni tako.

○ MILICA LIBNIK: Vprašanje razbremenitve žena je težko reševati. Stori bi pa vseeno lahko več. Ustanoviti bi morali nekaj otroških ustanov, za kar imamo kadre, saj je občina štipendirala štiri vzgojiteljice, ki pa jih nismo mogli zaposliti. Na drugi strani pa so matere v službah, otroci predšolske dobe pa prepuščeni čisti. Brez velikih stroškov bi se lahko našli tu in tam prostori: razbremenjavili bi delavke-matere in poskrbeli za vzgojo mladine, za katero smo najbolj odgovorni. Tako bi se tudi žena lahko bolj uveljavljala v organih družbenega upravljanja.

○ STANE GLAVNIK: Vprašanje borcev letos korenito rešujemo. Preveriti moramo, čemu se niso rešili povsod problemi prekvalifikacije in podobno. Skrb za otroke padlih borcev pa, mislim, ni poverjena samo organizaciji ZB, temveč smo za njihovo odgovornost odgovorni prav vsi. Večkrat določena vprašanja rešujemo razdrobljeno in ločeno, toda vprašanja kraja, vprašanja komune moramo neke reševati celostno in združeno.

○ JOSKO LOJEN: Komuniste čaka široko področje nalog. Zdaj gre za krepitev komun, ko te prevzemajo vedno večje pristojnosti. Pri tem pa je vloga samoupravnih organov vedno večja. In naloga članov ZK je v tem, da se za utrjevanje komunalnega sistema zavzemajo.

○ BRANKO BUT: Kmetijske zadruge še nimajo dovolj izkušenj v družbenem upravljanju. Delovna sila v kmetijskih združenjih se preprosto menjuje in se kadri težko utrjujejo. Menim, da bi delavci in uslužbenci kmetijskih združenj morali dobro poznati kmetijsko problematiko in cilje našega kmetijskega razvoja razumeti in pojasnjevati ostalim kmetovalcem.

To so samo drobci iz razprave, ki je bila silno živahna. Videti je, da so se šmarski komunisti dejansko poglobili v problematiko občine in organizacijskega dela. Konferenca je sprejela še vrsto sklepov, ki nakazujejo nagel razvoj družbenega življenja tudi na podželskem šmarskem.

S.

TEGA RES
NE VERJAMEM

Ko smo v zadnji številki objavili nekaj (po mojem neresničnih) zgodb — op. M. I.) zanimivih zgodb, so me ljudje začeli ustavljati in mi pripovedovati čudne in nenavadne zgodbe. To je značilno bolj kot zgodbe. Kajti priča o tem, da naši ljudje silno sovražijo krivico — brez ozira ali si jo samo zamisljajo ali pa je res, in tudi brez ozira na to ali zgodbi verjamemo ali ne.

O-O-O

Takole mi je eden izmed njih pravil:

Kupil sem avto. Zraven še avtomobilski radijski sprejemnik. V trgovini. Ko sem ga izbral, je bil čisto nov. Tega mi zavijte, sem dejal prodajalcu!

Ko sem potem prinesel avto domov in ga odvil, sem se lahko samo čudil. Radijski sprejemnik je bil brez skale, na njem so bili neki stari gumbi — skratka to ni bil sprejemnik, ki sem si ga izbral. No, k sreči je manjkala skala, sicer zagotovo kot laik ne bi ugotovil prevare.

Vse skupaj sem nesel nazaj. Nekaj razpravljanja je bilo. Na koncu bi se lahko sam izpadel smešen, češ da hočem s tem trikotnikom dobiti še en nov avtomobilski radijski sprejemnik. No, na koncu so mi le zamenjali stari sprejemnik za novega.

Da pa je zgodba še bolj zasoljena vam povem, da tudi s cenami nekaj ni bilo v najlepšem redu. Stari sprejemnik so mi zaračunali precej »masto« — 68 tisočakov, novega pa sem plačal po dejanskem prodajni ceni — samo 59 tisočakov!

O-O-O

Dragi tovariši, sem mu rekel, ko je končal s pripovedovanjem, pustimo šale ob strani. Verjamem, da je lahko nastala kaka manjša, pomota pri računu, da pa so v trgovini prodali stari avtomobilski radijski sprejemnik — nak, tega vam kljub dobri volji ne verjamem. In tako še danes ne verjamem v to zgodbo.

Mile Iršič

Kaj takega pa še nisem slišal! Oni dan je lakec nergal, da bi moral skoraj pobegniti. »Rečem ti: to ni res! Sam sem se preprčil, da je grozno, da je prav v tem nesreča!«

»Čemu godeš? O čem govoriš?« sem ga pomirljivo popprševal.

»Preveč jih imam, veš! Da, preveč, to je krivo! Seveda prijateljstvo preveč. Če bi imel sorodnike, ne bi...« Stisnil je pest in zamahnil po nevidnem nasprotniku. Nikakor ga nisem mogel doumeti.

PREVEČ
PRIJATELJEV

»Vem, da tega ne razumeš. Pa tudi ni tako lahko spoznal prijatelje imam.« Prijatelj senci je enak... »ne, ne bom delal tako, to je obrabljena fraza za stare čase. Tu gre za več prijateljev, veš. Tinec je bil pri meni, pa sem mu zaupljivo povedal, kaj si mislim o... No, saj vendar veš, da sva si s Tinkom prava, skoraj intimna prijatelja! Povem mu v veri, da bo ohranil zase. Zaupal sem mu skratka. Pa veš, kaj se, je zgodilo? Tisti škric, tisti »buržujski« šef, saj drugače mu ne morem reči, je zvedel! Pa še to: dejal sem samo, da je domišljava grinta, da mu je družbeni položaj nekoliko preveč v glavo zlezel, on pa je zvedel, da sem trdil, da izkoriščam družbeni položaj, da se redi na račun delavskih žuljev. Nemo goče! Komaj sva se pobotala. Malo, da me ni tožil! Pa veš, kakšna je bila ta zadeva. Dejal sem ti, da sem povedal Tinku, svojemu najboljšemu prijatelju, potem sem povedal še Maksu, ki mi je tudi prijatelj, saj veš, saj sva celo vojsko skupaj služila, in še Anki, ki mi

je kot sestra, saj veš, da mi je že večkrat pomagala v stiski, pa še tebi in nobenemu drugemu. Preklemano, Tinec pa je povedal še Stanetu, ki je njegov zelo dober prijatelj, ta pa Matežu, ki je njegov zaupni prijatelj, on pa ženi, ki je intimna prijateljica žene tistega onega, no, tistega škrica, direktorja. Dalje si lahko misliš... No, pa to, seveda, ostane med nami!«

»Kaj pa vendar misliš? Mi dva sva vendar prijatelja!« sem mu zadržil v globokem prepričanju.

»Veš, tako nezaupljivo sem postal. Vsega tega ne bi bilo, če ne bi imel toliko prijateljev, veš; če sploh toliko prijateljev ne bi bilo. To pa je že hudirjevo nerodno, da bi še tu ne smel govoriti, kar mi je na srcu. Prijatelju, veš!«

V prijetnem kramljanju sva se razšla. Prešlo je menda kakih sedem dni, ko dobim pismo. Po pisavi sem spoznal, da je prijateljstvo. »Tako, zdaj pa mi je dovolj!« se je odločno začelo brez vsakega pozdrava. »Tisti preklemani škric me je predal odvetniku, ker sem ga baje

Komentarja

obrekoval, da odjeda delavcem kruha, da je buržujski. Tega pa nisem nikoli nikomur povedal razen najboljšima prijateljema Tebi in Frančku. On pravi, da nima pojma, potem si to ti. Pje! Odslej nisi več moj prijatelj!«

»Vraga, saj vendar nisem drugemu omenil, kot Milanu, najboljšemu...«

»Zdaj sem se tudi jaz zbal prijateljeve! Kakšen svet!«

Sotelski

ODMEVI

V zadnji številki smo objavili neverjetno zgodbo o značilni »malega mopedu«, ki bi morala biti nova, a je bila stara. Tedaj je baje mehanik namesto nove zračnice v moped vstavil kar staro, zaračunal pa so seveda novo. Ta zadeva je sicer mi-mo, istočasno pa smo zvedeli, da ti primeri niso osamljeni.

Tako se je nekemu šoferju v Celju pripetilo, da mu je zgorela, ali pa se je vsaj pokvarila vžigalna tuljava. Zapeljal je voz v mehanično delavnico — s težavo. Tam mu je baje nekdo povedal, da take vžigalne tuljave ne bo dobil. Vendar mu jo lahko on za posebno plačilo »pod roko« preskrbi.

»Voz mora biti nared,« si je dejal šofer, in plačal je posebno »napitnico«. Ko je kasneje prišel po voz, je najprej pogledal seveda tuljavo. Bila je snažna, (kot) nova. Zapeljal je voz. Toda jo! Kmalu je ugotovil, da mu motor na enak način nagaja kot prej. Pogledal je dobro v črvesje motorja in ugotovil, da je vžigalna tuljava stara. Celo zacinjena je bila.

No, kaj pravite na ta odmevi?

Dragi bralci, morda se tudi vam pripeti kakšna nevarnost, ki se ne ujema z delovno moralo, ki ni dostojna naših prizadevanj za dobre medsebojne odnose ali ki je kakor koli krivična. V teh primerih nam pišite, morda bomo tako lahko dejanske krivice, ki jih ni moč z ničemer zagovarjati, a ostanejo sicer skrite, skupaj hitreje odpravili. Prosim vas le enega — da v vseh teh primerih natančno opišete zadevo — po znanem pravilu: kdo, kaj, kje, zakaj, kako? Ne pozabite tudi navesti svojega polnega naslova. Vsi podobni dopisi namreč, če niso polno podpisani, romajo brez usmiljenja v koš!

Uredništvo

ENA MILIJARDA

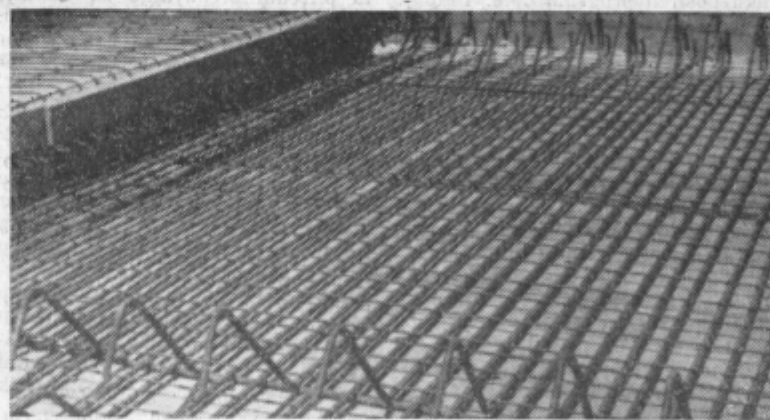
V podjetjih na območju celjske občine je lani bolehalo (brez porodnic) 19.637 ljudi, za kar je bilo izglavljenih 313.140 dlovnih dni. Če bi ta izpad hoteli prikazati v dinarjih, potem bi številka narasla na okoli eno milijardo. To pa je samo izguba na narodnem dohodku, realna izguba pa je dosti višja.

smotnemu delu Vodne skupnosti V začetni fazi nam je veliko pomagala tudi Ljudska armada, saj je bilo prav to obdobje najtežje.

Na vprašanje, kaj so v teh letih v tem območju za začetek hudo-urnikov naredili, je tov. Perčič dejal: »Da bi voda v prvem obdobju ko dela šele dejansko začenjamo lahko laže odtekala, smo se lotili čiščenja struge. Očistili smo okoli 20 kilometrov Sotle, uredili smo prestrme škarpe, nekatere ojačali, tako da je njihova odpornost narasla na kritičnih mestih tudi za petdeset odstotkov. Istočasno pa smo se z uvo vno lotili izsuševalnih del na Imenskem polju. Doslej je Vodna skupnost izsušila 210 hektarov v enem zaokroženem kompleksu, kar predstavlja za kmetijstvo veliko pridobitev. Kmetijski strokovnjaki so ocenili, da bo na izsušenem zemljišču kmetijski pridelek najmanj za enkrat večji kot doslej. Če pa upoštevamo še boljše kakovost kmetijskih pridelkov, lahko z gotovostjo rečemo, da se bodo zložena sredstva povrnila že v štirih ali petih letih.

Smarčani so se namreč zavedali, da bodo kmetijstvo, ki je v Obsotelju domala edina gospodarska panoga (poleg turizma), lahko dvignili na višjo raven le tedaj, ko bo Sotla z vsemi svojimi muhami do kraja ukročena. To nam je tov. Stane Perčič, direktor Vodne skupnosti za porečje Sotle najprej povedal, ko smo se srečali.

Iniciativa in prvi iniciativni odbor se je poročil že v 1957. letu. V začetku je res šlo predvsem za organizacijske priprave in pripravljalna dela. Pravo operativno delo je začelo šele pozneje. Nenehne poplave in velike škode so nastajale in so vse bolj silile k organiziranemu in



Vodna skupnost za porečje Sotle je v tem obdobju uredila tudi nekatera manjša dela, ki pa so po značaju zahtevala prednost. Sem sodi regulacija Tržiškega potoka, pridobivanje prostora za Stekarno v Rogaški Slatini, rekonstrukcije mostov in podobno.

Ko sem se pogovarjal s tovariši

ki delajo v Vodni skupnosti na Šmarskem, sem tudi ugotovil, da razen gospodarskega uspeha zasledujejo še dva družbena cilja. Najprej, da z raznimi ukrepi ovrednotijo zemljo v Obsotelju, da omogočijo naglo napredovanje kmetijske proizvodnje in s tem tudi zmanjšajo preveliko odhajanje kmečkega prebivalstva iz teh krajev. To je prvi in najbolj plemeniti cilj vodne skupnosti na tem območju. Razen tega pa s sistematičnim poglobljanjem samoupravljanja prenašajo te elemente tudi na ostale prebivalce, s katerimi delavci Vodne skupnosti prihajajo dnevno in vedno znova v stik. Res je, da so spričo velikih oddaljenosti delovišč tudi velike težave. Toda to ni in ne more biti ovira pravijo. Oboje je namreč pomembno in na obeh področjih so napravili v zadnjem obdobju precejšen korak naprej. Zato tudi ni čudno, da ljudje cenijo delavce in uslužbence svoje Vodne skupnosti, da cenijo opravljeno delo, da ga skratka občutijo na slehernem koraku.



Tjedenski interjer

SOTLA
vedno manj poplavlja

PRED LETI DESETKRAT — LANI SAMO ENKRAT

KONFERENCA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V SOŠTANJU

Poglobljena vloga sindikata v novem gospodarskem sistemu

V NEDELJO DOPOLDNE JE BILA V SINDIKALNEM DOMU V SOŠTANJU REDNA LETNA KONFERENCA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA, KI JE POLEG OKROG STO DELEGATOV PRISOSTVOVAL TUDI PREDSEDNIK OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA JOŽE JOŠT. OB TEJ PRILIKI SO IZVOLILI NOV OBČINSKI SINDIKALNI SVET IN DELEGATE ZA OKRAJNO KONFERENCO V CELJU.

Ena osrednjih ugotovitev poročila predsednika občinskega sindikalnega sveta Ralika Zagerja je bila ta, da postavljajo nove gospodarske spremembe sindikat v kvaliteto nov položaj. Krepitev družbene zavesti in demokracije, nadaljnja demokratizacija, osvoboditev gospodarstva od administrativnih posegov — vse to bo terjalo poglobljeno vlogo sindikalne organizacije. Gre za uveljavljanje proizvajalca, da si bo v okviru kolektiva sam določil vrednost svojega dela. V komunah moral sindikat odločno zasledovati tendence po monopolnem navijanju cen in se v tem pogledu boriti za jasna stališča. Spridlo tega, da bo težišče dela sindikalnih organizacij v okviru novega gospodarskega sistema v ekonomskih enotah, bo treba od-

ločneje pospeševati ta proces, ga utrjevati in vanj aktivneje vključevati neposrednega proizvajalca.

V soštanjski komunah so v tej smeri doslej storili premalo. Vsa prizadevanja so težila v glavnem v formiranje osebnih dohodkov, pri čemer so posamezna podjetja očitno pozabila, da ne gre zgolj za povečanje tarifnih postavk (kar je bil primer v treh podjetjih), marveč predvsem za določene premike v novih gospodarskih instrumentih, po katerih bo višina osebnih dohodkov odvisna od ustvarjenega čistega dohodka, pri čemer bo poglobljeno, kako bodo kolektivni gospodarili z družbenimi sredstvi in kakšen bo njihov odnos do vseh elementov proizvodnje. To pa je odgovorna politična naloga, ki ima v svoji končni fazi za posledico odstranjevanje

zadnjih ostankov meznih odnosov, kakor tudi to, da v neke kolektivne o nečem ne bo odločala petorica ljudi, pač ves kolektiv. Gre kratkoročno za uveljavljanje nagajevanja po delu, za delitev dohodka, ki mora biti stimulativna, za najširšo demokratizacijo v okviru samoupravljanja, za dejansko sodelovanje, pa naposled za spoznanje, da bo usoda vsake gospodarske organizacije odvisna od vsakega posameznika in od vseh kot celote. Pri tem pa seveda morajo izginiti tudi potrebe po odpuščanju delavcev, uveljaviti je treba demokratične pravice človeka in njegovo osebnost. Vsakršna deformacija teh osnovnih postavk ima lahko le negativne posledice.

V soštanjski občini obstajata le dva pravilnika nagajevanja po delu, kar kaže na to, da stvari še niso povsod povsem jasne in da bo zato tudi ena izmed nalog sindikalne organizacije, da jih bo razjasnila.

Pred sindikalno organizacijo soštanjske občine stojijo tako velike in zahtevne naloge. Predvsem bo morala še najbolj utrjevati komunalni sistem, kjer je doslej dosegla vidne rezultate tako v prizadevanjih za povečanje družbenega standarda kakor investicijskih vlaganj, ki so se od lani povečala za 97 odstotkov, kar uvršča soštanjsko komunno med najnaprednejše komunne v državi, kakor tudi skrbeti za tesnejše sodelovanje zbora proizvajalcev s kolektivi. Vloga sindikata se bo morala naposled odraziti tudi pri delu svetov občinskega ljudskega odbora kakor v pomoči gospodarskim organizacijam. dhr

OD PROKLAMACIJ H KONKRETNOSTI

Konferenca občinskega sindikalnega sveta v Soštanj je bila plodna tudi v pogledu razprave. V njej so delegati obravnavali nekatera vprašanja organizacije zdravstvene službe v zvezi z novim zakonom o zdravstvu, predvsem pa vlogi sindikata pri utrjevanju samoupravljanja. Tu so doslej dosegli pozitivne rezultate, vendar se še vedno porajajo določene težave. Organizacija zdravstvene službe bi bila lahko namreč bistveno drugačna, če bi opustili nekatere konservativne oblike tako v njeni notranji kakor zunanji strukturi. Gre za smotno razporeditev zdravstvenega osebja kakor za arhitekturo zdravstvenih domov, ki ne ustreza. V soštanjskem zdravstvenem domu grede na primer vsi bolniki skozi ena vrata, kar ni najboljše. Zdravstveno službo bi bilo naposled treba tesneje povezati s kolektivni in poskrbeti zlasti za preventivno, saj zdravstvena pregleda nad prebivalci ni. Sindikalne organizacije bi se morale poglobiti v reševanje socialnih problemov.

Poleg nekaterih elektrogospodarskih in rudniških problemov, katerih reševanje sodi v zvezi okvir, kakor način delitve dohodka, obveznosti rente, razdeljevanje akumulacijskih sredstev itd. je razprava nakazala še nekatera vprašanja izobraževanja in šolanja strokovnih kadrov, pri čemer bi bila naloga sindikalne podružnice predvsem v tem, da bi skrbela za povezavo vseh činiteljev, ki so na to pristojni.

Na konferenci je govoril tudi sekretar občinskega komiteja ZKS v Soštanj Stane Ravljen. Poudaril je, da je uveljavljanje družbenega in delavskega samoupravljanja v komunah s formalno pravne plati urejeno, da pa je vprašanje, kako poteka v praksi. Gre namreč za vrsto negativnih pojavov, zato je ena izmed osnovnih nalog, da bi take pojave neke analizirali in prišli v njih bistvo. Za to pa pogosto manjka moralna smelost. Pojave birokracije in nečloveških odnosov do ljudi bi bilo treba obravnavati konkretno. Vsa državljan naj bi naposled sodeloval in se čutil odgovornega za delo komun. Tudi v pogledu izobraževanja je bilo storjeno še premalo. Izobraževanje je pogosto enostransko, na delovnem mestu, pri tem pa ne gre zgolj za proizvajalca, pač pa hkrati za upravitelja, ki mu je treba nuditi tudi neko širše znanje in ga osposobiti v idejno političnem smislu. Dokler ne bomo tudi kolektivni usposobili v tej smeri, je brez pomena govoriti o ekonomskih enotah in decentralizaciji. Pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema je treba stati na pozicijski dejani, ne pa besed, preiti od proklamacij h konkretnemu reševanju vprašanj, ki se porajajo v vsakodnevnem življenju.

O gospodarskih problemih je govoril tudi predsednik občine Peter Sprajc, ki je poudaril, da bi morale posamezne gospodarske organizacije učinkoviteje reševati vprašanje obratnih sredstev, predvsem pa, da sindikalne organizacije niso v celoti razume-

le pomena nagajevanja po delu. Tudi produktivnost v zadnjem obdobju ni porasla, pač pa je bila rezultat povečanja zaposlovanja delovne sile in povečanih investicij. O tem bi morali več razpravljati neposredni proizvajalci, saj bi tako tudi lažje reševali proces decentralizacije.

Na koncu pa je predsednik OSS Jože Jošt podčrtal, da bo treba še več storiti za hitrejšo uveljavljanje decentralizacije, saj je razvoj družbenih odnosov to sam pokazal. Za to pa bo treba angažirati vse subjektivne sile in družbene samoupravne organe. Novi gospodarski sistem naj bi zaživel v stvarnosti in pot do ekonomskih enot naj ne bi bila šablonska. V tem smislu pa je tudi sindikat pred novimi, zahtevnejšimi nalogami.

Sprostiti bi morala vse politične sile v gospodarskih organizacijah in uveljaviti neposrednega proizvajalca — upravitelja, pa prav tako doseči boljše in tesnejše povezavo med posameznimi sindikalnimi podružnicami. dhr

Prometne akcije

Zaradi čedalje večjega porasta prometa je komisija za varnost prometa v Zalcu pripravila v letošnjem letu obširen program dela. Tako je izvedla razne akcije za košarske v mesecu aprilu, maja in junija pa bo akcijo izvedla za vse voznike motornih vozil, julija za vprežna vozila, avgusta in septembra pa za vse kolesarje.

Kakor lansko leto, tako so tudi letos ustanovili več prometnih krožkov po osnovnih šolah in do 15. junija bodo vsi udeleženci-pionirji opravili izpite iz prometnih znakov. S pomočjo občinskega sindikalnega sveta, predvsem pa s sodelovanjem komisije za varnost pri delu bodo priredili v vseh podjetjih in večjih ustanovah več predavanj o varnosti prometa, vzrokih nesreč in podob-

Priprave na volitve v šolske odbore

Po vseh krajih žalske občine se v teh dneh pripravljajo na volitve novih šolskih odborov. Dosedanji šolski odbori niso povsem opravili svojih nalog, pokazala se je premajhna zainteresiranost skoraj vseh družbenih organizacij za delo šolskih odborov, iz ankete pa je razvidno, da niti enkrat ni sodeloval na seji šolskega odbora predstavnik kakšne družbene organizacije. Tudi predsedniki šolskih odborov so pokazali premajhno samoiniciativo za sklicanje sestankov.

Koristno bi bilo tudi sodelovanje z vsemi proizvodnimi okolišmi KZ »Savinjska dolina«, da bi tudi tu priredili predavanja za voznike vprežnih vozil ter ostale koristnike cest. Komisija je mnenja, da je potrebno vsa predavanja izvesti s pomočjo filmov in diafilmov. Komisija je tudi predlagala pristojnim organom Oblo Zalec, naj uredijo avtobusna postajališča na relaciji Vranksko—Levec in uredijo stranske ceste na območju žalske občine ter preusmerijo košarske, vprežne in traktorski promet na te ceste. Da bo zastavljeni program zanesljivo izpolnjen v letošnjem letu, se morajo vse organizacije avto-moto zveze in ljudske tehnike zavedati, da so odgovorne za varnost prometa pred družbo. -jak

Žeavstveni pregledi bivših borcev Naj ne bo nikogar ki bi se pregledu ne odzval

Ob fluorografski akciji v celjskem okraju je bilo ugotovljeno, da večji del bivših borcev bojuje vsled različnih bolezni. Obolenja so v glavnem vzrok prestanih naporov, za dobljenih poškodb in ran v narodno-osvobodilni vojni. Tudi statistični podatki so pokazali, da je življenjska doba borcev krajša za približno 10 let v primerjavi z ostalimi državljani.

Upoštevalo tako stanje, je Okrajni odbor Zveze borcev v Celju na iniciativu Glavnega odbora Zveze borcev predlagal zdravstveni službi, da bi bili letos, ko proslavljamo 20-letnico vstaje, zdravniško pregledani vsi člani Zveze borcev. Nekatere zdravstvene ustanove so s pregledi že pričele, njim bodo sledile tudi ostale zdravstvene ustanove v okraju, saj ni nobenega razloga za čakanje, ker so za izvedbo teh pregledov zagotovljena potrebna denarna sredstva.

Vsem bolnim članom organizacije Zveze borcev je treba omogočiti njihovo zdravljenje bodisi v bolnišnicah ali topiško klimatskih zavodih. V primerih, da so socialne ali stanovanjske razmere posledica slabega zdravstvenega stanja, pa bo potrebno take primere nujno odklanjati s tem, da se bivšim borcem omogočijo primerni življenjski pogoji.

Pri bolnih borcih, ki so v delovnem razmerju in zato tudi socialno zavarovani za zdravljenje ne bo težav, saj jim je zdravljenje že tako omogočeno. Da bi pa omogočili zdravljenje vsem borcem, tudi tistim, ki niso zavarovani, bodo zdravstvene ustanove za take primere predlagale za zdravljenje občinski odborom Zveze borcev, ki bodo te predloge pospešeno reševali in poskrbeli sredstva za zdravljenje. Tudi v primeru, če bo nujno topliško-klimatsko zdravljenje, za kar

nimajo pravice poleg nezaposlenih tudi kmetijski zavarovanci, bo takim borcem to omogočeno.

Kot že rečeno je v celjskem okraju Okrajni odbor Zveze borcev resno pristopil k organizaciji zdravniških pregledov bivših borcev. Ob razumevanju okrajnega ljudskega odbora, zavoda za socialno zavarovanje in zdravstvenih delavcev so pregledi v nekaterih občinah že v polnem teku in so borci z njimi zelo zadovoljni, saj hkrati ob tej priliki ugotavljajo tudi socialno stanje pregledanih na podlagi obširne ankete, ki bo služila le za interno potrebo.

Pregledi so vsekakor koristni in v veliko pomoč borcem. Ob tej priliki namreč večkrat odkrijejo bolezen, za katero prej pregledani sploh ni vedeli. Ti pregledi imajo torej namen, da se bolnikom takoj omogoči zdravljenje in če je potrebno, pospeši tudi rešitev socialnih problemov.

V celjski občini so z zdravniškimi pregledi pričeli že pred enim mesecem, vendar se nekateri borci pozivom za pregled niso odzvali. Da nekateri borci jemljejo to koristno akcijo zelo neresno, nam pove tudi dejstvo, da se je od 390 poklicanih udeležilo pregleda le 196 ali komaj 50 odstotkov. Taka malomarnost pa povečuje stroške pregledov, ker zdravstveni delavci zamažajo planirano število, zdravnike pa je treba kljub temu plačati. Sredstva za te pregledne pa seveda niso nemejena in malomarnost pri tem povzroča nepotrebno škodo.

Zato je dolžnost osnovnih organizacij in občinskih odborov Zveze borcev, da se povežejo z zdravstvenimi ustanovami in občini in pregledajo, kako potekajo ti pregledi. hkrati pa poučijo članstvo o koristnosti te zdravstvene akcije. Dosedanja praksa pri tem kaže, da organizacije Zveze borcev v tem pogledu uničijo milijonske vrednosti, če bi ne-

niso povsem izvršile svoje naloge.

Organizacije Zveze borcev naj bi storile vse, da bi zdravniški pregledi borcev potekali brezhibno po določenem načrtu. Tako bi se izognili nepotrebnim stroškom, hkrati pa omogočili, da bi bili pregledani zares vsi borci. To je potrebno, še predvsem zaradi tega, ker so bili vsi doslej pregledani borci s pregledi zelo zadovoljni, ker so bili temeljiti in vsestranski in zaradi tega zelo koristni in prepotrebni. -ma-

TEDEN požarne varnosti

Občinska gasilska zveza v Soštanj je letos zelo uspešno organizirala požarnovarnostni teden. Po vseh osemletkah so bila predavanja o požarni varnosti.

Pred dnevi so priredili večjo nočno vajo, pri kateri je sodelovalo 6 gasilskih društev. Namišljeni objekt je bil požar v Tovarni usnja v Soštanj, ki je vsekakor eden najbolj nevarnih objektov v komunah. Vsa društva, ki so sodelovala pri vaji so po nekaj minutah prispela že na kraj požara.

Na območju obč. gasilske zveze Soštanj deluje 15 gasilskih društev, od katerih sta dve industrijski, ostala pa so prostovoljna.

Teden požarne varnosti je pokazal, da je udarnost enot gasilskih društev zadovoljiva, vendar jim pa primanjkuje modernih prevoznih sredstev in sodobnejše opreme. Kljub temu so vsa društva lani pripravila skupnosti lepe milijone s svojo pravočasno intervencijo pri požarih, saj je bilo samo v velenjski okoličici 6 požarov, ki bi lahko uničili milijonske vrednosti, če bi ne-

Posvetovanje ki je rodilo bogate zaključke

Na lanskem mladinskem pevskem festivalu v Celju je bilo samo eno dopolnilno posvetovanje glasbenih pedagogov in ni bila najbolj posrečena oblika ločenega posvetovanja v dveh skupinah. Letošnji celjski festival je tudi v tem pogledu napravil korak naprej: glasbeni pedagogi so skupnemu posvetovanju to pot posvetili kar dva dni — tako da so zborovodje nedeljsko dopoldne poslušali samo referate uglednih glasbenih strokovnjakov iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Makedonije, v ponedeljek pa je bila v dopoldanskih urah razprava, ki se je v glavnem nanašala na referate prejšnjega dne.

Referati zastopnikov bratskih republik so v glavnem dopolnjevali referat s temo »Glasbena vzgoja mladine«, ki ga je v nedeljo podal predsednik Društva glasbenih pedagogov Slovenije Peter Lipar.

Po vsej verjetnosti bo aktualen Liparjev referat v kakem glasbenem glasilu (Grica) v celoti publiciran zato bomo našim čitateljem, ljubiteljem glasbe in mladinskega zborovskega petja posredovali le kratek izveček, ki jih je v referatu nazival ljubljanski glasbeni strokovnjak.

Vprašanje, kako usmeriti sodobno glasbeno vzgojo, da bi otroku in mladincu vcepili ljubezen do glas-

be, je tovariš Lipar osvetlil z dveh gledišč: kako naj poteka glasbena vzgoja v šoli ter vpliv kulturno-prosvetnih društev Svoboda na glasbeno vzgojo mladine.

V Sloveniji so prizadevanja za glasbeno vzgojo mladine dala pozitivne rezultate. Največji napredek teh prizadevanj je gotovo Celjski mladinski pevski festival, ki je letos samo v Sloveniji zmobiliziral 848 mladinskih zborov z 42.883 pevci.

Ta uspeh nas še ne sme zadovoljevati — še bo potrebno zboljševati mladinske pevske zore po šolah in večjo skrb bo treba posvetiti tudi izbiri glasbene literature. Razredni glasbeni pouk še ni povsod uspešen. Žal še marsikje primanjkuje primernih prostorov (pevskih sob), zbori nimajo glasbenega materiala (not) in občutno je še pomanjkanje zborovodij — tako da nekatere šole sploh nimajo pevskega pouka.

V Sloveniji imamo skupno 47 glasbenih šol. Od teh upravljajo najširšo glasbeno nalogo nižje glasbene šole. Tovrstne šole bi morale biti pristopne vsakemu otroku, ki kaže razumevanje za glasbo. Letošnje okrajne, predvsem pa še republiška revija glasbenih šol je pokazala, da imamo v Sloveniji izredno mnogo glasbenih talentov.

Vpliv ljudsko-prosvetnega dela Svoboda na glasbeno vzgojo mladine in odraslih je pri nas razveljavil Registriranih imamo 526 odraslih zborov, 846 mladinskih zborov in 325 instrumentalnih skupin. Zveza Svoboda Slovenije je pri vzgoji glasbenega življenja zelo zainteresirana in se bo v bodoče še bolj zanimala za vse tovrstne akcije ter iz leta v leto osvajala širše programe.

Tovariš Lipar je v svojem referatu omenil še problem pomanjkanja zborovodij in priznal, da je pri vzgoji pevovodij imel v zadnjih letih največ uspehov celjski okraj. Pozitivni rezultati tega prizadevanja so bile uspešne občinske in okrajne revije na tem področju.

Celjski mladinski pevski festival pomeni izredno ljudsko-prosvetno akcijo, saj je v tem letu pelo 848 pevskih zborov z 42.883 mladimi pevci.

Poleg tovariša Liparja so udeležencem nedejskega posvetovanja dali vrsto koristnih napotkov za glasbeno vzgojo mladine še prof. Zoran Palčok, predsednik Zveze glasbenih društev Hrvaške, Vojislav Ilić, predsednik Zveze glasbenih društev Srbije in Kiril Pirovski, glasbeni pedagog iz Makedonije, y

Za festivalska Zaveso



Celjski festival mladinskih pevskih zborov je za nami. Zanj velja enoglasna ugotovitev — uspel je nad vse; uspel v rasti in afirmaciji festivalske ideje ter uspel v organizaciji.

In če zdaj, ko se je izpraznila festivalska dvorana, samo za hip odgrnemo zaveso, se pred nami pojavi dolga vrsta poštovanih amaterskih delavcev, ki so te dni in v pripravi na veliko prireditve dali od sebe več, kot so mislili, da lahko dajo. Organizacija festivala je zahvala cele ljudi, pridne in poštovane. In imela jih je. Okoli središča, ki so ga sestavljali Andrej Svetek, Egon Kunej, Jurčič Vreže in Boris Ferlic se je spletla dolga vrsta vnetih sodelavcev, ki sicer nimajo ničesar skupnega s petjem in mladinskimi zbori, a jih navzlic temu veže na celjski festival ljubezen do petja, ljubezen do mladine...

Medtem, ko so ostali člani tega prireditvenega odbora v glavnem že opravili svoje delo, se bosta finančnika Franc Vučkajnik in Marica Mirnikova prav pogosto še nekaj dni in morda tednov sklanjala nad računi in iskala zanje kritje. Težko delo sta nase prevzela Janko Počučnik in Janko Stanič (na sliki pri telefonu). Za vse mlade pevce in goste sta morala preskrbeti prenočišča. Pod streho je bilo treba spraviti blizu tri tisoč ljudi. Če bi imeli toliko hotelskih kapacitet bi bila naloga opravljena z lahkoto. Tako pa... Treba je bilo potrkati na vrata vseh dijaških domov v Celju, poslati skupino pevcev v Vrboje pri Zalcu, dobiti zvezo s Turističnim društvom na

Dobrni, spet prositi za gostoljubje Laščane itd. In na koncu, tudi celjske družine so prenočile stotine otrok. Vse sta opravila v splošno zadovoljstvo in nikogar od gostov, velikih in malih, ni bolela glava, kje bo spal.

V tesni povezavi z njim sta delala Riko Rižnar in Drago Komerički. Sestavljala sta odsek za prehrano. Tudi celjski gostinci so se močno potrudili ter z odlično pripravljeno hrano in postrežbo prispevali pomemben delež k prireditvi.

Informacijska služba je imela zlasti v festivalskih dnevih polne roke dela. Vodil jo je Jože Rotar. Zraven njega pa je Dane Hribaršek zbral celo četo mladih voditeljev, ki so spremljali zbor in jih vodili po mestu.

Prihod na tisoče udeležencev celjskega festivala je v močnem obremenil tudi železnico. Ta vprašanje je z velikim uspehom reševal in vsklajeval Vinko Sušin.

Medtem, ko je imel Vlado Modic prepolne roke dela z ureditvijo razstave se je Vlado Novak izkazal pri izdaji festivalske brosure. Med zveste sodelavce prireditvenega odbora pa spadajo še Valter Ratej, Pavel Javornik in Vera Sobotjakova.





Zapisek iz vaške kronike



Smihel nad Mozirjem

Smihel je prijetna vasica nad Mozirjem. Stisnila se je ob po- bočje, kot da bi se hotela zavaro- vati pred sunki vetra, nevihte, ali pa gorja, ki ga znaajo povzročiti ljudje. V tem znamenem partizan- skem kraju bo v soboto in nedeljo veliko slavlje. Tu se bodo zbrali mladinci mozirske občine, da bo- do proslavili svoj praznik mla- dosti.

Tudi v Smihelu je tako kot po drugih vaseh. Vse življenje ob prostem času je vezano na šolo. In zato ni bilo naključje, da nas je pot zanesla prav tja. Ze pred šolo smo naleteli na mlade ljudi. Ure- jevali so prostor okoli spomenika in upravnica šole tovarišica Suli- gojeva nam je pojasnila, da ga pripravljajo za nedeljo. Beseda je dala besedo in dve uri sta minili kot bi trenil. V tem času pa smo izvedeli približno to-le:

Prav tako prijeten kot danes je bil Smihel tudi pred dvajsetimi leti. Toda ljudje so se od današ- njih precej razlikovali. Ne toliko po delu, načnu življenja in ime- nih, kot po mislih...

Tako je tudi v Smihel prišlo ne- urje. Vojna jim ni prizanesla in velike so bile žrtve. Morda ne bi bilo tolikšnih, če bi bili Smihel- čani enakih misli. Pa niso bili. Ne- katerim domačijam se je že na- zunaj poznalo, da v njih ni pro- stora za svobodne misli. Pri Je- sevniku, Rebršaku in Ramšaku pa so se že leta 1941 zbirali partizani in kmalu nato je bil ustanovljen odbor Osvobodilne fronte.

Zelo zgodaj se je začel upor in prav tako zgodaj so odpeljali prve žrtve. Junija 1942. leta so bili iz- dani.

Tisti dan je pri večerji Ramšak naročil ženi, naj pripravi obilnejši zajtrk: »Kosce sem naprosil. Ko- sili bomo,« je še pridal.

Toda niso kosili...

Okrog polnoči je zalajal pes in trenutek nato ga je strel za vedno umiril. Na vratih so se zaslišali

tere so umrle v Auschwitzu, otroci pa so se po vojni vrnili domov.

Tako nekako se je začelo, še zdaleč pa to ni bil konec. Prva večja skupina partizanov, ki so se za tri dni ustavili v Smihelu, so bili Slandrovci, kasneje Tomševi- čevci, borci štirinajste divizije in drugi.

—o—

Vojna vihra je minila in danes živi Smihel drugačno življenje, kot ga je živel pred leti. Šola, ki je bila med vojno požgana, je že lep čas prostor za vse mogoče prireditve in shode. V njej ni skoraj nikoli miru. Število otrok, ki ho- dijo v šolo, precej pada. Po bese- dah upraviteljice, tovarišice Suli- gojeve pa to ni dokaz odliva pre- bivalstva, temveč čudne navade smihelskih gospodarjev, ki se po navadi poročajo po več naenkrat. Tako je potem tudi z otroci. So bi- la leta, ko se je rodil le en otrok v vsem Smihelu, pa tudi tak, ko se jih je rodilo po deset.

Zdaj imajo cesto, ki so jo začeli graditi že pred vojno. Napeljali so vodovod, zasvetila jim je elek- trična luč, letos pa bo prvič pri njih zabrněl tudi telefon. Za to priliko pripravljajo veliko slo- vesnost, zakaj to bo zanje velik dan.

Zelo delavno je njihovo pro- svetno društvo s dramsko sekcijo, dobrim pevskim zborom itd. Ne samo, da skrbijo za zabavo, tudi izobražujejo se. Tečaj Rdečega križa v Smihelu je nadvse lepo uspel.

Za zdaj je velika želja vseh pre- bivalcev, da bi dobili kulturni dom, da bi v šoli ne bilo več tolik- šnega trušča. Morda bi kulturni dom lahko združili z gostiščem, zakaj od turizma si v prihodnje mnogo obetajo.

Naj bo tako alj tako — Smihel je prijetna vasica, v njej so vedri ljudje, ki radi delajo in prispevajo k napredku svojega kraja — in prav je tako!

-ica



Srečanje pred šolo

Frankolovo praznuje svoj krajevni praznik

Frankolovo s svojo okolico, po- sebno z Lipo in vasmj v višjih le- gah, je bilo partizanom varno za- točišče, odkoder so izvrševali ak- cije. Ze od pomladi leta 1943. je nudilo Nemcem močan odpor.

Vsi naporj Nemcev ter njihovih plačancev so bili brezuspešni, saj ugled od partizanov je naraščal in

skih enot že dobro seznanjena, ni posrečilo. V noči od 23. na 24. maja 1944 so partizani razbili nemško postojanko, pobrali strelivo ter ukazali nemškim učiteljicam naj takoj zapustijo Slovenijo. Drugi dan so te odšle, na njihova mesta so prišli slovenski učitelji, kar je



Teden mladosti v Slovenskih Konjicah

Od 25. maja do 4. junija bo v Slov. Konjicah prvi občinski festi- val telesne kulture. To bo brez dvoma ena največjih prireditev v letošnjem letu, ki jo pripravlja konjiški TVD »Partizan« skupaj s svetom za telesno kulturo pri občinskem ljudskem odboru. To bo istočasno tudi prvi širši pri- kaz dejavnosti tega področja, kar bo v veliki meri preseglo okvir nekdanjih nastopov, akademij in posameznih tekmovanj.

Celotedenski program bo za- ključen v nedeljo, dne 4. junija. Prireditelji pričakujejo, da bo v slavnostni povorki, ki bo šla od gasilskega doma skozi mesto do stadiona tudi 1.500 učencev os- novnih šol. Povorki bo sledil mno- žični nastop na stadionu, kjer bo- do na programu telovadne in dru- ge športne discipline. Po sedanjih prijavah bo sodelovala tudi okraj- na telovadna vrsta, prav tako pa je obljubil sodelovanje tudi lahko- atletski klub »Kladivar« iz Celja.

V šoli so učile nemške učiteljice, ki so hotele mladino zaslepiti, kar pa se pri mladini Frankolovega, ki je bila z delom partizan-

bilo v veselje vsemu prebival- stvu, zlasti pa mladini.

V spomin na ta dogodek, si je prebivalstvo Frankolovega izbralo prav 24. maj za svoj krajevni praznik.

Da bi zapečatili svoja krvava dejanja, so Nemci že na pragu svobode vzeli v tem malem kraju, ki pa je znan po svojih udeležbah v narodnoosvobodilnem gibanju 100 življenj, katerih žrtev pa je pri prebivalstvu ljubezen do do- movine še podkrepila.

T. B.

Moj kraj DANES

Te dni so na celjskih šolah že pričeli drugi del pionirskega tek- movanja »Moj kraj včeraj, danes in jutri«. Prvi del so slovesno za- ključili in uspehi so že tu. Pionirji so navezovali stike s pionirji svoje občine in okraja, spoprijateljeli pa so se celo z vrstniki z drugih re- publiki. V tem času so se začeli za tekmovanje zanimati tudi šolski odbori, dejavnost pa so poživali še pionirski starejšinski sveti. Odredi so pošiljali odboru za izvedbo iger vsak mesec programe in poročila in tako bo tudi v prihodnje.

Drugi del tekmovanja že zajema proslavljanje Dneva mladosti. Ta- ko so pionirji II. osnovne šole pri- pravili taborni ogenj s kulturnim sporedom, zažgali so starko zimo itd. Prvenstvu v ribarjenju v okrajnem merilu se bo pridružilo še republiško; od 25. maja do 10. junija pa bo v Celju občinska raz- stava likovnih del pionirjev, teh- ničnih izdelkov in fotografij, s čim- er pa številnih prireditev ob drugem delu tekmovanja še ne bodo končali.

Namen pionirskega tekmovanja je tudi ta, da bi pionirji čimbolj koristno preživeli počitnice. Za to bosta v Celju poskrbeli občinska zveza prijateljev mladine, ki bo pripravila dnevna letovanja pri Petričku, pa tudi druge organi- zacije.

Tretji del akcije se bo začel ob začetku šolskega leta, zaključili pa ga bodo 22. decembra v poča- stitev dneva Jugoslovanske ljud-

Ze bežen pregled uspehov in po- ske armade.

Življene dejavnosti pionirskih organizacij, šolskih svetov in dru- gih, ki so se bavili z organizacijo in izvedbo iger, dokazuje, da so igre dosegle svoj namen. Odprav- ljena pa je tudi lanska pomanj- kljivost — premajhna množičnost. Letos so se v tekmovanje vklju- čili vsi pionirski odredi in vsak pionir se trudi, da bi njegov odred zasedel dobro mesto.

-ica

Ženi ne zmanjka dela

Kmečka žena ima dela in skrbi čez glavo. Mimogrede smo ušli Janže- kovo mamo iz Sečovega, ki krepko pomaga možu, enemu izmed najbolj- ših rogaških zadružnikov, kmetovati in gospodinjiti. »Zdaj sem se že na- vadi« je smeje povzela, »toda v začetku mi je bilo težko. Pri nas ob Muri je svet raven, tu pa gledam sa- mo od hriba do hriba. Seveda, brez zadruge res ne znamo več gospoda- riti. Pomagam? Hm, kuhinja, druž- na, pujski in vrt: to je v glavnem moja skrb. Verjemite, dela mi ne zmanjka!« Skoraj hudo je! Otroke ima, ki obiskujejo šolo v Rogški Slatini. Naioge je potrebno pregre- dati. Oče ima druge opravke. Oble- ko je potrebno pošiti, pujske nakrmi-

ti. Pa še v hlev pogledati, kako je z mlekom. In vrt! Kako lep vrt ima! Tulipani so ji zgodaj vzcveteli in hi- tro je nabrala šopek. Hiša mora biti čedna. V kmečki izbi se šopek v va- zici prav lepo poda.

»Samo da je zdajvel« je veselo de- la. »Dejala bomo že. Dokler bo- mo lahko dela!«, bomo imeli tudi do- volj kruha.« Pa ne samo zase, tudi za druge ga bodo pridelali nekaj. Janžekova iz Sečovega dobro vesta, da brez sodelovanja z zadru- go ne pojde več. Lepi prašiki v hlevu in zalita goveda v staji ter vrste bo- gato obloženega črnega ribeza so nagrada za pametno vložen trud.

s



Soteški

VEDNO POŠTENI RAČUNI

Pomladni sprehod onkraj Roga- ške Slatine je bil prijeten: Po viju- gasti poti med zelenjem smo prišli v Zgornje Sečovo, kjer se med kpi- cami bukovja, ki se je usidralo ob vlažnejših jamah, vrstijo po čedni planoti prečni slogi njiv. Tu je doma tudi eden najboljših zadružnikov, kot so nam povedali v kmetijski za- drugi, France Janžek, ki že vrstolet kmetuje samo v sodelovanju z za- drugo. Prijazna ženica, ki je doma nekje blizu Mure, nam je povedala, da je mož na njivi, kjer reže braz- de za razmejitve in odtok. Pravkar je odložil kovinski merski trak in prijel za rogje, ko se je preseneče- no ozrl na obiskovalce.

»Pozdravljeni! Gre pridno od rok? Samo malo vas bomo zmotili pri de- lu, če ne boste hudi. Slišali smo,



da dobro kmetujete, pa bi radi, da bi nam kaj povedali o vašem kme- tovanju»

Ma lo je skoraj zardel in se na- smehnil izpod klobuka. »Hm, take sile pa spet ni! Dejala pa moramo, če hočemo kaj imeti! Veste, pa ne samo z rokami, tudi z računi! Seve-

da, sem nekaj njiv spremenil v sa- dovnjake, ker je tu zemlja za to prikladna. Zdaj imam mlad sado- nosnik, posadil sem tudi ribez; res vlagati moram, toda kmalu se bo začelo vračati! Nekateri se zadol- žitve pri zadruzi pošteno bojijo, jaz se ne! Vsa leta sem dejala na kredit, sklepal pogodbe, se vključil v ko- operacijo, pa so bili računi vselej čisti. Oba, zadruza in jaz, sva pri- šla na račun. Samo letos sem vzel že čez 15.000 kg umetnega gnoja. Brez gnojenja pa res ne gre! Po- nosno se je ozrl po ravnini. Velika njiva črnega ribeza z 2700 sadika- mi je njegov ponos. Letos kaže, da bo lepo. Sadje cvete. Nasmehnil se je toplo, kot bi božal vse to. »Ve- ste, brez zadruge bi res ne znal gos- podariti. Tukaj je sadje doma, vi- dite, koliko drevja; pa še več bi ga moralo biti. Samo sadjarji smo še slabi.« Prav ima! Kmet mora biti tudi strokovnjak. Zadruza, ki se ved- no bolj krepi, nudi kmetovalcu stro- kovne nasvete. Toda kmetje, kot je tovariš Janžek, se radi izpopolnju- jejo, radi se učijo in spoznavajo, kakšna je zemlja, kako je potrebno gnojiti, kakšno govedo je najboljše. »Da, živino tudi imam: 12 glav. Z



Zadnji festivalski akordi Problemi in težave

POZDRAV GOSTA IZ POLJSKE — ZAKLJUČNA BESEDA BRANKA BABIČA

Drugi dan posvetovanja glasbenih pedagogov, ki je bilo v okviru mladinskega festivala v ponedeljek dopoldne v Narodnem domu, je bila na dnevnem redu razprava po referatih na temo o sodobni glasbeni vzgoji mladine.

Osrednje misli, ki so jih diskutan-ti nanizali v razpravi, so zajele ne-katera vprašanja nadaljnega raz-voja mladinskega zborovskega pe-tja, ki bi mu morala ustrezno orga-nizacijo našega glasbenega šolstva kakor šolstva sploh, zagotoviti boljše in učinkovitejše pogoje. Glasbe-ne šole bi predvsem morale najti obliko strokovnega izpopolnjevanja glasbenih pedagogov, v osnovnih šo-lah pa bi bilo treba glasbeno dejav-nost poglobiti s sistematičnim in rednim delom.

Celjski festival je po splošnem mnenju prerasel meje naše republike in celo presegel okvir države; po-kazal izredno množičnost in visoko kva-liteto, saj je bil odraz širokega glasbenega gibanja, ki je zajelo sle-herno šolo in sielni kraj. Pokazali so se seveda tudi doleteni problemi tako v pogledu propozicij, po kate-rih se na posameznih okrajnih revijah niso povsod uveljavili najboljši zbori, kakor tudi v pogledu upada-nja števila zborov B kategorije. Medtem ko so se zlasti v koprskem okraju odlično uveljavili eno in dvo-glasni zbori, ki bi jih v prihodnosti kazalo vključiti vsaj v okrajne re-vije, se je število zborov B kate-gorije, to je, zborov pomutacijske do-be malce skrčilo. Vzrok za to je predvsem v tem, da je učiteljski in gimnazij manj kakor osnovnih šol. Vendar sprito porasta srednjih stro-kovnih šol taka ugotovitev ne bi smela obveljati, saj je nastop zbora železničarske šole dokazal, da bi bi-lo morda mogoče tudi na teh šolah formirati kvalitetne zборе. Ker je prav v zborih B kategorije mogoče



Predsednik Zveze Svobod in prosvetnih društev Branka Babič otvarja festival

doseči največji vzpon in največjo kva-liteto, bi kazalo posvetiti več skr-bi vzgoji teh zborov. Vanje bi bilo treba vključiti čim več pevcev.

Posebno vprašanje, ki ga je ob-ravnavala razprava, je bilo vpraša-nje sistematičnega dela z mladinski-mi zbori. Da bi namreč lahko dele potekalo čim manj naporno, bi bilo treba že septembra doletiti program in ga med šolskim letom izvajati z nespremenjenim tempom. Vsakršna obremenitev pred nastopom na ob-činski ali okrajni reviji ima lahko le negativne posledice, ki se nujno odražajo tudi v kvaliteti nastopa. Prav tako bi moralo tudi vključevanje mladine v pevске zборе temelji-ti na prostovoljni osnovi, ker kakrš-nakoli prisiljenost ne more doseči kvalitetnih rezultatov. Pevski zbor naj bi bil veliko vzgojno telo, kjer

bi otroka notranje etično in estetsko vzgajali in oblikovali.

V razpravi je predstavnik iz Hr-vatske poudaril, da je dandanes važno predvsem, kako odpremo neko-mu vrata v svet glasbe, ne pa, s po-moščjo česa. Zborovska glasba mo-ra biti otroku pristopna in zato je zelo važno, da mu je dostopen tudi tekst, za kar je potrebna psihološka priprava, ki mu ga naj prej po-sreduje slušno in šele nazadnje glasbeno.

Posvetovanje glasbenih pedago-gov je pozdravil tudi predstavnik iz Poljske, ki se je prisrčno zahvalil za povabilo na festival ter poudaril, da problem glasbene vzgoje ni lahek problem, zlasti ne v sedanjem času ko napredujejo eksaktne znanosti in ko celo osvajaemo vesolje. »Toda mi želimo ostati na zemlji,« je rekel »v svetu čustev in emocij.« Festi-vali naj bodo spodbuda za nadaljnje delo, oblika, ki naj bo v neneh-nem razvoju. Dokaz za to je prav celjski festival, ki bi ga bilo treba še raz-širiti, da bi se ga udeležili tudi za-stopniki iz drugih dežel. Izmenjava glasbene literature med posamezni-mi narodi bi nas tako zbliževala. Koristno bi bilo tudi organizirati konference, kjer bi v mednarodnem merilu izmenjali izkušnje ne samo v glasbeni vzgoji mladine, pač pa

prav tako v pedagoškem, socio-loš-kem in znanstvenem pogledu. Na koncu je gost iz Poljske čestital k uspehu in izrazil željo, da to sre-čanje ne bi bilo zadnje.

Posvetovanje je zaključil predse-dnik Zveze Svobod in prosvetnih društev Branka Babič. Dejal je, da je celjski festival pokazal neverjet-no množičnost mladinskega petja in da je to pravzaprav najvažnejše. Se naprej bi bilo treba težiti v to smer saj je množičnost osnova za dosego kvalitete, zlasti pa važen element pri vzgoji mladine. Glede sistema orga-nizacije festivala pa bi v bodoče ka-zalo razmišljati o spremembah, ki bi omogočile, da bi na posamezne revije prišli zares najboljši zbori v okraju. Ker pedagogom manjka širše strokovne usposobljenosti, bi v prihodnje lahko priredili različne te-čaje in seminarje, saj je v tem po-goj za nadaljnjo rast zborovskega petja. Ker so bili zbori pomutacijske do-be številčno šibki, si bo Zveza Svobod prizadevala za odgovorni-mi činitelji reševati ta vprašanja. Ob zaključku pa je tovariš Babič dejal: »Celjski festival je pokazal, da je pot, ki smo si jo zastavili, pravilna in v velikega pomena za razvoj glas-bene kulture. Tu bo treba nadalje-vati, kajti bistvo socialistične druž-be ni samo v materialni rasti, pač pa bi naj ta je pogojevala njeno du-hovno rast.«

Ce bi presojali vprašanja šolstva v šolstanski občini po razpravi, iz-neseni na redni konferenci občinskega sindikalnega sveta, bi lahko rekli, da so ta k'ub prizadevanjem skupnosti še vedno bolj ali manj pe-reča. Pri tem je treba seveda doda-ti, da je šolstanska občina med tisti-mi občinami, ki so v okraju za raz-voj šolstva največ prispevale, saj so v gradnji kar tri nove šole: v Vele-nju, Smartnem ob Paki in Belih vo-dah. Če upoštevamo še, da bo samo velenjska šola stala okrog 200 mi-lionov dinarjev, je to vsekakor do-voľ tehten podatek.

Vendar pa razmere, ki vladajo na področju šolstva, še niso zadovolj-ve. Kakor je pokazala razprava, gre predvsem za novi zakon o finan-siranju šolstva in za njegovo uresni-čevanje v praksi. V praksi namreč ta zakon še ni začel veljati, zaradi česar se pojavljajo določene težave, ki po-nekod bolj, drugod manj hromijo šolsko delo, predvsem pa zavirajo izvajanje šolske reforme. Eno iz-med težjih reform je namreč v pri-bliževanju šole življenju ali v posre-dovanju znanja otrokom s pomočjo praktičnih izsledkov, kakršni so v najrazličnejših ekskurzijah, tehnič-nem pouku in drugem. Medtem ko so v tem pogledu šolam šolstanske občine po finančni plati dostopna vsa podjetja na območju občine, pa primanjkuje sredstev za ekskurzije izven tega območja. Prav tako se porajajo problemi tudi, kar zadeva

tehnično opremo učilnic. Učila so ponekod zastarela, saj datirajo še iz stare Jugoslavije, in zatorej v po-vsem spremenjenih pogojih proiz-vodnje ne morejo nuditi učencem za-dovoljivega znanja.

V razpravi je bilo nadalje nana-zanih nekaj konkretnih primerov sta-nja nekaterih šol. V neki šoli ob de-ževnih dneh kaplja v razrede, drug-je imajo samo eno učilnico za pre-ko sto učencev, neke v tretjem kraju razmišljajo o tem, ali bi lahko ku-pili metlo in tako dalje. Gre očito za primere, ki niti ne zahtevajo kakšnih večjih finančnih izdatkov, pač pa predvsem večjo aktivizacijo šolskih odborov. Šolski odbori kot samoupravni organi bi vsekakor lahko ob pravilno zastavljenem, zla-sti pa aktivnem delu odstranili v bi-stvu tako neznatne probleme.

Posebno vprašanje, ki se z njim srečujejo tudi v šolstanski občini, je stanovanjsko. Vprašanje prosvetnih delavcev. Bili so primeri, da je raz-pis delovnega mesta za šolstani nudi-l stanovanje v Velenju, razpis za Velenje pa je bil sploh brez stano-vanja. V Smartnem ob Paki gradi-jo novo šolo, brez stanovanj. Prav gotovo bi lahko ob smotrni stano-vanjski politiki v okviru možnosti ugodno reševali tudi ta vprašanja saj je pri tem zlasti važno, da je prosvetni delavec v kraju, kjer peda-goško dela, še družbeno aktiven iz-ven svojega delovnega časa. dhr

Portreti in pokrajine

MILANA LORENČAKA NA RAZSTAVI V CELJU

Individualna razstava celjske-ga likovnega pedagoga, pevača in predsema akademskega slikarja Milana Lorenčaka, ki je bila pre-tekli teden v mali dvorani Uni-on, je bila vsekakor dvojno pre-senečenje. Presenečenje zato, ker vemo, da zahteva pedagoška služba, če jo hoče v re-du opravljati, večji del človeka, kaj pa šole, če poleg tudi prepe-vaš, fotografiraš in ne vem kaj še vse. In Lorenčak je zmogel vse to, poleg pa še slikal in pri-pravljal material za to razstavo.

Veliki formati portretov in pej-sažev, ki so morali čakati shran-jeni vse do te razstave... Pre-senečenje pa pomeni razstava tu-di zato, ker vemo, da zahteva pe-dagoška služba, če jo hoče v re-du opravljati, večji del človeka, kaj pa šole, če poleg tudi prepe-vaš, fotografiraš in ne vem kaj še vse. In Lorenčak je zmogel vse to, poleg pa še slikal in pri-pravljal material za to razstavo.

Požrtvovalni prosvetni delavec

Neštetokrat je že odprl železna vrata pred spodnjo šmarno šolo, ko se je napotil po razredih, da vidi, kako napreduje delo v šoli. Po 37 letih prosvetne službe še vedno čim in krepak deluje Viktor Rom kot vzgo-jitelj in svetovalec med šmarnim učitelstvom; tudi zdaj še ne name-rava izpreči. Posebno mu je pri sr-cu matematike. Sam je šmarni ro-jak, zato mu je napredek na Smar-skem še posebno všeč. V rodno Smarje se je vrnil pravzaprav 1948 leta, pred tem pa je služboval v Celju, Ljubljani, Slovenski Bistrici med vojno pa je bil prvi ravnatelj popolne partizanske gimnazije v Glini.

»Šmarčani so si že davno prizade-vali za osnovanje kakšne drugostop-njske šole,« je med drugim rekel »Skoraj pri vseh volilnih agitacijah pred vojno so obljubili meščansko šolo. Za to so se v nemali predvsem napredni učitelji, že pokojni učitelj Fejlin, toda vedno brez uspeha. Šele 1948. leta je Smarje dobilo niž-jo gimnazijo, ki je bila zares potreb-na. Redno jo je obiskovalo okrog 300 dijakov. Danes pa je v šoli 560 učencev. Imeli smo tri poslopja: učencev je bilo, ki je bilo zidano kot privatna hiša, že zdavnaj odsušilo in smo ga odstopili občini. Višji raz-redi pa so danes v stavbi bivšega sodišča. Iz prostorov za zapore smo z adaptacijo pridobili telovadnico

učilnico in tri kabinete. Vendar šola še do danes nima prostorov za šol-sko kuhinjo in za delavnice.«



S polic študijske knjižnice

- Bogomolov G. V. & A. I. Silin-Bekčurin: Specijalna hidrogeologija. Beograd 1959. S. 2053.
Demarin J.: Metodika nastave istorije. Beograd 1956. S. 20533.
Dorival B.: Savremeno francusko slikarstvo. I-II. Sarajevo 1957-1960. S. 15478/2.
Grombach J. V.: Olympique Cavalcade of St. oris. New York 1960. S. 20718.
Hoyle E.: The Nature of the Universe. New York 1958. S. 20710.
Laković M. & S. Bujdić & T. Popović: Priručnik za primenu zakona o radnim odnosima. Beograd 1959. S. 20579.
Menda T.: Pegorovi z Nehrjem. Ljubljana 1957. S. 20581.
Narodnooslobodilačka borba u Makedoniji. Beograd 1954. S. 20585.
Perić M.: Kolor fotografija. Zagreb 1960. S. 20551.
Petančić M.: Didaktički problemi stručne škole. Rijeka 1959. S. 20575.
Prokofev I. P.: Teorija konstrukcija. I. Beograd 1959. S. 20550.
Regent L.: Poglavlja iz boja za socijalizem. I-II. Ljubljana 1958-1960. S. 18297.
Reisman D. & R. Deane & N. Glazer: Die einsame Masse. Hamburg 1959. S. 17437/2-75.
Salin E.: Vom deutschen Verhängnis. Hamburg 1959. S. 17743/80.
Voltaire: Filozofski pomenki in članki. Ljubljana 1960. S. 20601.
Zbornik materijala sa savetovanja o produktivnosti rada. Beograd 1959. S. 20528.

univerzo preprosto diskreditirajo pri gospodarskih organizacijah, ki ko-ličkej pazijo na svoj dinar. Podjet-ja pa so vendarle v večini primerov glavni — če ne edini — vir dohod-kov delavski univerzi.

Kot rečeno, to so ekstremni poja-vi in podoba izobraževalnega dela ni povsod tako črna. Dejstvo pa je, da je osnovni problem skupen vsem delavskim univerzam in izzveni v problem rentabilnosti izobraževanja. Stvar pa ima še drugo plat. Pri nas namreč vlada težnja, da naj ima vsaka občina svojo delavsko uni-verzo. O potrebah seveda ne bi bile treba govoriti, ker so le-te največje ravno v nerazvitih območjih, torej tam, kjer so finančne možnosti naj-manjše. Pa tudi če bi že denar bil je v kmetijskih občinah zelo malo predavateljskega kadra. Tako so te občine navezane na predavatelje iz Celja in stroški izobraževanja se spet potrošijo.

Na področju izobraževanja ka-drov v gospodarskih organizacijah vlada prava zmeda. Občutijo jo

predvsem velika podjetja, ki so stalne tarče najrazličnejših zavodov iz Ljubljane, Zagreba, Beograda in od drugod, ki jih vabijo na najraz-ličnejše seminarje v Zagreb, Opati-jo, na Bled in drugam. Včasih se gospodarske organizacije res od-voje, plačajo za to astronomске vsote, dejanski učinek teh seminarjev pa je sprito splošnosti in oddaljeno-sti problematike ma'hen.

Vrsta celjskih podjetij se strinja s predlogom celjske delavske uni-verze, da bi v bodoče organizirali taka posvetovanja in seminarje za vodilne kadre doma, v Celju, ter po-vabili priznane strokovnjake sem. Tako bi bila korist vsesplošna: skupno bi si vnaprej sestavili kon-kretnejši program, skupno bi se la-hko dogovorili tudi za obliko semi-narja in stroški bi bili vsaj dva-do-trikrat manjši. Seveda pa bi se mo-rale gospodarske organizacije teh dogovorov držati in sporočiti vse svoje izobraževalne potrebe najprej svoji delavski univerzi, ki je usta-novljena zaradi njih. Dogaja se

namreč, da se doletenim gospodar-skim organizacijam zdi škoda 3000 dinarjev za predavanje o novem go-spodarskem sistemu, ki bi ga lahko poslušal in se z njim seznanil celo-ten kolektiv, hkrati pa plačajo de-setkratno vsoto za enega člana, ki gre z dnevniciami na seminar v tu-ristični center.

Predpisov ni, svoboda na tem pod-ročju je popolna. Nihče tudi ne ter-ja predpisov, ki bi omejevali svobo-do izbire. Pač pa bi preporočali ta-ko občinam kot gospodarskim orga-nizacijam, da vsaka stran po svoje malce razmišlja o temi »ekonomič-nost izobraževanja«.

Občine naj pretebrejo možnosti za uspešno delovanje svoje delavske univerze oziroma naj najdejo obliko združitve več občinskih v skupno, uspešnejšo in rentabilnejšo delav-sko univerzo.

Gospodarske organizacije pa naj zahtevajo od svojih delavskih uni-verz vse, za kar so le-te ustanovlje-ne in naj se iznebijo neutemeljenih predsodkov do njih. A. R

Ob razstavi zborovskih not

Letošnja razstava zborovske pes-mi, ki je skušala zaleteti povojne to-ne izdaje, je privabila v prostore mestnega muzeja število obiskoval-cev.

Izkazalo se je sicer, da prostori muzeja, ki je bil gostoljubno na raz-po-lago, niso kaj primerni za tako

ni založniški dejavnosti na področju posameznih republik.

Vendar je dihal iz razstave nek notranji red. Solska literatura (učila) je napolnila vitrine leve soba-ne, v centralnem prostoru in desni dvorani je bila pa zbrana pesem kot se ta kaže v založniški dejavnosti



razstavo. Vsled utesnjenosti, ka-li stavba je vsa v obnovitvenih delih, zbrano gradivo ni moglo biti tako razprostrto, kot si je to zamislil vo-dja razstave. Poleg tega je težko li-kovno vskladiti sobne oboke s para-vani na tankih kovinskih nožicah.

Razstava je bila pomemben poi-zkus, ustvariti pregleden vtis o povoj-

zborovske pesmi, vendar vs'ed ne-zanimivosti posameznih jugo-slovanskih založb (n. pr. Državne založbe Slovenije), na katerih pošilj-ke so čakali prireditelji do zadnjega hipa, ni prikazala vsega gradiva. Pomemben delež je prispevala Na-rodna univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Delavske univerze in ekonomičnost izobraževanja

Kot je znano, so delavske in ljud-ske univerze z novim zakonom o fi-nansiranju šolstva postavljene med redne izobraževalne ustanove. De-lavske univerze ustanovljajo občinski ljudski odbori oz. komune kot politično teritorialne skupnosti za svoje potrebe. Kot za redne šole bi morale komune določiti tudi delav-skim univerzam osnovno dejavnost ter za le-to kriti vse stroške iz skla-da za šolstvo.

Ce bi bilo vse to izvedeno, o tem seveda ne bi bilo treba govoriti. To-da osrednji naš namen tudi ni go-voriti o osnovni dejavnosti delav-skih univerz in o deležu v skladu za šolstvo, marveč o stanju, v ka-kršnem so delavske univerze vsega

celjskega območja — zaradi neure-jenosti teh odnosov.

Prva posledica neizčiščenega od-nosa med ustanoviteljem, t. j. ob-činskim ljudskim odborom in de-lavsko univerzo je v tem, da se slednja finančno ne more stabilizirati. Svo-je osnovne dejavnosti (analize po-treb, proučevanja najboljših metod izobraževanja itd.) zaradi neren-tabilnosti sploh ne opraviča, svoje sto-ritve gospodarskim in družbeno-po-litičnim organizacijam pa zaračuna-va do astronomskih vsot. Tako se n. pr. dogaja, da je neka delavska univerza celjskega okraja prisilje-na računati 3500 din za uro preda-vanja!

Tako absurde zahteve delavsko

M. M.



V spomin na neki

rojstni dan

Drvar, 25. maja 1944. leta.

Industrijsko mesto v zahodni Bosni, kjer se je nastanil Vrhovni štab NOV in PO Jugoslavije skupaj z zavezniškimi vojnimi misijami, je bilo tedaj središče, iz katerega se je vodila oborožena borba narodov Jugoslavije.

Tega dne se je prvi od članov Vrhovnega štaba zbudil njegov komandant maršal Tito. Bil mu je 52. rojstni dan, pa je hotel privediti majhno svečanost za tovariše, pred tem pa je nameraval oditi h krojaču po novo uniformo. Toda že pri izhodu iz barake, ki je stala na vходу v drvarsko špižo, je Titu padlo v oči nekaj nenavadnega. Čeprav je še jutranji mrak pokrival okolico, sta dva nemška aviona že preletavala Drvar. Nemci so v zadnjih dneh večkrat opravljali polete nad tem področjem, kar je opozarjalo na skrajno opreznost. Razen tega je vrhovni štab že razpolagal z informacijami, da se pripravljajo zračni desant na Drvar. Zaradi tega je bila že prej ena brigada v mestu, vendar je, ko se ni dogodilo nič posebnega, bila poslana v borbo proti Nemcem, ki so opravljali demonstrativne napade na svobodno ozemlje. Okolnost, da so se nemška letala pojavila že zgodaj zjutraj, je bila Titu sumljiva. Zato je ukazal, da prebudijo tudi ostale. Hitro so se pojavila na obzorju še druga letala. Začel se je desant na Drvar. Nemci so močno bombardirali mesto in okolico, nato pa so se iz velikih transportnih letal spuščali padalci 500. SS-padalškega lovskega bataljona. Za njimi je priletel nov val

ljali moj jeep. Bil je tam, kjer so bili konji, in Nemci so ga tam našli. Tisti jeep, ki mi ga je dal Mac Levan. Iz votline se vidi, kot z balkona, kaj se doli dogaja. Hotel sem streliški na tiste, ki so vzeli jeep, toda tovariši mi niso dovolili, da bi sprožil. Gledamo, kako se Nemci gibljejo in kako likvidirajo posamezne hiše v Drvaru, v katerih se branijo naši. Vse to opazuješ in ne moreš pomagati. Marko (Aleksander Ranković) in drugi so se popeli zgoraj, jaz pa stalno kričim in vprašujem, če so obvestili divizijo. Odgovarjajo, da so. Naenkrat zagledam na oni strani male figurice naših borcev. Tekli so. Prva je prišla ena brigada Seste divizije, naša oficirska četa pa se je bila pri šoli.

Prihod brigade je olajšal položaj Vrhovnega štaba, vendar je še vedno bilo nemogoče priti brez tveganja iz votline. Šele okoli 11. ure sta se tovariši Tito in Kardelj s pomočjo vrvi izvekle skozi odprtino, skozi katero je po navadi odtekala voda iz votline, na plato, kjer se je nahajal tovariš Ranković.

Nemški padalski bataljon je bil potisnjen na drvarsko pokopališče, od popolnega uničenja pa ga je rešila intervencija nemških tankov, ki so se drugi dan prebili do Drvarja. Vrhovnemu štabu je uspelo rešiti radijsko postajo in arhiv. Tako glavna naloga desanta — ujeti Tita — Nemcem ni uspela. Vsak nemški pa-



leta, ki so vlekla jadrna letala z novimi četami, orožjem in strešivom.

Ko se je začelo bombardiranje, se je Tito s tovariši povzkel globlje v pečino, odkoder je lahko opazoval kako padalci lomijo žilav toda neorganiziran odpor v Drvarju. Desetina padalcev je takoj krenila proti vходу v špižo, vendar jo je zadržal Aleksander Ranković, ki je z nekaj borci zasedel dominantni plato nad pečino. Kljub temu pa je Nemcem uspelo, da so z ognjem iz protiletalskih strojne onemogočili izhod iz votline.

Tovariši Tito se spominja teh kritičnih trenutkov:

»Gledal sem, kako so Nemci odpe-

dalec je imel pri sebi Titovo sliko in navodila, da je treba od ujetnikov in prebivalcev z grobo silo iziliti vse informacije o kraju, kjer se Tito nahaja. Vendar se je tudi ta nemška natančnost zlomila, zahvaljujoč moči in neomajnosti borcev in prebivalcev, ki so račje umirali, kot da bi izdali svojega komandanta.

Hitlerjevo darilo za Titov rojstni dan — operacija Rösselsprung (Skok konja na šahovnici) — se ni posrečilo tako, kot je bilo planirano, vendar je nedvomno pripomoglo, da je bil to najboljši razburkan Titov rojstni dan.

S. L.

Kako so osvobodili Celje

Po pripovedovanju polkovnika Boška Nikšića

Enote I. Jugoslovanske armade, ki so izvršile proboj sremške fronte so prodrale proti zahodu z namenom, da bi uničile in izgnale iz naše domovine nemške, ustaške in četniške vojaške formacije in osvobodile še neosvobojene kraje Hrvaške in Slovenije. Sovražnikove čete so nudile še žilav odpor, vendar so jim pri prodiranju naše enote zadajale velike izgube. Sovražnik je poskušal organizirati obrambo na črti Drava, Djakovo in Slavonki Brod vendar mu to ni uspelo. Naše enote navdahnjene z željo po osvoboditvi še neosvobojenih krajev niso dovolile sovražniku, da bi se utrdil temveč so v neprestanih juriših uničevale njegovo že načeto moč in ga prisilile k odstopanju. Okupatorjeve čete so puščale na bojnih poljanah številne padle in ranjene vojaške ter veliko količino orožja.

Ko so naše enote osvobodile Zagreb, je morala sovražnik čet tako padla, da niso bile več v stanju nuditi narodnoosvobodilni vojski večji odpor pri prodiranju k zahodnim mejam. V smeri napredovanja XI divizije, v kateri sem bil takrat načelnik štaba, je bila 117 nemška divizija. Vojaški del divizije so bili vsi izčrpani od neprestanih borb in lakote. Ko se je ta sovražna formacija v vasi Sveti Ivan Zeleni predala naši diviziji, je nastal problem, kako te vojaške nahraniti. S pomočjo organov oblasti na terenu smo zbrali nekaj hrane za ujet Nemce, njihovo vojaško opremo pa so s pridom uporabile naše enote. V vasi Kumrovac so se tiste dni sestali štabi treh divizij, kjer smo sestavili načrt za čim hitrejšo prodiranje proti Celju. Moja divizija je nastopala v smeri Kumrovac—Celje. Dogovorjeno je bilo, da se enote izogibajo večjih borb z namenom, da bi čimprej prodrele do Celja in tako presecale umik sovražnikove vojske, ki se je umikala iz smeri Zidanega mosta proti Celju.

Skladno s to direktivo so vse brigade naše divizije usmerile svoje akcije v to, da bi v silovitem naskoku čimprej prodrele do Celja. Osmo črnogorska brigada, ki je zajela nekaj kamionov, je nanje malovrtila borce svojih treh bataljonov in krenila v smeri Celja. Toda 8 kilometrov pred Sentjurjem so ji zaustavili pot umikajoči se Nemci. Cesta je bila vsa zabasana z nemškimi četami, ki so se umikale skupaj s kulturnimi in volovskimi in konjskimi vpregah. Da bi brigada čimprej dosegla svoj cilj in prišla v Celje je zavila v levo, vendar je pri tem našel na organizirano obrambo Nemcev in ustašev. Odpor sovražnika je bil tako močan, da so trajale borbe na tem sektorju dva dni. Za črnogorsko brigado je prodiral motorizirani artilerijski odred. Ko je prišel do Sentjurja, ni mogel naprej, ker so mu Nemci zastavili pot. Zahteval sem od Nemcev, da se odstranijo s ceste, toda močnega ukaza niso hoteli izvršiti. Ko sem uvidel, da je vsaka lepa beseda zaman, sem ukazal našim borcem, da zapečijo vlačice, težke 40 ton, kar med njihove vozove. Ko so spoznali, da gre za res, so se začeli umikati s ceste. Tu zaleteli nemške vojaške smo pozneje pripeljali v Celje, kjer je bilo časovno ujetniško taborišče.

Ko je bila cesta prosta in misleč, da so naši borci že prišli v Celje, sem odbrzel z avtomobilom proti

Celju tudi jaz. V Celju, sem ugotovil, da v mestu še ni naših enot, pač pa je bilo po ulicah še vse polno Nemcev, ustašev in četnikov. V mestu so patrolirale nemške straže. V ulici od postaje do pošte so parkirala različna motorna vozila, tanki in kamioni, ki so bili pripravljeni za

ščanje naših enot in nas seznanili s situacijo v Celju. Kmalu zatem smo stopili v stik z nemškimi poveljstvom v Celju in začeli pregovore o predaji. Že na prvem sestanku so Nemci pristali, da bodo poožili orožje, vendar so vprašali, kakšen bo status za njihove zaveznike —



Prvi borci so vkorakali v Celje

odhod. Znašel sem se v dokaj nerodni situaciji. Nisem vedel, kaj naj naredim; ali naj se vrnem in zadržim motorizirani artilerijski odred, ali naj ga pričakam v mestu sam sredi sovražnikovih vojakov. Odločil sem se, da ostanem v sovražnikovem gnezdu. Po enournem čakanju, ki ni bilo niti najmanj prijetno, je odred res prišel.

Takoj smo začeli organizirati obrambo za primer, če bi nas Nemci skušali napasti, vendar na napad Nemci niso razmišljali. Medtem, ko smo se pripravljali za obrambo in zasedali še nezasedene zgradbe, so nam priskočili v pomoč tovariši iz mesta. Pomagali so nam pri razme-

ustašev in četnike. Ko so dobili odgovor, da bomo ravnali z njimi enako kot z nemškimi vojaški, se kljub temu ustaši niso hoteli predati. Povlekli so se v smeri Maribora in Dravograda. Z njimi je odšel tudi del četnikov, medtem ko so se četniki, ki so bili mobilizirani, predali skupaj z Nemci.

Drugi dan je prišel v Celje iz ljubljanske smeri bataljon slovenskih partizanov, tretji dan pa je v mesto vkorakala tudi peta Krajška brigada. S skupnimi močmi smo razorožili Nemce, ustaše in četnike in tako osvobodili Celje sovražnika in vseh domaćih izdajalcev. Kolikor se spominjam, je bilo to 13. maja 1945.

Drobne zanimivosti

V 102. LETU PRVIČ PRED FOTOGRAFOM

Milan Stokič, kmet iz vasi Selevac v smederevskem okraju je verjetno prvi človek v naši državi, ki je prvič stopil pred fotografski objektiv v svojem 102. letu življenja. Na to je komaj pristal po upornem prigovarjanju sostanovalec in fotografa, ki mu je, sicer dober prijatelj.

Svoje prve fotografije bo stari Milan podaril dvema svojima vnukoma.

KONJSKA LAKOTA PREPREČILA POROKO

V nekem italijanskem mestecu je moralo nekaj pomnih parov preločiti poroko za več tednov. Po italijanskem zakonu mora vsi seti oglaš o poroki določen čas na občinski razglasni deski. Kmalu za tem, ko so tak oglaš nalepili na razglasno desko, ga je požrl neki konj, in zaradi tega so novoporočenci morali datum poroke preložiti.

POLJAKI ISČEJO GROB ALEKSANDRA VELIKEGA

V bližini Aleksandrije bo pričela v kratkem iskati grob Aleksandra Velikega skupina poljskih arheologov. Grobnico Aleksandra Velikega iščejo v okolici Aleksandrije že vrsto let, vendar brez uspeha.

SLADKOR — SLAJSI OD SEDANJEGA

Znanstveniki nekega švicarskega inštituta so izdelali nov umetni sladkor, ki je 50-krat slajši od sedanjega. Sladkor vsebuje saharina in zdravju ni škodljiv.

NEOBRTI HEMINGWAY

Sloviti ameriški književnik Ernest Hemingway je doživel pred kratkim nevarnost. V cocktail-baru nekega hotela v Vancouveru so ga ljubizno zaprosili, naj zastavi hotel, ker je prišel neobrt in v pomočniki obleki, s katero je šel na lov na medvede. Osebe hotela namreč ni seznanilo nobitnika Nobelove nagrade za književnost.

STUDENEC, KI NAPOVEDUJE DEŽ

Studenec Nikole Regvarta, v Paulovcu, ob železniški progi Podvartski Kloštar — Bjelovar, ima nevsakdanjo lastnost. Ta trideset metrov globoki studenec, ki je sicer na kolo, kakor tudi vsi drugi vaski studenci, — napoveduje vreme. Dan, preden začne padati dež ali nastopi neurje, vzvalovi v njem voda in se razpeni.

Prijeli so žandarja

Po končani haiki v podnožju Raduhe 25. maja 1944 se je Koroški odred zopet vrnil h kmetu Tovstovršniku. Tu jih je še čakal vol, ki ga je Sviti prignal iz Luč in zadnji hip pred prihodom Nemcev zaprl v hlev. Bila je nedelja. Sonce je toplo pripekalo in vabilo na prosto. Stab je poslal na obveščevalno akcijo Frica, Joža ter Svita, z njimi pa je bil tudi obveščevalec bojnišnice Ris, z nalogo da grede v Sočavo in poizvedo, kako je potekala nemška haika na drugih predeh Sočave. Obenem naj ugotove, če so se Nemci popolnoma umaknili iz Sočave.

Ko so prispeli do kamionske ceste, ki pelje v Sočavo, so zaslišali brnenje motorja. Skrili so se v hosto ob cesti in čakali. Ker motorista niso spoznali, so odšli naprej. Kmalu so srečali dva domačina, ki sta jim povedala, da se je peljal v Sočavo znani žandar Lenart, ki je rad zahajal h K. Brž so skočili do najbližnjega ovinka pri Oprešnikovi žagi in mu cesto zagradili s hodom, sami pa so se poskrili v grmovje ob cesti. Ni bilo treba dolgo čakati, da se je vrnil. Ker je bil oster ovinek, je moral žandar Lenart zmanjšati motorju brzino, a v tem trenutku je že bil pred hodom. Tedaj skočijo iz grmovja vsi in ga zgrabijo. Bil je v civilu. Za pasom pa mu je tičala pištola, ki je ni imel časa uporabiti. Pištolo so mu takoj vzeli in ga pretilpali, če nima morda še kje kakakega orožja. Nato sta Jože in Sviti Lenarta odpejala v štab, Fric pa se je vsedel na motor.

Ker je bila nedelja, je bilo na vasi po no ljudi, ki so Frica kar spogledovali, ko se je pripeljal z motorjem. Ugibali so od kod motor. Toda K. ga je takoj spoznala in tudi Frica. Obšla jo je rdečica, ker je spoznala, da so Lenarta prijeli partizani in da ga ne bo več videla. Fric je v vasi naložil na motor še Naceta in sta se odpejala do Plesnika v Logarski.

Tisti dan sem moral iti od Plesnika, kjer smo imeli ranjence, k Logarju z neko pošto. Dan je bil zelo lep. Sonce se je močno upiralo v cesto, ko sem šel proti Logarju. Tu sem se pomudil kratek čas. Z gospodarjem Francem sva sedela na klopi pred hišo in se pogovarjala o pretekli haiki. Bila sva oba zamišljena v pogovor, ko naju iznenadil glas motorja in že se je prikazal na cesti pri kašči poleg hotela sester Logar. Kakor bi strela udarila pod noge, me je vzdignilo in sem jo ucvrl po cesti proti Logarjevi žagi.



ker sem bil prepričan, da so se nena doma pojavili Nemci. Glas motorja je prihajal vedno bliže. Že sem mislil, da je po meni. Moral sem na vsak način doseči rob gozda, ker drugam se ni bilo varno skriti. Pri mostičku sem skočil na desno in že sem bil za skalo. Brž sem pograbil puško in pripravljen na strel meril na cesto. Čakal sem usodnega trenutka. Samo nekaj sekund in že bo zaropotalo. Kar bo pa bo, sem si dejal.

Motor je že pridrvel izza ovinka. Ko se je puška čev ustavila na prsih motorista, sem ostrmel, kajti spoznal sem Frica v gestapovski uniformi z rdečo ruto okrog vratu in Naceta, ki sta se peljala proti Plesniku. Globoko sem si oddahnil in hitel za njima. Pri Plesniku sem ju dohitel. Oba sta se mi na ves glas smejala, ker sta me videle kako sem jo cvrl pred njima. Smeha je bil o kmalu konec, ko sem jim povedal, da sem jih že imel na muhi in samo rdeči ruti se je bilo zahvaliti, da sem jih pravočasno spoznal. Tudi ranjence sta iznenadila pri Plesniku, ko so bili ravne pri kosilu, tako da so nekateri kar brez bergel tekli v hosto. Fric mi je nato povedal kako je prišel do motorja in da si je zatepel po dolgem času malo športa. Dorko

SLIKANICA ZEMLJINI RESTELJI

V prihodnji številki bomo začeli objavljati slikanico, ki opisuje polet Vilija in Janeza v vsestranje, srečanje z nenavznimi bitji, borbo z njimi in srečen povratek na Zemljo.

Zgodba je zelo zanimiva in napeta, zato je sedaj opozarjamo zlasti mlade bralce, da si bodo pravočasno nabavili naš list.

Uredništvo

Sumljiva obraza

Kraji ob meji navadno niso veliki, le Berlin z ostro zastraženo mejo skozi sredino je izjema. V majhnih krajih pa hitro opaziš človeka, ki pohajkuje.

Majhen debeluskast mlad mož se je sprehajal po aleji pred kolodvorom in postal sumljivo pozoren na kolega, ki ga še nikoli ni videl. Kolega? Pač, oba sta pohajkovala. Sumljivo pozoren je bil, ker je tudi iz oči onega čutil sumljive poglede.

Vsak spreten človek zna najti stik s komerkoli. Debeluh si je vtaknil cigareto v usta, potem pa smešno tolkel po žepih, skomignil z rameni, se tujcu v zadregi nasmehnil in se napotil k njemu.

Stik cigaret je stik dveh ljudi.

Pustimo ob strani začetne konverzacije... Vsak si naj v duhu ogleda lepote malega obmejnega kraja, potem pa vas bom povabil v kolodvorsko restavracijo. Ne brez vzroka.

Debeluh sedi z neznancem pri mizi v razgovoru, ki bi ga prisodili duoma, ki se poznata že od zibelke sem. Prisluhnimo:

— Ej, prava otročarija. Cel bataljon jih spravim čez, sredi belega dne, je pravil debeljško.

— Vidite, to mi je všeč. Zornite ga še kozoček. Povem vam, da sem težji kot izgledam. Tule na prsih je lep kupček dolarjev. Lahko bi se zmenila za kak delček, če bi...?

— Seveda bom. Saj tako in tako nimam kaj pametnejšega početi, pa tudi pri cvenku nisem kdovekaj trden... Toda če vam je prav, tule bi se raje ne nastavljal o tem. Stopiva malo ven, če ste zato?

Rečeno, storjeno...

Sicer ni lepo in pristojno zasledovati tuje ljudi, toda vseeno pojdemo za njima. Če imate dober posluš boste z bližnje klopi v aleji slišali take finale naše zgodbe:

— Ste zadovoljni s petdesetimi somi?

— Uh, seveda!

— Prav. Pol vnapij, pol na oni strani. Velja?

— Velja.

Toda oba hkrati sta segla v notranji žep. Debeljško je bil hitrejši in je trenutek za tem molel neznan-

cu prav čedno pištolo pod nos:

— V imenu ljudstva, aretirani ste!

— Ne norite, jaz sem uslužbenec notranje uprave...

— Kaj ste? Ne verjamem. Dvignite roke, sam vam bom vzel listnico z dokumenti...

— Le mirno, se je vsajal debeluh in razpenjal tujcev suknjič.

— Aha, je tole vaša legitimacija?!

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

Ko sta v restavraciji pila preostanek iz steklenice, sta se na ves glas krohotala...

Krohotala sta se in si ogledovala sumljiva obraza.

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

Ko sta v restavraciji pila preostanek iz steklenice, sta se na ves glas krohotala...

Krohotala sta se in si ogledovala sumljiva obraza.

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

Ko sta v restavraciji pila preostanek iz steklenice, sta se na ves glas krohotala...

Krohotala sta se in si ogledovala sumljiva obraza.

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

Ko sta v restavraciji pila preostanek iz steklenice, sta se na ves glas krohotala...

Krohotala sta se in si ogledovala sumljiva obraza.

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

Ko sta v restavraciji pila preostanek iz steklenice, sta se na ves glas krohotala...

Krohotala sta se in si ogledovala sumljiva obraza.

Debeluh je odskočil in zdaj držal že drugo pištolo v rokah.

— Ne, listnica je v drugem žepu z orožnim listom vred, je zdaj že nestrpno godrnjal oni drugi.

Potem se je izkazalo, da ima neznanec prav...

za male bralce

V Sedlarjevem

TUJE PISMO

V programu pionirskih iger »Moj kraj včeraj« smo vključili tudi pohod v Sedlarjevo, Olimje in Rudnico.

Mlajši učenci so si v Olimjem gledali staro lekarno, ki je verjetno ena najstarejših v Evropi. Učenci tretjega oddelka so odšli po sledi partizanskih obveščevalcev na Rudnico, najstarejši pa smo organizirali pohod s kolesi v Sedlarjevo, kjer je štirinajsta divizija prečkala Sotlo. Ogledali smo si tudi spomenik v Sedlarjevem. Na njem je napis: »V borbo štirinajsta, juriš! V noči od 6. na 7. februarja stopila na Stajersko.« V pohodu preko Sotle nam je pripovedovala prijazna ženica iz Sedlarjevega. Pokazala nam je tudi zasilni most, preko katerega je šla divizija.

Vračali smo se po poti, po kateri je šla tudi štirinajška divizija.

Fanika Sinkovič,
Podčetrtak

Moja torbica

Ce bi moja torbica znala govoriti, bi se predstavila tako-le: »Sem torbica in te deklice. Zdaj že zdavnaj nisem več tako lepa kot sem bila nekoč. Učenka, ki me nosi v šolo, me je popacala in raztrgala. Nekoč, ko so učenci tekali okoli mene in razgrajali, sem padla na tla in v meni se je razbila stekleničica s črnilom. Tako se je madežem pridružil še ta od črnila. Ko je prišla zima, me je deklica stiskala k sebi, da bi me ogrela, zdaj, ko je toplo, pa me nese domov le že z dvema prstoma.

Tatjana Praznik,
Preboid 59.
5. a. r.

Zadnja žrtev

Bilo je maja 1945. Krdela Nemcev ubistev in drugih so se pomikala proti Celju. V Bodrišni vasi so se ustavili. Oborožen Nemec je vstopil v Zoganovo hišo. Pogledal je tovariša Antona Zogana in zahteval od njega orožje. Vsi so se zelo prestrašili. Zogan orožja ni mogel dati, ker ga sploh ni imel. Surovi Nemec se je zadržal v hiši in človeka na mestu ustrelil. V hiši so vsi onemeli od groze.

Podivjani sovražniki so se hitro umikali proti Celju. Tovarš Anton Zogan je bil zadnja žrtev v Bodrišni vasi tik pred osvoboditvijo. Tako so Nemci še zadnji dan ustrelili nedolžnega kmečkega človeka.

Zapisal pionir Milan
iz Bodrišne vasi,
Sentvid pri
Grobečnem.

in ga stisnila v žep. Stekla sem v spalnico. Srce mi je bilo nenakomerno. Pisma nisem upala odpreti. Sele zvečer, ko je bilo v sobi že vse mirno in sem slišala, da vse okoli mene spi, sem se tiho splazila v kopalnico. Prižgala sem luč in raztrgala omot. Prsti so mi trepetali. Razgrnila sem papir. Se danes vidim napisane besede: »Ljuba moja Miri!« Zavrtelo se mi je — le zakaj »Miri«, zakaj. Brala sem —

ne vem več natančno kaj. Bilo je polno besed nič bolj praznih ali polnih kot so tiste v knjigah.

Razočarana sem bila in neizrečeno sram me je bilo. Raztrgala sem eno tistih pisem, ki sem jih prej občudovala. Zame je bilo prazno in brez pomena.

Cez nekaj dni se je Mira vrnila, govorila je o svojem fantu, o tem, da jo je obiskal doma, bila je srečna — in izgube pisma ni niti opazila.

Prva rožica

Joj, kako sta se razveselili drobnice, tistega drobnega cvetka, ki je med tolikimi tako prijetno dišal! Čisto preprost je rasel med mnogimi in prav lahko bi bili utrjali katerega drugega. Toda ne, prav to rožico sta hoteli, ker je rasla na vzpetini. Deklici sta se morali precej potruditi, da sta prišli do nje.

Občudovali sta preprost cvet, se pogovarjali kdo ve kaj in bili zadovoljni. Končno sta zatisnili oči, si nekaj zaželeli in potem trgali list za listom z drobnega cvetka. »Da, ne, da, ne, da...« Se jima bo želja izpolnila?

Potem sta se spomnili na odrasle ljudi, ki drobnega poljskega cvetja ne marajo. Pred dnevi je imela njuna starejša sestra rojstni dan, pa sta ji, prinesli šopek cvetja, ki sta ga s tako težavo nabrali. Toda kmalu je roman skozi okno. Šopek, ki ga je prinesel nekdo drugi, pa je še dolgo ostal v vazi na mizici. Bil je lep, čudovito lep se je zdel sestrici.

Ne! Onidve bosta vedno imeli radi poljsko cvetje. Že zato, ker je preprosto, ker raste samo in ker ju bo vedno spominjalo na široka polja, prostrane travnike in na to, ko sta bili še majceni punčki.



Ljudje med seboj

Kurir Pepe in kurirka Polonca, ki je hkrati še snajhka, sta se srečala na ulici. Njun korak se je ustavil. Pepe je gledal mirno izpod čela, pa tudi Polonca ni bila videti kaj boljše volje. Prijatelja v poklicu in nesebični sta zila ploho nevolje na dan.

»Ti tedni mi prinašajo vedno izgubo!« je dejal Pepe. »Zjutraj dvignem pošto, plačam porto za vse tiste grešnike, ki ne vedo, koliko je treba nalepiti znamk. Ko naslovniki ki so seveda moji tovariši, pošto prevzamejo, to kratkoma spregledajo. Če jih opozorim, so nekateri skoraj užaljeni, drugi pa se zgovore, da nimajo denarja pri sebi. Naposled pozabijo name. Ko sem danes pregledal mojo zasebno blagajno sem ugotovil, da sem izdal za te tovariše okrog 200 din.«

Tudi Polonca je prežvečala to šolo. Zato je sklenila, da pošte ne bo izročila naslovnikom prej, dokler ji ne bodo plačali. »Tovariši gor ali dol!« je dejala Polonca.

Danes je bila slabe volje še tembolj, ker se je ponovilo zopet tisto, s čimer bi se morala že zdavnaj sprijazniti, če bi to šlo tako lahko. Včeraj popoldne je očistila pisarniške prostore, tla so se svetila tako, da bi se v njih lahko gledal kot v ogledalu. Ko je prišla danes v službo, je opazila, da je bil njen očerajni trud zaman. Po pisarni je bil nered tak, kot bi se ravnokar končala vojna. Stoli, ki so bili celo iz drugih prostorov, so stali križem, po tleh pa kupi cigaretnih ogorkov in polomljenih vžgalic. Celotno vaze s cvetjem so bile polne navlake, ki

spada v pepelnike in koše za smeti ki jih v prostorih ne manjka.

Prav žalostna sta bila Pepe in Polonca in na kraju pogovora sta ugotovila, da njun posej nekateri prav malo cenijo, zahtevajo pa, da sta pri delu dosledna.

V Šoštanju

»Šoštanj«, je zadel profesorjev klic in prekinil živahno razpravljanje. Stopili smo iz vlaka, se porazdelili v več skupin in krenili proti termoelektrarni. Seveda smo občudovali tudi ulice, drevovalce in moderne bloke, ki so obdani z gredicami cvetja.

Šoštanjska termoelektrarna je ena najmodernejših v Jugoslaviji. Graditi so jo začeli že leta 1947. Ogledali smo si motorje, generatorje, turbine in mnoge druge stroje.

Veseli smo se vračali proti železniški postaji — toda ne še domov, temveč h Kajuhovi mami. Pozdravili smo jo in sprejela nas je prijazno. Povedala nam je, da jo mnogokrat obiščejo pionirji in kot njim, je tudi nam prijazno pripovedovala o svojem sinu. Potem nam je obljubila, da bo prišla v Celje in nam še kaj več povedala o našem dragem pesniku, ki je padel za domovino.

Nazaj gredo smo stali ob oknu, gledali dež in molčali. Le tu in tam je kdo povedal kakšno smešnico, pa še tej smo se bolj kislo nasmejali. Bili smo utrujeni. Kljub temu pa smo pred Celjem vendarle zapeli pesem »Če študent na rajžo gre...«

Malčka Čerman,
Cesta na Ostrožno 8.
Celje

SPOMIN

Bila sem še čisto, čisto majhna in ta zgodba torej sega v najzgodnejše obdobje mojega otroštva, tja, ko so se mi dogodki že nekoliko stisnili v majhno glavico. Vtisnili so se že — toda kako?

Naj vam povem, da še danes ne vem, ali sem to sanjala, ali kaj, toda spomin je živ.

Sončen dan je bil, to dobro vem, ker se spominjam prijetno hladne sence bezga pri vrtu. To se pravi, d aje moralo biti poletje, če je senca bila prijetno hladna. Veste, spominjam se je zato, ker sem takrat sedela v njej z očkom in mamico in se igrala. Sredi igranja me je zmotilo neko oddaljeno petje. Ozrla sem se, Po bližnjem hribu so se nam približevali palčki. Da, pravi palčki! Se čudite? No, ampak jaz sem jih videla; imeli so pisane obleke in tiste kapice s čopkom na koncu in nosili so krampe na svojih majhnih rokah. Ko sem jih tako občudovala, me je nenadoma postalo strah, da me vzamejo s sabo za svojo Sneguljčico. Stekla sem k hišnim vratom in jih od tam gledala. Mamica in očka sta prišla za mano, se smejala moji strahopetnosti in mi govorila naj grem s palčki. Le-ti so še bili pred vrati in so spet peli. Zdaj sem razločila tisto pesem, ki jo pojo, kadar gredo v rudnik, kopat diamante. Vsi so peli, pa tako lepo; eden pa se je ustavil in me prosil naj bom njihova Sneguljčica. Jaz pa sem se privrila k mami in zajokala. Zakaj, še danes ne vem. Palčki pa so s svojo pesmijo odšli in izginili v grmovju bližnjega potoka.

Ko sem dolgo za tem to pripovedovala mami, mi je dejala, da sem najbrž sanjala; toda... jaz sem jih vendar videla in slišala.

Slavica Savine

Koristni nasveti

Spet nas je prvi zarod moljev opozoril, da je treba obleko pred njihovimi nenastirami zrelj skrbno zavarovati. Če tega še niste storili, pohitite, da ne bo prepozno.

Današnji nasvet bo prišel prav predvsem gospodinjam na podeželju, saj imajo sredstvo pri roki.

V omaro, kjer imajo obleke, razpostavite orohovo lesje in molji vam prav gotovo ne bodo več delali pregledice. Če imate zimsko, s krznom podloženo čevlje, boste ohranile nedotaknjene do prihodnje zime, če boste tudi vanje položile to ceneno sredstvo. Poskusite!

—o—

Katera gospodinja ni vesela lepega, belega perila?

Jajene lupine bodo k temu prav gotovo pripomogle. Damo jih v laneno vrečko, ki jo dodamo vodi za pranje.

—o—

Madeže od sladkorja in sladkih pižav odpravimo, če položimo umazan del blaga na krožnik z mlečno vodo. Ko se sladkor raztopi, podrgnemo po umazanem mestu z mokro gobico in zlikamo.

—o—

Ali znamo same zakrpati linolej? Poskusimo!

Vzemimo 10-odstotno raztopino acetalceluloze v acetonu in jo zmešamo s tolikšno količino lesne moke, da dobimo gosto kašo. S to kašo napolnimo lankno v Boleja, po površini pa zgladimo s nožem. Tej kaši lahko takoj dodamo ustrezno barvo linoleja. Ko se masa posuši, zdrgnemo zakrpano mesto s steklenim papirjem.

Prijazno pisemce

Draga tetka!

Obljubil sem vam, da bom pisal, ko bom poznal pisane črke in zdaj hočem obljubo izpolniti.

PRVI MAJ

Ze ob petih zjutraj so me iz spanja prebudili štorski godbeniki, ki so se z avtomobilom pripeljali na Teharje in zaigrali budnico. Kar hitro sem vstal in si oblekel novo obleko, za katero sem sam hranil denar. Malo pa mi je določil še atek. Tudi vaš honorar je zraven. Jaz pravim, da je zato desni rokav tednikov. V tej obleki sem šel na prvomajski izlet na Svetino. Bilo je zelo lepo.

Na obleko pa bom pazil, da bo desni rokav dolgo lep in cel, ker me spominja na vas in na vaš časopis.

Vam, tetka, prav lep pozdrav in morda vas kdaj obiščem v uredništvu, če smem.

Petrček Jeršič,
1. razred,
Teharje

Dragi Petrček!

Tvojega obiska bom zelo vesela. Le glej, da boš zdaj svojo obljubo izpolnil! Hvala za prijazno pisemce, tople pozdrave in še kaj napiši.

Tetka

PETER KLEPEC V SENTVIDU

Pionirji iz Sentvida pri Grobelnem so se tudi vključili v jugoslovanske pionirske igre. Pravkar so zavravali igrice in ga posuli z gramozom in ugaski, zdaj pa se vneto pripravljajo na prvi športni nastop. Pred dnevi so uprizorili mladinsko pedejanko »Peter Klepec«, ki je zahvala od mladih igralcev kar veliko truda. Pomagala jim je tovarišica Martina Bochetova. Polna dvorana jim je bila lepa nagrada za ves trud. R. L.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

MOJ DOM

Koliko skrbi in jeze, pa žalosti in veselja je, predno si uredimo dom. Urejevati ga so nedvomno težke stvari. Zakaj dom mora biti tak, da se z veseljem vračamo vanj — ker je tope. In prijeten. Res je, da ustvarijo toploto v domu ljudje, njihovo razumevanje in ljubezen. Kjer sta se naselili jeza in nejevolja, ne pomagajo ne hrast in ne jesen. Tam pa, kjer ljudje skupaj premagujejo težave in delijo veselje, je lahko miza iz mehkega lesa, okna brez bogatih zastorov, pa je dom vendarle tak, kakršnega si želimo. To je stara resnica

in vsi jo vemo. Toda včasih pozabljamo njanjo.

Pomlad je čas ptičjega petja in spletnja gnezda. Morda je tudi pri ljudeh tako. Zatorej danes nekaj besed o stanovanju in pohištvu. Govorili smo že o tem, pa ne bo nič preveč, če še enkrat povemo, da je lahko tudi sobica prijetno stanovanje. Prav lahko jo s pohištvom opremimo tako, da bo del spalnice del pa dnevni kotiček z majhno kuhinjo, če kuhamo doma. Svetlo pohištvo vse bolj izpodirja temnega omogoča pa tudi nekaj prav lepih kombinacij. Zatorej, če si doma zaželimo nekaj kosov modernega svetlečega pohištva, ga s starim temnim lahko prav prijetno pomešamo. Tu svetla stoječa lučka, tam majhna temna mizica, pa velik kauč in majhne »lupine«, kombinacija je mnogo. Knjige in cvetje nam prijetno poživijo sobo in zato nikar ne varčujemo z njimi. Nič hudega ne bo če bo kdaj pa kdaj poskrbel za šopek cvetja v družinski vazi tudi glavni družine. Skromna pozornost ženi in še bolj skrbno prilivanje vode bosta posledici tega.

Stene so puste, če na njih ni slik. Toda raje nič, kot mazaštvo. Mnogo bolj prijetno bodo učinkovale risbe naših otrok, če jih bomo uokvirili in obesili na steno, kot pa umetnine nekega »slikarja«. Sploh bi morali delo otrok bolj ceniti. Dom je tudi njihov, zato naj bo v njem tudi nekaj njihovega, če ne drugega — vsaj majhen stolček, polica z njegovo literaturo, kotiček njegovega »umetniškega« ustvarjanja itd. Ko bodo madi odrasli, bodo nehoti zaželeli več svojega v stanovanju. Deklica svojo omaro, fant morda delovno mizo in še kasneje nekaj nasvetov staršev pri urejanju novega doma.

Omogočimo otrokom prijeten dom. Tu ni treba velikih izdatkov, le majhne pozornosti in razumevanja. In če bomo vedeli, da je bil njihov dom tople, nam tudi ne bo hučo, ko bodo iz gnezda odleteli in si spletli svojega. Vedeli bomo, da smo jim mnogo dali.

Večiko bi lahko pisali o domu in stanovanju, toda pri nekaterih stvareh lahko odločajo le posamezniki. Namen tega kratkega pisanja je bil predvsem to, da vas še enkrat spomnimo, da spet pregledate želje svojih dragih in si uredite dom, ki bo vam v ponos.

NE POZABIMO NA SOKOVNIK

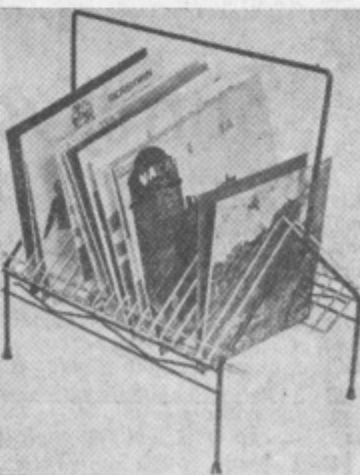
Cešenj je že dovolj, pa tudi jagode so že vsak dan naprodaj, le po zelo visoki ceni. Vendar je že čas, da si pripravimo vse potrebno za sadne sokove in da tem mesecem tudi priagodimo naš gospodinjski proračun. Predvsem se moramo odločiti, katero sadje bomo predelovali v sok in koliko ga bomo pripravili. Izkazalo se je, da so bolj sokovi iz drobnega sadja — češenj, malin, borovnic, ribeza in jagod, kakor pa iz marelic ali breskev.

Sok se nam sicer bolj ohrani, če ga stisnemo s sladkorjem, vendar ga v takem primeru uporabimo kot ekstrakt in ga razredčimo z vodo. Če pripravljamo sadni sok za otroke, ga raje ne osladimo, ali pa le malo, če je sadje zelo kislo, nudimo pa jim ga nerazredčenega. Sadni sok ni le priboljšek, temveč izredno koristna pijača v zimskih mesecih.

Ze pred časom smo govorili o tem da je sokovnik praktičen pripomoček. Sadni sokovi, ki jih za svoje malčke kdaj pa kdaj kupimo pozimi kot poseben priboljšek, niti nimajo tolikšne vitaminske vrednosti, vsekar pa so precej dražji. Od tedaj ko smo o sokovniku prvič pisali, je ta našel že prenekatero oboževalca in tudi lastnika. Neverni Tomaži so si ga enkrat ali dvakrat sicer še izposodili pri okrajnem zavodu za pospeševanje gospodinjstva v Celju, pozneje pa so si ga tudi preskrbeli.



Nadvse prijeten kotiček, kjer se bomo odpočili in razvedrili. Različne oblike stolov, oziroma različne barve obloženi stoli in raztegljivi kavč, učinkuje prijetno in tople. V tak kotiček lahko poleg stoječe luči postavimo še stojalo za časopise in revije, ali stoječo košarico za sadje.



POSKUSIMO

Kotiček v dnevni sobi prav prijeten dopolnimo s stojalom za knjige ali časopise, ali morda s stojalom za gramofonske plošče. Ta stojala so prijetna sprememba v našem precej enotno urejenem domu, saj so iz železnih tankih cevi in plastične nitke ki jo ovijamo tam, kjer želimo imeti plošev. Z nekoliko domišljije si lahko napravimo vrsto takšnih izdelkov.

Povečati proizvodnjo - zmanjšati stroške

Cetrina šmarskih komunistov na konferenci v Rogški Slatini. Kot gostje so prisostvovali Jakob Zen, Tine Zupančič, člana CK ZKS, Vinka Simonič in Franc Lubej ter zastopniki občinskih komitejev ZK iz Pregrade, Klanjca in Slov. Konjic.

Pred dvema letoma, ko so se prvič zbrali komunisti združenih obsojalskih občin, so se vsi prisostvovali občinski konferenci; zdaj pa se je šmarska organizacija ZKS že tako okrepila, da je prisostvoval sam vsak četrti. Prej je bilo v občini 15 osnovnih organizacij, zdaj jih je 32 in število članov se je povzpelo na 67,5 odstotkov. Počez količinske okrepitve se je tudi delo komunistov temeljito kakovostno spremenilo. Sekretar občinskega komiteja ZKS Andrej Marinc je v izčrpnem referatu nakazal vrsto večkrat zelo težavnih problemov, ki so jih šmarski komunisti morali reševati, posebej pa je še jasno nakazal naloge, ki čakajo organizacijo pri uveljavljanju in utrjevanju novega gospodarskega sistema. Pri tem naj sodelujejo vsi delovni ljudje; nanje je potrebno prenesti zavest socialističnega človeka, da bodo dejansko dosegli demokracijo in pri tem globoko občutili lastno odgovornost. Pot, ki vodi k temu, pa je edino v prepričevanju, v prizadevanosti in poštenosti komunistov, ki naj delujejo povsod kot vzpodbudniki.

Posebej je omenil pobudo v steklarni »Boris Kidrič« v Rogški Slatini, kjer ustanavljajo večerno politično šolo, da bi omogočili delavcem uspešno uveljavljanje v organih družbenega samoupravljanja, jih temeljito seznanili z novimi gospodarskimi predpisi in tako širili družbeno politično razgledanost celotnega kolektiva. Osnovne organizacije ZKS na Šmarskem so ponekod še premalo samostojne pri svojem delu, kar se opaža posebno po vaseh. V večji meri bi morale samoiniciativno reševati svojstvena vprašanja, ki se v posameznih krajih pojavljajo. Tudi glede politične vzgoje članov se pojavljajo pomanjkljivosti, ker nekatere osnovne organizacije nimajo lastnega kadra, ki bi ustrezno vodil študij. Mestnijski organizaciji so celotni študijski program izvajali predavatelji od drugega. Politična šola, ki je delovala v Rogški Slatini in Kozjem, je imela namen, da bi slušatelja usposobil za vodenje študija po posameznih organizacijah.

Od dela, prizadevanosti in poštenosti vsakega posameznika je odvisen dohodek podjetja, je poudarjal tovariš Marinc, od tega pa je odvisen tudi uspeh. Z novimi gospodarskimi predpisi so ustvarjeni

Iz Konjic

Gasilci iz konjiške občine nameravajo letos prirediti v Draži vasi pri Slov. Konjicah velično srečanje gasilcev. Ob tej priložnosti bodo na gasilskem domu v tem kraju odkrili spominsko ploščo Ivanu Levartu, prvemu sekretarju Osvobodilne fronte za kraj Draža vas, katerega so okupatorske ustrelili nekaj mesecev pred osvoboditvijo. Prvi sekretar krajevnega odbora OF v Draži vasi — Ivan Levart — je bil namreč tudi med ustanovitelji gasilskega društva v tem kraju.



Na Golteh je lepo

Pridružujemo se misli našega naročnika — vojaka v Kumano- vcu, k nam v svojem sestavku opisuje nedeljski izlet smilivske mladine, ki jo vidimo na sliki. Posnetek mu je drag spomin, saj ob pogledu nanj mu misli v hipu prelete daljavo, ki ga loči od naših lepih planin.

vzpodbudni pogoji za večji dohodek. Siskosti se pojavljajo v nekaterih manjših podjetjih in obrtnih delavnicah, kjer poleg objektivnih močno vplivajo še subjektivni činitelji; toda posamezne negativne pojave je povsod potrebno pravočasno obravnavati, jih kritično proučiti in pokazati pravilno pot.

V kmetijstvu je prvi cilj: povečati proizvodnjo in okrepiti sodelovanje med kmetijskimi zadugami in ostalimi proizvajalci. Tu čaka komuniste še posebno široko področje dela. Z ljudmi se je potrebno dosti pogovarjati. Proje uspehe pri širjenju socialističnega kmetijskega sektorja smo vsekakor dosegli. Kmetijsko proizvodnjo je potrebno povečati, a obenem zniževati proizvodne stroške. V tem smo si vsi edini: kmetijske zadruge in kmetje. Vloga komunistov pri uveljavljanju širokega mehanizma družbenega upravljanja je vedno bolj pomembna, posebno še v času, ko prevzemajo komune širše pristojnosti. Potrebno je mnogo več zavestnega in poštenega dela vseh delovnih ljudi in prav komunisti se morajo pri reševanju problemov znajti in biti za vzgled drugim. To pa terjajo od vseh vedno več poglobljanja v družbeno življenje od vsakega člana ZK pa jasno prepričanje in razumevanje razvojnega procesa.

Letos gradbena dela počasi napredujejo

V lanskem letu smo na področju konjiške občine upravičeno trdili, da je bila gradbena dejavnost tako široka kot menda pred tem še nikoli prej. V Konjicah je gradbeno podjetje »INGRAD« iz Celja gradilo dva nova objekta za tovarno usnja KONUS, isto podjetje je delalo tudi na nekaterih gradnjah v Zrečah, da tu ne omenimo še celo vrsto manjših del. Toda letos kaže, da bo obseg gradbenih del mnogo manjši.

Medtem, ko je bilo lani predvideno, da bo nov stanovanjski blok z 323 stanovanji v Slov. Konjicah letos že vseljiv, pa sedaj vse kaže, da se to ne bo uresničilo. Velika zgradba zahteva precej denarja, tega pa je začasno zmanjkalo in tako so seveda morali biti vsa dela ustavljena. Stavba je sedaj pod streho, potrebna pa so še instalacijska in ostala dela, kar pa bo razumljivo za tako velik objekt stalo še več milijonov. Edina večja gradnja oziroma pravzaprav dovršitev je v zaključnih delih stanovanjskega bloka tovarne usnja »KONUS«, kjer bo 16 zaposlenih dobilo nova in primerna stanovanja. Na njihova sedanja bodo vselili druge proslince in bodo tako nekaj problemov zopet rešili.

V Zrečah, kjer so lansko leto dogradili zdravstveni dom ter pričeli z gradnjo nove šole in gasilskega doma dela počasi napredujejo. Obe stavbi sta sicer že pod streho, toda svojemu namenu še ne bosta predani v teku letošnjega leta. Tudi v Ločah sicer še delajo na novi zgradbi zdravstvenega doma, vendar izgledi za prihodnje mesece niso najboljši.

V popoldanskih urah, ko se je zvrstila že vrsta razpravljavcev, je delovni predsednik Lojze Libnik zaključil konferenco. Izvolili so 29-članski občinski komitej in 5-člansko



Sekretar inž. Marinc

revizijsko komisijo. Za sekretarja je bil ponovno izvoljen ing. Andrej Marinc, za org. sekretarja Slavko Zupanc, v ožji petčlanski sekretarijat pa še Joško Lojen, Franc Zupanc in Lojze Libnik.

R. L.

Več sredstev za stanovanja, a tudi večja odgovornost

Pred dnevi je bila v Mozirju seja občinskega ljudskega odbora. Na skupni seji obeh zborov so bili osrednji točki dnevnega reda razprava in sprejetje okvirnega programa dela občinskega ljudskega odbora za leto 1961 in poročilo o poslovanju sklada za stanovanjsko izgradnjo občine Mozirje za leto 1960.

Okvirni program dela ljudskega odbora zajema najvažnejše naloge, ki jih bo obravnaval ljudski odbor na skupnih ali ločenih sejah obeh zborov. Program obsega poročila vseh 12 svetov ljudskega odbora, ki se bodo zvrstila do konca tega leta. Posebno skrb posvečajo tudi realizaciji proračuna in družbenega plana za letošnje leto. O realizaciji proračuna in družbenega plana bo ljudski odbor razpravljal ob koncu vsake polovice leta. Po programu dela bo imel občinski ljudski odbor v letošnjem letu 10 skupnih in prav toliko ločenih sej. Sprejeti program dela zagotavlja bolj sistematično delo ljudskega odbora kot predstavniškega organa, kot doslej, na drugi strani pa nalaga tudi večjo odgovornost stalnim organom družbenega upravljanja — svetom ljudskega odbora, ki bodo morali poročati ljudskemu odboru o svojem delu.

Odborniki obeh zborov so z zanimanjem poslušali poročilo o

delu Sklada za stanovanjsko izgradnjo občine Mozirje za leto 1960. Sklad je imel okoli 40 milijonov dinarjev dohodkov in prav toliko izdatkov. Odborniki so na podlagi poročila kritizirali delo Stanovanjske zadruge Mozirje. Le-ta doslej ni pokazala tistega uspeha, za kar je bila ustanovljena. Sredstva, ki jih je dobila stanovanjska zadruga iz sklada, so bila dostopna le nekaterim članom zadruge, drugi pa so zaman prosili zanje. Občinski ljudski odbor je naročil upravni odboru sklada za stanovanjsko izgradnjo, da po posebni komisiji pregleda poslovanje stanovanjske zadruge. Zaradi tega, ker stanovanjska zadruga ne daje garancije za dobro poslovanje, je občinski ljudski odbor prekladal garancijo za najeta posojila, ki jo je dal lani. Občinski ljudski odbor je po daljši in zelo živahni razpravi potrdil poročilo sklada za lansko leto in zaključni račun za leto 1960. Ljudski odbor je nadalje potrdil predlog razdelitve sredstev sklada za leto 1961. Ta bodo znašala 68 milijonov dinarjev. Največ sredstev sklada je namenjeno za potrebe občinskega ljudskega odbora. Za individualne gradnje je namenjenih nekaj nad 10 milijonov dinarjev. Za ta sredstva je upravni odbor sklada razpisal javni natečaj. Občinski ljudski odbor je sprejel tudi ne-

kaj pomembnih odlokov. Eden od teh je odlok o občinski dokladi za leto 1961. Stopnja občinske doklade je namreč letu 1960 višja za 2 odstotke.

Občinski ljudski odbor je sprejel še nekatere sklepe s področja gospodarstva, izdal pa je tudi več gospodarskih izjav za najetje posojil.

-er

Iz Marija Gradca

Ni naključje, da se volivci čedalje bolj zanimajo za delo upravnih organov in krajevnega odbora, zato je tudi razprava na zboru volivcev v Marija Gradcu pri Laškem bila zelo plodna. Poročilo o delu ljudskega odbora je podal odbornik dr. Zdenko Mramolj, v katerem je prikazal osnovno problematiko občinskega ljudskega odbora Laško. Nato se je razvila zelo živahna razprava, ki je zajela vrsto vprašanj in problemov. Govorili so o dograditvi vodovoda v Marija Gradcu, popravilu cest, vzdrževanju čistoče, popravilu mostu v Lahomnem in o drugih komunalnih problemih.

Da bodo sklepe v bodoče lažje realizirali, so bili volivci mnenja, da je treba za to delo imeti dober in delaven krajevni odbor. Zato so na omenjenem zboru volivcev izvolili nov krajevni odbor.

Vaše vestice

KRITIKE, MNENJA

Novo Velenje in knjižnica

V prostorih Delavske univerze že leto dni gostuje tudi javna knjižnica, ki se je preselila v zato opremljene prostore. Oprema je lepa in lahko sprejme na svoje police čez 30.000 knjig. Vsa knjižnica sicer ni zidana in opremljena za sodobni način poslovanja knjižnic s samopostrežbo, vendar zadostuje za potrebe Velenja. Mnogo težji problem od opreme je malo število knjig s katerimi razpolaga. Število izposojevalcev se nenehno veča. Tako je bilo leta 1959 samo 1926 izposojevalcev, a lani jih je bilo že čez 4600, letos pa se bo število gotovo dvignilo nad 6000. Prav tako se veča število izposojenih knjig od 3460 v 1959 letu na 9680 v lanskem letu.

Iz teh števil vidimo, da zanimanje za knjižnico raste kljub temu, da imajo zelo malo izbora knjig, kajti teh ni več od 4000 v knjižnici. Najmanj je mladinske literature, čeprav je 50 odstotkov izposojevalcev mladine. Rudarjev je 30 odstotkov, gospodinj 15 odstotkov in samo 5 odstotkov uslužbencev.

Prazne police posebno bodejo v oči razne domače in tuje goste, ki radovedno sprašujejo, kako je mogoče, da tako moderno mesto s tako kulturnim izgledom nima več smisla za javno knjižnico. Leto dni in še več smo se izgovarjali, da pač ne gre tako »gladko« in da pričakujemo sredstva, ki jih pač ni mogoče zbrati tako hitro. Toda čas hiti. Prav zaradi tega se je odločila Socialistična zveza delovnega ljudstva občine, da bo začela s široko akcijo za zbiranje sredstev za javno knjižnico pri vseh podjetjih in drugih organizacijah. Ta akcija bo po mnenju političnih in kulturnih delavcev brez dvoma naletela na razumevanje in dobro voljo. Nekaj milijonov dinarjev bi definitivno rešili problem knjižnice, ki ga danes nekateri imenujejo tudi »kulturno sramoto« novega, modernega Velenja.

V času splošne akcije za izobraževanje naših delovnih kolektivov imajo knjižnice velik pomen. Prav zaradi tega bo treba s obljubljenimi akcijami pohiteti!

V. V.

Čuden nastop

0 — 0

Tovariš Mlakar ima prav, vzgoja otrok ni zadeva uslužbencev železniškega podjetja. Vendar so določili, da je nek povod, ki ga je dekle zakrivilo, pripravilo uslužbenko, da se je hotela maščevati. Vendar, če gre za osebne spore med starejšimi, ne kaže v nje zapletati še otrok. V takem primeru je uslužbenka ravnila še bolj nepravilno. Saj je končno spore možno ustrezno tudi poravnati, če ne gre drugače, tudi s posredovanjem sodišča.

Vendar moramo ob takih priložnostih imeti vselej pred očmi, da otrok jedra spora ne pozna in da otroku s tem, da ga v spor pritegnemo, zelo škodujemo. To velja enako za ene in druge.

NOVO VODSTVO

Pred kratkim je nov zadrugi svet notne kmetijske zadruge, ki zajema vso območje konjiške občine, izvolil za predsednika zadruge kmetijskega tehnika JAKA ZIDANŠKA. Istočasno so izvolili tudi nov upravni odbor zadruge, hkrati pa so razpravljali o nekaterih najpomembnejših nalogah nove zadruge v tem letu. Sedanjí zadrugi svet kmetijske zadruge v Slov. Konjicah šteje 60 članov.

Franc Mlakar, Teharje 55

V Zagorju TV klub

V Zagorju so lani na občnem zboru krajevnega odbora Socialistične zveze sklenili, da bodo v enem letu zbrali sredstva za televizijski sprejemnik. Za zamisel so se ogreli vsi prebivalci, ki so z denarnimi ali drugimi prispevki pomagali zbrati potreben denar. Hkrati so si uredili tudi klubski prostor in v njem montirali svoj novi televizijski sprejemnik. Ta oblika družabnega življenja se je že v prvih dneh pokazala za zelo dobro. Saj ljudje zelo radi obiskujejo TV klub, največ zanimanja pa je seveda med mladino.

Klubska soba še posebno zaživi ob nedeljah, ko so na sporedu kmetijske oddaje. Eni prihajajo drugi odhajajo. Tako je ves dan.

Krajevna organizacija pa že sedaj pripravlja program izobraževalnega dela, ki ga bodo vodili prosvetni delavci. In sicer kljub temu, da prihaja poletje — na zimo bo v klubu seveda še živahneje. Kakorkoli, primer iz Zagorja na Kozjanskem je primer, ki ga je vredno pohvaliti.

J. L.

NOV DIMNIK

Gradbeno podjetje »Ingrad« je ob koncu lanskega leta v Slov. Konjicah dogradilo nov glavni dimnik za tovarno usnja »KONUS«. Ta nov dimnik je visok preko 60 metrov, torej kar za 15 metrov višji od starega.

Zakaj v zakajene sobe?

Pred kratkim smo z znanci napravili krajši izlet v Savinjsko dolino. Sklenili smo, da se bomo ustavili le-tam, kjer bodo pred gostiščem imeli, kot imamo pač turisti radi, urejen vrtiček, da ne bi bilo treba lepega sončnega dne prebiti v zakajenih gostilniških sobah.

Prepotovali smo Tabor, Prebold, več bližnjih krajev in vasic, vendar zaželenega cilja nismo dosegli.

Mislil, da se nismo zmotili, ko smo bili mnenja, da v tej lepi dolini nimajo dokaj smisla za ureditev takšnih postojank. Potrebno je le malo volje — pod dreve pred gostišče nekaj miz in stolov — in bo brez velikih stroškov to vprašanje rešeno!

Kdo bo to uredil?

Večkrat na dan me vodi pot mimo hotela »Evropa«. Vselej, ko pridem do vogala stavbe, zazrem pred seboj stegernjo roko stare ženske, ki z nemim nasmeškom zre v mimoidoče; in tedaj ni malo. Na dlani ji leži en dinar, dva, včasih tudi več. Prav gotovo je, da čutimo do starke usmiljenje, vendar se ob tem primeru, ki nam ne dela nobene časti, lahko vprašamo, od kod je pravzaprav ta ženska, da so jo spregledali. Naša oblast je starih, dela nezmogljivim ljudem uredila domove, v katerih so preskrbljeni in jim ni treba prostajati na ulicah. Čudimo se, da se lahko celo v središču mesta pojavi tak primer, ki nas spominja na predvojni čas.

D. F.

Prebold in turizem

Prebold je znan turističen kraj ob vznožju lepe turistične točke — Mrzlice. Razumljivo je, da ima zato zelo lepe pogoje za razvoj turizma. Uredili so si že lepo odprto kopališče, okoli pa so male prikupne letovišarske hišice, ki oživljajo okolico in nudijo obiskovalcem in ljubiteljem prirode poseben užitek.

Vendar je v kraju akutno pomanjkanje tujskih sob. Hkrati pa v središču Prebolda sameva velika stavba, v kateri je bila pred časom gostilna, ki je imela tudi tujske sobe. Sedaj je zaprta in ne more turistom ali letoviščarjem nuditi ne stanovanja ne hrane. Tako se popotniki, ki bi ostali v Preboldu še kak dan zgodi, da ne dobi ne prenočišča ne hrane v vsem kraju. Nehote se vprašujemo:

Ali ni škoda, da je tukaj tako malo razumevanja za napredek turizma in za potrebe našega človeka?

Ada Kupec, Celje

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

PO OČETOVIH STOPINJAH

Ce je na stadionu Martin, potem je tam tudi njegov oče. Drug brez drugega na tem športnem prostoru ne moreta biti. Da ne boste napak razumeli — oče trenira sina in mu posreduje izkušnje, ki si jih je sam nabral v več kot dvajsetletnem aktivnem atletskem udejstvanju. Oče, Valter Stajner,



je bil tudi v državni ekipi, ki je 1947. leta na Balkanskih igrah osvojila prvo mesto v partizanskem pohodu. Kot posameznik pa je najboljši rezultat dosegel na državnem prvenstvu v krosu, kjer je zasedel drugo mesto. Čeprav je sedaj postal sinov učitelj tudi na športnem polju, teka še ni posebej zapustil. Še zmeraj trenira, najraje v gozdu in pa v zadnjih pripravah na tradicionalni »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«.

— Kako je s sinom in kdaj je pravzaprav začel trenirati?

— Zdaj je dve leti od tega, ko je stopil na atletsko stezo kot tekmovalac. Nikoli nisem mislil, da bo tudi moj sin aktiven atlet, pa čeprav me je večkrat spremljal na mojih tekih po gozdu... Potem se je kar sam odločil, ne da bi mi povedal. Zdaj je atletiki privržen za dušo in telesom. Kaj bo z njim kot atletom, ne vem. Zaenkrat kaže solidno pot napredka, sicer pa je težko reči kaj več. Resna vadba zahteva veliko časa. On pa je še dijak. Zato je včasih prav težko držati ravnotežje med športom in šolo.

— Kateri so njegovi najboljši rezultati?

— V teku na 400 metrov 51.8 sekund, v teku na 800 metrov 1:57.0, v teku na tisoč metrov 2:29.9 ter na 1.500 metrov 4:03.0.

— In perspektive?

— O njih rajši ne govorim, da ne bo kaj narobe. Drži pa to, da jih imava oba. Pa še to, težka je vloga očeta kot športnega trenerja sina.

-mb

7000 mladih ljudi na Glaziji

Prispevek celjskih pionirjev in mladine k prazniku mladosti bo veličasten javni telovadni nastop, ki bo v soboto, 27. maja ob 16 na Glaziji. Nastopilo bo kar 7000 otrok in mladine, ki bodo v skoraj dnevurnem programu pokazali vso pestrost in raznolikost šolske

telesne vzgoje. Ze pričetek bo nadvse veličasten, ko bo na zeleno preprogo stopilo nad 1000 pionirjev in pionirk I. in II. razredov osnovne šole. Javnosti se bodo predstavili z zanimivimi elementarnimi igrami, ki jih bodo zaključili z rajanjem in pe-

smijo »Svobodni«. Pesem je za to priložnost spenil celjski mladinski pisatelj in ljubitelj otrok, Franjo Roš, uglasbil pa Radovan Gobec. Pionirjem prvih razredov bodo sledili novi oddelki, vsak pa bo prikazal nove in nove elemente ter gradivo iz bogatega učnega načrta šolske telesne vzgoje. Vse vaje bodo izvajane na glasbo v estetski obliki. Vmes bomo lahko videli tudi najboljše telovadce in telovadkinje celjskega okraja, ki z velikimi uspehi tekmujejo na republiških in državnih prvenstvih, v atletskem delu programa pa mlade celjske kandidate za evropsko prvenstvo v atletiki. Nastop bodo zaključile mladinke — preko 1100 — z ritmičnimi vajami in slovenskimi narodnimi plesi.

Nastop bo le v primeru neugodnega vremena preložen na 3. junij. Vstopnice po 50 in 100 din so v predprodaji na celjskih šolah.

J. K.

Tudi mlajše mladinke NAJBOLJŠE V SLOVENIJI

ZNOVA TRIJE REKORDI

V soboto popoldne so se v boj za točke podale tudi mlajše mladinke — atletinje, ki nastopajo v republiškem ekipnem tekmovanju. Kladivar je v to borbo poslal dve vrsti, od katerih je prva ekipa

zbrala 8385 točk, kar je skoraj za tri tisoč več, kot jih je dosegla drugoplasirana ekipa ljubljanske Olimpije-Svobode.

K temu celokupnemu izkupičku so mlade tekmovalke dodale še nekaj rekordnih izidov. Tako je Lubejeva postavila nov državni rekord pri skoku v daljino za mlajše mladinke z rezultatom 5.10 metra. Najboljši čas v državi pa so postavile tudi tekačice Urbančičeva, Kramaričeva, Serbčeva in Lubejeva v štafeti 4 krat 60 metrov. Glasi se 31.1 sekunde. In končno — rekordni izid je zabeležila še Fondova v teku na 400 metrov s časom 69.0 sekunde.

Ta nastop pa so izpopolnili tudi nekateri drugi atleti. Med njimi se je spet odlikoval Longer z zmago v teku na 110 metrov čez zapreke v času 14.5 ter v teku na 100 metrov v času 10.8 sekunde. Odlični je bil še Brodnik, ki je progo 110 metrov čez ovire premagal v času 15.4, vrgel kroglo 13.36 metra daleč, skočil v daljino 655 cm. Izvrsten rezultat je postavil Lešek v skoku v daljino 6.76 metra, da ne omenjamo Peterke v metu diska — 45.32 metra.

Tek v Laškem

V soboto zvečer je bil po laških ulicah tradicionalni tek, na katerem so se najbolj uveljavili tekmovalci AD Kladivarja. Tako je pri članih zmagal Primožič, pri mladincih Potrata, pri mladinkah pa Vodiškova.

Med pionirji so najbolje uspehe dosegli domačini: Srebot in Soterjeva.



Janko Potrata

Presenečenje

Največje presenečenje v desetem kolu okrajne nogometne lige so pripravili igralci Steklarja iz Rogaske Slatine, ki so v Štorah premagali domačega Kovinarja s 6:3 ter s tem po zmagi nad Šmartnim ob Paki 7:3 priborili častno tretje mesto. V drugi tekmi je Rudar iz Velenja premagal Šmartno s 3:2.

Vrsti red na lestvici pa je: Celje 15, Velenje 13, Kovinar 8, Steklar 6, Šostanj 6 in Šmartno 2 točki.

ko smo na nekem okrajnem tekmovanju v Celju srečali tudi te tri mlade strele iz Sempetra. Naša slika jih od leve predstavlja v tem-le vrstnem redu: Poldika Tkavc, Ida Kosu in Milena Ramšak.

— Koliko ste stare?

— Poldika jih ima dvanaest, medve pa po trinajst let.

— Ste že dolgo med aktivnimi člani šempetske strelske družine?

— Ze dve leti.

— Veliko trenirate?

— Da, veliko. Vsak dan po dve do tri ure.

— Oh, to je pa zares dosti.

— Seveda. Pa saj tudi moramo, če hočemo kaj doseči.

— Kako pa je z uspehi?

— Najbolj smo bile zadovoljne z drugim mestom na republiškem tekmovanju.

— Kako pa z vašimi osebnimi rezultati?

— Od dve sto možnih je Poldika zadela največ 159, Ida 196, Milena pa 172 krogov.

-mb

Srečanje...

Streleške družine vključujejo čedalje več mladine in pionirjev. Pa ne samo to, v njih že močno prevladuje mladi rod. In prav je tako. Med družine, ki so posvetile

izredno veliko pozornost najmlajšim, spada tudi strelska družina »Slavko Slander« v Sempetru. Njeni mladi člani se vedno bolj uveljavljajo na tekmovanjih. Ta-



Peageam

javnega telovadnega nastopa celjskih šol

1. Igre — 1. in 2. razr. osn. šol (avtor tov. Zora Oset).
2. Stafetne igre — 3. in 4. razr. osn. šol (avtor tov. Milena Beškovič).
3. Tek 1.000 m — mladinci.
4. Vaje na švedskih klopek — učenke 5. in 6. razr. osn. šol (avtor tov. Oset).
5. Vaje na bradli — mladinci, parter — mladinke.
6. Igre z žogo — učenci 5. in 6. razr. osn. šol (avtor tov. Miran Horvat).
7. Stafetni tek 6 krat 60 metrov — pionirke in pionirji.
8. Raznoterosti — učenke 7. in 8. razr. osn. šol (avtor tov. Majda Zorko).
9. Vadbena ura — učenci 7. in 8. razr. osn. šol (avtor tov. Miran Horvat).
10. Stafetni tek 4 krat 100 m — mladinke in mladinci.
11. Preskoki, parter, vaje na švedskih klopek — pionirji, pionirke.
12. Ritmične vaje — mladinke (avtor tov. Milena Beškovič).
13. Vaje na drogu — mladinci, vaje na švedskih klopek — mladinke.
14. Vaje z drogovi — mladinci (avtor tov. Slavko Kokot).
15. Slovenska narodna kola — mladinke (avtor tov. Nina Trdin).

Rokomet

Še dva kandidata za prvo mesto

V nadaljevanju okrajne rokometne lige je bilo v nedeljo na sporedu predzadnje kolo. Tako so igralci Partizana Celje kljub slabši igri premagali Polule 3:0. Drugi tekme za prvo mesto, moštvo Celja, pa je dobilo dvoboj v Grižah brez borbe, ker domači igralci niso hoteli igrati. V borbi za tretje mesto je Laško premagalo Velenje 23:18, Šostanj pa Konjice 26:17.

Po predzadnjem kolu sta na čelu lestvice Partizan Celje in ZRK Celje, ki imata po 24 točk. Sledijo: Laško 12, Polule 11, Velenje in Šostanj po 10, Griže 8 in Konjice 5 točk.

V zadnjem kolu bodo igrali: Celje — Polule, Partizan Celje — Laško, Velenje — Šostanj in Konjice — Griže.

Glede na trenutno stanje imata možnost za osvojitve prvega mesta ekipi celjskega Partizana in železničarskega rokometnega kluba Celje.

Med tednom so imeli pionirji celjskega Partizana dve prijateljski tekmi z ekipo celjske garnizije JLA. V prvi tekmi so zmagali igralci Partizana 27:25, v drugi pa 14:9.

TUDI V KONJICAH občinski festival

V konjski občini delajo štiri društva Partizan s 674 člani. Njmočnejše je partizansko društvo v Konjicah, ki ima 480 članov.

TVD Partizan iz Konjice je na lanskem tekmovanju za pokal »Delac« zasedel deveto mesto v republiškem merilu, v okrajnem pa drugo mesto.

Navzlic uspešnemu delu (odvaja se v desetih sekcijah) društvo še vedno nima svojih prostorov za sestajanje in redno vadbo. Letos imajo v načrtu preureditev dvorane Mladinskega doma v telovadnico ter dokončno ureditev stadiona ter igrišča za odbojko in košarko. Pri tem upajo, da bodo še nadalje naleteli na takšno hvalavredno razumevanje pri ljudskem odboru ter družbenih in gospodarskih organizacijah, kot so ga bili deležni doslej.

V počastitev dvajsetletnice ljudske vstaje bo konjski Partizan ob podpori občinskega sveta za telesno kulturo izvedel prvi občinski festival telesne kulture, ki bo imel množično propagandni značaj, saj bo na njegovi zaključni prireditvi, v nedeljo, 4. junija, sodelovalo nad tisoč pet sto članov.

L. V.

MARINČEK — SEDMI

V nedeljo zvečer je bilo v Zagrebu končano letošnje državno prvenstvo v kegljanju za posameznike. Med celjskimi udeleženci se je najbolje držal Slavko MARINČEK, ki je v generalnem plasmanu zasedel častno sedmo mesto s 1731 podrtimi keglji. Za zmagovalcem iz Rakeka, je zaostal za 107 lesov.



POZDRAV POMLADI

Čeprav nekoliko pozno, so učenci in učenke tretje osnovne šole vendarle lepo počastili prihod pomladi in Zelenega Jurija. Tako so v soboto popoldne krenili v dolgi povorki po mestnih ulicah. Na čelu je bila godba na pihala Tovarne emajlirane posode, za njo pa so se zvrstili pionirji. Medtem, ko so si dečki zatakneli ročice za klobuke in gumbence, so deklice spletle pisane venčke, si jih nadele okoli vratu, ali pa nosile v košaricah. V sprevodu

so bile tudi lepe, bele snežinke. Za njimi pa so se zvrstili otroci, ki so na vrvi vodili ovčke in psičke, nosili v rokah in košaricah zajčke in mucke... Lepo jih je bilo gledati; bili so veseli in razposajeni. Kako tudi ne, na koncu so imeli vendar prost dan. Po povorki so se otroci spet selili na šolskem dvorišču, kjer so zažgali »starko Zimos« in pozdravili Zelenega Jurija, ki je prijel na iskren konjiču.

KONCERTI GLASBENE ŠOLE

Tradicionalne tako imenovane javne produkcije celjske glasbene šole s katerimi daje ta ustanova pregled celoletnega dela, bodo tudi letos, 29 in 31. maja bosta javna nastopa v Narodnem domu ob pol sedmi uri zvečer, 1. junija pa ob osmih. Produkcije bodo pokazale razvoj mladih glasbenikov na področju solopetja in instrumentalne igre. Poslušaj bomo trobento, violino, flavto, klavir, klarinet itd. Veliko radovednost vzbujata kar dva godala tria in orkester mladih godbenikov.

Celjski TRC 1961

Krompir stari 20 (20—50), krompir novi 90, čebula stara 200 (200), čebula nova 115 (110), česen stari (250), česen novi 164, fižol v. 115—140 (90—150), fižol n. 100 (60—100), solata 30 (80—140), špinata 60 (80—100), ohrovt 100, peteršilj 200—250 (150—200), por (50—80), rabarbara (120), koleraba 110 (200), redkvice 100 (100), korenje (25—40), korenček 120—200 (60—100), hren (150—200), zelje kisló (50—80), zelje gl. b. 100 (100), limona 220, pomaranče 220, jabolka (80—150), banane 290, pšenica (50), koruza (50), oves (40—50), mleko 56 (50—56), maslo (760—800), smetana (320), skuta (200), jajca 2 2/3 (222), kokoši (600—1.000), piščanci 160 (500—450), zajci (200—1.000), oreli celi (750), orehi luščeni 1.500—1.600 (1.500), paradiznik 150, češnje 150 (100—120), jagode 160—200 (500—500), radič (100), grah nalušč. 140, borovnice (200—250).

Trg ni založen tako, kot bi bilo za ta čas pričakovati. Primanjkuje jajc in perutnine.



Uspel telovadni nastop VOJNIŠKEGA „PARTIZANA“

TVJ Partizan v Vojniku je v počastitev 20. obletnice ljudske vstaje priredil telovadno akademijo, za katero moramo reči, da je lepo uspela. Gledalcev v dvorani, ki pa žal ni bila popolnoma zasedena, so se predstavili vsi rodovi družstva, od najmlajših do najstarejših. Po končanem telovadnem nastopu so podelili diplomu poveljniku predsedniku TVJ Partizan v Vojniku.

Nas pa je prijetno presenetila udeležba vojniške mladine v društvu. Saj je na akademiji sami nastopilo lepo število mladink in mladincev. Iz pogovora s predsednikom mladinske organizacije dijakom Dagmarjem Šusterjem smo izvedeli, da se na akademiji še zdaleč

niso predstavili vsi mladinci, ki v društvu sodelujejo. V okviru društva delujejo še nogometna, namiznotenisna in odbojkaška sekcija, kjer je vključeno precej mladih ljudi.

SAH — SAH — SAH — SAH

Janežič-prvak Celja

Te dni je bilo končano šahovsko prvenstvo Celja za posameznike. Prvo mesto je z devetimi točkami osvojil Janežič. Sledijo: Primožič 8 (hkrati je osvojil drugo kategorijo), Ojstrež 7 in pol, dr. Berce 6 in pol itd.

ŽALČANI okrajni prvaki

V predzadnjem kolu okrajnega moštevnega prvenstva v šahu je največje presenečenje pripravila prva ekipa Zalca, ki je v Celju premagala Celje z visokim rezultatom 5:1. S tem so Žalčani osvojili tudi naslov okrajnega moštevnega prvaka in pravico do sodelovanja na polfinalnem turnirju za republiško prvenstvo. Celjani so ta dvoboj izgubili predvsem zaradi podcenjevanja nasprotnika, kar malce diši na nesportno ponašanje. Čudna je bila tudi odsotnost nekaterih igralcev.

Ker so Kranjčani zadnji hip odpovedali udeležbo, je dvoboj mestnih reprezentanc v šahu med Kranjem in Celjem odpadel. To srečanje bo bržkone 4. junija.

LE ŠAHISTINJE IZ ŠMARJA

V počastitev dneva mladosti je bilo v Ljubljani zaključno republiško tekmovanje pionirskih in mladinskih okrajnih ekip v šahu. Od zastopnikov celjskega okraja so se najbolje uveljavile mladinke iz Šmarja pri Jelšah, ki so s 13. točkami zasedle drugo mesto za Domom invalidne mladine iz Kamnika ter pred Ivanom Cankarjem iz Ljutomer.

Boj med štirimi ognji

Slaba udeležba

V nedeljo je bilo v Celju okrajno prvenstvo v boju med štirimi ognji za mladše pionirke in pionirje. Najboljši mesti in s tem pravico do sodelovanja na republiškem prvenstvu so si priborili tekmovalci žalske občine. Pri pionirkah so zmagale igralke šempetrskega Partizana, ki so premagale Tabor 2:0 in Celje mesto 2:0. Pri pionirjih pa so najboljšo mesto osvojili igralci iz Polzele, ki so premagali Zalec 2:0 ter Konjice z enakim rezultatom. Drugo mesto so zasedli Konjčani, tretje igralci iz Zalca, četrto pa pionirji iz Celja mesta. Na splošno je bilo letošnje tekmovanje zelo skromno, saj so izostali mnogi občinski prvaki.

Krajevni organ

Na pobudo Občinske zveze za telesno kulturo v Šmarju pri Jelšah so se v Rogaski Slatini sestali člani upravnih odborov društva Partizan, nogometnega kluba Steklar, Počitniške zveze, ribičev, šahistov in tabornikov in ustanovili »Krajevni organ za telesno kulturo v Rogaski Slatini«. Vsi zastopniki so pokazali pripravljenost do sodelovanja v enotnem organu, ki bo reševal organizacijska vprašanja, vodil gospodarsko dejavnost, vsakega program dela, ustvarjal materialne pogoje in usmerjal raznovrstno dejavnost po etničnih načelih družbenega razvoja na področju telesne kulture.

Začetek kopalne sezone

Te dni so prvič v letošnji sezoni odprli Ljudsko kopališče ob Ljubljanski cesti. Odslej bo odprto vsak dan od 8. do 19. ure. Jutri, v soboto 27. t. m., pa bo na kopališču tudi prvi zabavni večer s plesom. Kakor lani, tako bodo te prireditve tudi v letošnji sezoni vsako soboto zvečer.

V NEDELJO 28. MAJA OB 10.30 NA STADIONU BORISA KIDRIČA II. KOLO EKIPNEGA PRVENSTVA ZA MLAJŠE MLADINCE.

OBČINSKI SKLAD

ZA PROSLAVO 20-LETNICE VSTAJE

Kakor v vseh občinah okraja, tako so tudi v celjski ustanovili poseben odbor ne samo za proslavo dvajsetletnice ljudske vstaje, temveč tudi odbor za izvedbo Jugoslovanskih pionirskih iger. Oba odbora sta že sprejela okvirna delovna načrta, za katerih izvedbo pa bosta morala zagotoviti precejšnja denarna sredstva. Ker pa bodo nekatere organizacije skušale prav na račun svojih prireditev, oziroma takih, ki jih občinska odbora nista zajela v svoj program, pritiskati na delovne kolektive in skušale pri njih dobiti finančno pomoč, sta občinski odbor za proslavo 20-letnice ljudske vstaje ter odbor za izvedbo Jugoslovanskih pionirskih iger pred kratkim s posebno okrožnico opozorila delovne kolektive na to možnost. Hkrati pa sta priporočila, da naj kolektivi ne kaznujejo sredstva v te namene v občinski sklad, iz katerega bosta odbora financirala vse osrednje prireditve.

Oba odbora bosta delovne kolektive podrobno seznanila s programom teh prireditev, kakor tudi s predvideno višino izdatkov zanje. Tako bodo kolektivi seznanjeni, za kaj in v katere namene bodo odobravljeni sredstva, ki se bodo zbirala v občinskem skladu za proslavo 20-letnice ljudske vstaje.

Prve priprave za izvedbo bogatega in zahtevnega programa so pokazale, da bo moč ves naštir usrečiti le ob razumevanju delovnih kolektivov. Zato bi bilo napak, če bi sredstva drobili. Da bi se to ne

zgodilo je bil ustanovljen tudi občinski sklad, ki bo prav gotovo — spričo namena — naletel pri članih vseh kolektivov na največje razumevanje in odobravanje.

Nov hotel do 3. julija

Dela pri izgradnji novega hotela v novem centru v Velenju so v polnem teku. Hotel že dobiva svoje končne oblike. Do 3. julija, dneva rudarjev bo gotova restavracija, kavarna in bar. Prav tako bodo opremljene tudi sobe za tuje v prvem in drugem nadstropju.

V tem hotelu bodo uredili tudi obrat družbene prehrane, ki bo zadovoljil vse potrebe Velenja. Ukinjene bodo kuhinje v Industrijsko-rudarski šoli in menza Rudnika lignita, ki se nahaja v starem rudarskem domu. S tem bo obrat družbene prehrane že ob samem začetku imel več sto stalnih gostov, a najmodernejša kuhinja v novem hotelu bo skrbeča za kvaliteto hrane.

Največji problem bodo zopet dobri gostinski kadri, katere že izbirajo, da bi hotel res lahko v redu delal.

Hotel bo imel v dokončni izgradnji čez 40 postelj. Vse sobe bodo imele kopalnico. Toplovod iz elektrarne bo nudil hotelu stalno toploto. S tem bo rešen tudi problem tujskih sob v Velenju in bodo dane vse možnosti za razvoj turizma.



Lani septembra je Svoboda Store priredila esperantski tečaj za začetnike, ki so ga z uspehom zaključili pred dnevi. Tečaj je obiskovalo 9 slušateljev, vodil pa ga je Ivan

Jazbec iz Celja. Zaključne svečanosti se je udeležil tudi Peter Zlatnar, predsednik Lige esperantistov Slovenije.

dhr

Nova državna REKORDA

V sredo popoldne je bilo atletsko prvenstvo srednjih in strokovnih šol, na katerem je dijakinja Ekonomske srednje šole Marjana Lubjeva dosegla nov državni rekord za mladše mladinke v skoku v daljino — 5,16 m.

SERBEČVA — 12,2 sek. na 100 m

V torek je bil v Zagrebu atletski miting, na katerem je mlajša mladinka Kladivarja, Zinka Serbečva postavila v teku na 100 metrov nov državni rekord za mladše mladinke s časom 12,2 sekunde. V tem teku je zmagala nekdanja članica Kladivarja Olga Sikovčeva, ki je za progo potrebovala 12,9 sekunde, Serbečva pa je bila druga.

Na mitingu je nastopil tudi Lorger, ki je bil v teku na 100 metrov drugi s časom 10,9. Premagal pa ga je Mihovilič, ki je dosegel za dve desetinki sekunde boljši čas.

Serbečva je v tem mesecu že trikrat postavila državne rekorde v teku na 100 metrov.

POKAL za strelce „Branka Ivanuše“

Praznik dneva mladosti so v nedeljo lepo počastili v Dramljah, kjer je strelska družina »Miloš Zidanšek« izvedla množično tekmovanje. Nastopilo je 132 strelcev. Podrobni rezultati pa so bili: EKIPE: 1. SD Branko Ivanuše 1593, 2. Tempo 1515, 3. SD Ivo Loh-Ribar 1508. POSAMEZNIKI: 1. Marjan Dobovčnik 251 (celjski rekord s malokalibrsko puško), 2. Jože Tržan 238, 3. Tone Pihler 215 itd. V tekmovanju posameznikov z zračno puško je zmagal Seršen 184, 2. Klopčič 182, 3. Jože Tržan 182 itd. Pokal strelske družine »Miloš Zidanšek« je v trajno last osvojila ekipa SD Branka Ivanuše iz Celja.

Strelci „TEMPA“ NAJBOLJŠI

V počastitev 25. maja je okrajni strelski odbor izvedel pod pokroviteljstvom OK LMS tekmovanje z zračno puško. Med ekipami je zmagala SD Tempa s 702 krogi. 2. Branko Ivanuše 697, 3. Ivo Loh-Ribar 694 itd. Med posamezniki pa je bil vrstni red na vrhu naslednji: Rozman 185, Seršen 153, Zurbil 182, Samček 182, Cater 182 itd.

Streška družina RUDAR - VELENJE

Na pobudo sindikalne podružnice velenjskega rudnika lignita so pred dnevi ustanovili strelsko družino Rudar. Velenje. Na ustanovnem obnem zboru so sprejeli program dela in med drugim sklenili, da začnejo z gradnjo strelišča za malokalibrsko in strelišča za zračno puško.

Novoustanovljena družina ima že zdaj 329 članov zaradi boljšega dela pa je razdeljena na vode in oddelke. Po številu članov je strelska družina Rudar v Velenju najmočnejša v okraju. Pravi jo pa, da bodo število članov že v kratkem povečali na pet sto. I. P.

Nova strelska družina

Po zaslugi vodstva šole v Sentilju pri Velenju so pred kratkim v tem kraju ustanovili strelsko družino, deseto po vrsti na območju soštanjske občine. V družini je že sedaj 70 članov in 25 pionirjev. Na začetku ustanovnega obnemega zbora je zastopnik Okrajnega odbora društva prijatelj mladine podaril družini zračno, občinski strelski odbor v Soštanju pa malokalibrsko puško.

Upravni odbor LESNO INDUSTRIJSKEGA KOMBINATA SOSTANJ razpisuje naslednja delovna mesta:

1. tehničnega vodje podjetja

2. šefa komerciale podjetja

3. administratorke

Pogoji pod:

1. Tehnik ali visokvalificiran v lesni stroki z večletno prakso v mi-zarski in lesnopredelovalni industriji;

2. popolna ali nepopolna srednja šola z najmanj 5 letno prakso na vodilnem mestu v komercialni službi lesne stroke;

3. večša strojeopisja, stenografije in dela v administraciji, z nekaj let prakse.

Kandidati naj pošljejo ponudbe z opisom dosedanjega službovanja in življenjepisom na gornji naslov do 3. junija 1961. Osebnih dohodkov po pravilniku o osebnih dohodkih podjetja.



GELEE ROYALE — MATICNI MLECEK, garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo dobit v vseh lekarnah. Lekarne, ki preprata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.



2.500 MILJ. PO SREDOZEMLJU!

(od 15. X. do 26. X. 1961)
Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Celje prireja ob desetletnici ustanovitve podjetja dvajsetdnevno potovanje z motorno ladjo »Jugoslavija« (2.600 bti), ki spada med najmodernejšje plovne objekte Jadranske Linijske Plovnice. Za tovrstno krožno potovanje v kreta ladja na krov 200 potnikov. V ladijskem salonu bo vsak večer igral plesni orkester itd.

RELACIJA POTOVANJA: REKA-KO-RINT-PIREJ-ATENE-HERAKLION-ALEKSANDRIJA-KAIRO (ogled piramid v Gizeh) KRF-BARI-DUBROVNIK-REKA.

Vse informacije in prijave sprejema KOMPAS Celje do zaključno 5. septembra 1961.

KOLEKTIVOM NUDI KOMPAS CELJE AVTOBUSNE PREVOZE S POSEBNIM POPUSTOM:

Pred vsakim potovanjem obiščite poslovnišče KOMPAS CELJE, Tomšičev trg 1, tel. 25-50.

NOVI ŽELEZNIŠKI VOZNI RED NAPRODAJ V POSLOVALNICI V vsem redu so zajete železniške, avtobusne in letalske proge. Cena 300 dinarjev.

KUPIM

UTO leseno ali rabljen les, kupim. Naslov v upravljalni listi. MAJHINO posvetilo kupim. Ponudbe pod »Okolice Celja« na upravo. CEBELE kupim. Ponudbe s ceno poslati na uradnoštev pod »Cebele«.

RAZNO

GRADITELJI HIŠ! Pristopim k gradnji, ali dam posojilo za stanovanje. Ponudbe pod »Milijone na upravo«.

OBVESTILA

OBVESTILO
RASTIN je mazilo, ki deluje proti reumi, išiasu ter raznim bolečinam mišičevja. Vsebuje zdravilna zelišča. Nudijo lekarni.

MELBROSIN — preparat cvetnega prahu in matičnega mleka (GELEE ROYALE) garantirano znanstveno stabiliziran proizvod MELBRO — COOP (Zavod za čebelarstvo — Kalnik) dobit v vseh lekarnah. Lekarne, ki preprata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

STANOVANJA

ZAMENJAM sobo in kuhinjo v Zavodni za večje stanovanje kjerkoli. Možna je obdelava zemlje. Naslov v upravljalni listi.

MLADA zakonca brez otrok iščeta nujno enosobno stanovanje. Plačam tudi vnaprej. Ivanjko Ivan, Začet 10.

UPOKOJENCI! Stanovanje na deželi za menjanje za stanovanje v mestu. Ponudbe pod »Vrt-sadovnjak« na upravo Ite. SIVILJA išče nujno sobo. Jordan Marija, Delavska 18 — pri Ribič.

NA STANOVANJE vzajemno poštenega moškega. Informacije Kenda, Lova 14 Celje.

KINO

KINO UNION
28.—30. 5. 1961 »MESTECE PAYTON«, ameriški barvni film
31. 5. — 3. 6. 1961 »SMRTI ZAPISANI«, poljski film

KINO METROPOL
30. 5. — 2. 6. 1961 »POLIKUSKA«, nemško-italijanski film

LETNKI KINO
28.—30. 5. 1961 »VELIKA SINJA CESTA«, jugoslovanski barvni film
31. 5. — 3. 6. 1961 »SIGNALI NAD MESTOM«, jugoslovanski film

MATINEJA
Dne 28. 5. 1961 »NEZNI AKORDI«, ameriški barvni film

DPD »SVOBODA« CELJE
MLADINSKI KINO
Dne 27. in 28. 5. 1961 »NEURESNICENE SANJE«, italijanski film
Predstave v soboto ob 15. in 17. ter v nedeljo ob 10. 15. in 17. uri.

KINO DPD »SVOBODA« — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Dne 27. in 28. 5. 1961 »SKANDAL NA PLAZI«, italijanski barvni film
Dne 31. 5. 1961 »RAZPOKA V RAJU«, jugoslovanski film
Dne 1. 6. 1961 »ESKADRILA NORMANDIJA-NJEMEN«, francoski film
CT II. stran M. S.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sobota, 27. maja ob 19.30 — Nušič: Gospa ministrica. Sobotni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
Nedelja, 28. maja ob 19.30 — Nušič: Gospa ministrica. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Torek, 30. maja ob 19.30 — Nušič: Gospa ministrica. Torkov abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
Sreda, 31. maja ob 20. — Shakespeare: Richard II. Gostovanje v Mozirju.
Petek, 2. junija ob 20. uri — Shakespeare: Richard II. — Gostovanje v Slov. Konjicah.
Sobota, 3. junija ob 19.30 — Nušič: Gospa ministrica. Izven. Vstopnice so v prodaji.

IZLETNIK

IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje vam nudi sledeče usluge:
IZLETE, PREVOZE, EKSKURZIJ po domovini in v inozemstvo
POTNE LISTE — TUJE VIZUME
REZERVACIJE
za letni oddih, prenočišča, spalne karte za vlak doma in v inozemstvo, avionske in ladijske karte
INFORMACIJE VSEH VRST — MENJAVA VALUT
Cenjene stranke obveščamo, da imamo na zalogi večje število avtiokart Slovenije in Jugoslavije.
Za cenjena naročila se priporoča IZLETNIK turistična agencija poslovalnica Celje, Titov trg 3 telefon 28-41, telegram ITA, Celje

KONCERTI

KONCERTI
I. javna produkcija glasbene šole bo v ponedeljek, 29. maja ob 18.30 v Narodnem domu.

II. javna produkcija v sredo, 31. maja ob 18.30 v Narodnem domu.
Koncert gojencev glasbene šole v četrtek, 1. junija ob 20. uri v Narodnem domu.

RAZPISI

Na podlagi 6. člena pravilnika o organizaciji in delu odbora za vzgojo kadrov o spremanju vajencev trgovske stroke v uk in na podlagi prijave trgovskih podjetij in trgovin

RAZPISUJE

Trgovinska zbornica za okraj Celje praz na učna mesta pri naslednjih trgovskih podjetij in trgovinah s področja OLO Celje.

Trgovska podjetja: Vajenci Vajence

»Postrežba« Celje	3	2
»Center« Celje	4	3
»Pri Cinkarici« Celje	1	
»Vesna« Celje	1	
»Manufakturna« Celje	2	1
»Ljudski magazin« Celje	2	3
»Riox« Celje	2	3
»Potrošnik« Vojnik	1	
»Naša knjiga« Celje	1	
»Tkanina-galanterija« Celje	1	
»Unjeje« Celje	3	
»Kristalija« Celje	3	
»Elektromeratore« Celje	3	
»Automotore« Celje	2	
»Izbrava« Laško	3	1
»Sparvar« Ročica/Sav.	1	
»Savinjar« Mozirje	1	
»Arta« Lače	1	
»Raduha« Ljubno	1	
»Dravinski dom« Sl. Konjice	6	
»Fužinar« Vitanje	2	
»Resevna« Sentjur/Celju	3	
»Smarje pri Jelšah«	1	
»Sotla« Podčetrtek	1	
»Izbrava« Rogaska Slatina	2	
»Korje«	3	
»Bijelica ob Sotli«	1	
»Bazene Velenje«	2	
»Paka« Smartno ob Paki	2	
»Velma« Velenje	2	
»Dome« Zalec	2	
»Loga« Šempeter/S. d.	3	
»Menina« Vrnsko	1	

Industrijske prodajalne
»Alpina« Celje
»Borovo« Mozirje
»Peko« Soštanj
»Borovo« Soštanj

Savinjski trg, podjetje Polzela 2
Kandidati morajo zadostiti naslednjim pogojem:
a) starost 14 do 18 let
b) dovršen 8. razred osnovne šole
c) fizično in duševno zdrav ter sposoben za delo v trgovini
d) državljani IRL
e) uspešno položeno preizkus
f) 14-dnevna uspešna preizkusna doba v podjetju.

Interesenti vlagajo prošnje pri podjetju, pri katerem se žele učiti do 17. junija 1961. Prošnje morajo predložiti izpis iz rojstne knjige, došazilo o državljanstvu, zdravniško spričevalo in spričevalo, da je dovršil 8. razred osnovne šole. Prošilci naj ne vlagajo prošnje pri trgovskih podjetjih in trgovinah, ki v razpisu niso označene, ker jih ne bomo upoštevali.

Preizkusni izpit bo 28. in 29. junija tega leta vsak dan od 8. ure dalje v prostorih za izobraževanje delavcev v blagovnem prometu, Oblakova ulica.

Trgovinska zbornica za okraj Celje

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

razpisuje delovna mesta:
1. 2 zdravnik za splošno ordinacijo v Občinskem zdravstvenem domu Celje
2. 1 zobozdravnik — stomatologa ali dentista za Zdravstveno postajo Vojnik.

Pogoji:
ad 1. Zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom. Prednost imajo zdravniki z daljšo prakso.
ad 2. Stomatološka fakulteta ali šola za dentiste in položaj strokovni izpit.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Družinsko stanovanje pod toč. 2 na razpolago v Vojniku.

Razpisna komisija Obč. ZD Celje.

Trgovsko proizvodno podjetje Veležtar sprejme v uk

2 MLINARSKA VAJENCA

Pogoj: dokončana osemletka.

Prijave sprejemamo do konca julija 1961 in jih dostavljate na upravo podjetja, kadrovske sektor.

Večja družbena organizacija sprejme

»RACUNOVODJA-KINJO

v redno delovno razmerje. Ponudbe s kratkimi podatki in zahtevkom prejemkov na upravo lista pod šifro »Vsestranski«.

Tovarna ARERO, Celje, sprejme s takojšnjim nastopom

POMOŽNO KNJIGOVODKINJO ZA SALKOKONTI

Ponudbe pošljite na komisijo za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Tovarne AERO, Celje, do konca maja 1961.

RAZPIS

Kovinsko podjetje KLIMA Celje sprejme v delovno razmerje:

2 kvalificirana kovinostrojarja,

1 kvalificiran kleparja in

večje število polkvalificiranih ključavničarjev.

Prošnje je vložiti na tajništvo podjetja KLIMA Celje, Vodnikova ulica št. 6.

PRODAM

ORACO, lahko, nemške izdelave, dobro ohranjeno in zidan štedilnik prodam.</



Titovi otroški spomini

NA DEDOV DOM V PODSREDI



Tovariš Tito tudi danes ob pogostih priložnostih rad pokramlja v slovenskem jeziku, ki se ga je naučil v svoji najranjši mladosti...

Družina Franje in Marije Broz v Kumrovcu je bila siromašna po imetju in bogata po otrocih, kakor pač na tisoče zagorskih družin vzdolž leno in zvito tekoče Sotle. To je bila šele druga generacija, ki se je osvobodila tlačanstva izpod madžarskih gnovov Erdődyjev, ne pa tudi revščine. Franjo in Marijo Broz se je rodilo od leta 1881 pa do 1906 petnajst otrok, doraslo pa jih je samo sedem, drugi so umrli že po porodu ali pa zaradi bolezni v zgodnji otroški dobi. Josip je bil sedmi po vrsti. Točen datum rojstva ni zanesljiv, toda 25. maj se je beležil od njegove polnoletnosti in se tako tudi obdržal. Hišo številka 8 v Kumrovcu so Brozevi delili na polovico. Eno polovico je imela družina Franje, drugo pa Blaža Broza, Titovega strica.

Mali Joško Broz je bil v Kumrovcu do takrat, ko je dobro razvil umetnost, ki mu jo je priučil velik kodrasti ovčar Polak. Brozov pes je namreč naučil vse otroke hoditi. Opijemali so se ga za dlako in stopicali z njim po izbi ali dvorišču. Potem je Joško odšel po poti, kot so jo pač prehajali otroci revnih vasčanov. Kjer je bilo pri hiši preveč ust, so ali stradali, ali pa so otroci šli k premožnejšim sorodnikom »v rečo«. Brozov Joško je imel »preko« v Sloveniji deda, materinega očeta Marjana Javerška v Podsredi. Tu je pasel živino in nosil vodo za kuho. Tu se mu je bolje godilo kot v očetovi hiši.

»To so moji najmilejši spomini iz otroških let«, pravi danes predsednik republike.

Ded Martin je imel Joška od vseh svojih številnih vnukov najrajši. Nekoč ga je, kot sam pripoveduje, razžalostil, ker mu je odnesel »štuc« sladkorja, pa mu

Za njim so bile robije Lepoglava, Maribor in Josip Broz se je spet oglasil v deželi ob Sotli. Policija ga je nadzorovala, zato si je Tito kot zavetišče izbral tudi domačijo svoje tete Ane Kolarjeve nedaleč od Podsrede. Od tu je ponovno navezoval stike z mestno organizacijo Partije v Zagrebu. Na slovenski strani je bil bolj v miru in lažje si je opomogel od posledic petletnega trpljenja po ječah. Toda zdaj ni več gledal na zeleno pokrajino ob Sotli z otroškimi očmi. V vaški idili je videl vso revščino in krivice nad preprostimi delavnimi ljudstvom. Toda Josip Broz ni bil eden od tistih, ki je z upogajenimi hrbtom prenašal težo kot neizogibno zlo. Bil je človek, ki je v proletarskem boju našel odgovor za izkoriščanje in imel svoj cilj.

Predsednik Tito tudi danes, če le more, prihaja v Obsotelje, ki v novem času tudi spreminja svoj lik. Kako drugače je zdaj tu od časa, ko je ob Sotli pred šestdesetimi leti bosopeti Joško pasel krave:

— Greš na travnik past kravo, v roki imaš knjigo, toda z učenjem ni nič. Krava te vleče za »štirk«, kamor sama hoče... Če dvigneš oči od nje, že zdirja na tujo njivo... Pravega detinstva nikoli nisem imel...

Tako preprosto so tekla otroška leta največjemu sinu naše domovine.



Titova rojstna hiša v Kumrovcu

je spotoma padel v potok in se potopil...

Potem je prišel čas, ko je bilo treba v šolo in ko je moral začeti delati na očetovi kmetiji. Sto in stokrat je vrtel žrnjle, ki jih lahko vidite še danes v črni kuhinji v Titovi rojstni hiši.

Predsednika Tita pa na Slovenijo ne vežejo zgolj otroški spomini na dom svoje matere Marije. Pot za kruhom, ki jo je kmalu spremljalo tudi revolucionarno delovanje, ga je vodila v Sisak, Zagreb, v Dalmacijo, v Kranj, na Nemško, nato spet v Zagreb in kmalu pred sodišče na osnovi zloglasnega zakona o zaščiti države v tako imenovanem »bombarskem procesu«.

KRATKE

JAJCE KOT VSTOPNICA

Mladinci v Mekušnici pri Kosevski Mitrovici nameravajo odpreti šahovski klub. Za to prireajo po bližnjih vaseh kulturne prireditve. Gledalci namesto denarja prinesejo sveže kokoške jajce. Kupe jajce mladinci prodajo zadrugi in tako spravljajo skromni kapital za investicije. Domiselno?

ZE VE ZAKAJ?

Arif Maksimović iz Gradske je baje spreten v pletilstvu in preji. Zakaj, ni težko uganiti. Vsak dan ga lahko vidite sredi gruče vaških deklet, ki jim je to običajno opravilo. Znajdi se, kakor veš in znaš.

V KOPALNI KADI ČEZ KANAL
Angleški študent Allan Weat se je odločil za originalni prehod morske ožine La Manche. Uporabil bo navadno emaširano kopalo kad, jo seveda pri odloku zadela, navzven pa ji pritrtil zunanji motor in — na pot. Ze zdaj se je prijavilo nekaj desetlin časnikarjev, ki ga bodo spremljali na tej tvegani vožnji.

NEVAREN KONJIČEK

Sabri Kabaklić, učenec v električni stroki iz Samca si je omislil nevarnega konjička. Pleza na visoke stolpe električnih daljnovodov in na njihovem vrhu izvaja ročno stojo. Bolje ne posnemajte!

HUDOMUŠEN SE PO SMRTI

Na nekem pokopališču blizu Ustikoline (Srbija) je grob nemarnega šaljivca, ki si je dal gotovo že pred smrtjo izdelati nagrobni vsak prečita tole:

— Tukaj počiva truplo moje, rajši videl, če bilo bi tvoje!

NENAVADNA MACHA

Na kmetiji Pačeta Jelča iz Osijeka sta se plemenska suvina in osica naenkrat odločili za »patriarstvo«. Toda lastnik ni hotel imeti skrbi z mladimi kučki, pa jih je razen enega odstranil. To pa psi ni bilo všeč, zato je hitro »posvoil« tri prašičke, ki so s preostalim psičkom bratje po mleku, saj složno sesajo pri psici.

Pustolovščine

Otrok, ki se po vseh štirih kobaca po izbi, se znajde naenkrat pred razburljivo prigodo. Našel je vrata očetove omare priprta, z zve vanjo, sede v očetov klobuk, preizkusi okusnost njegovih samoveznic, zije orehovo oje po beli svečani srajci. Poprej vedno zaklenjena očetova omara je lahko velika pustolovščina...

Pustolovščina je prvi samostojen korak čez domači prag. Svet se odpira, mežika in vabi v daljave. In potem se vam tak kobacel odpravi na pot, odkoraka v zeleno opojnost bližnjega gozdiča, sede med cvetje in odkrije hu... hu... hudičjevo zadevo: Zeleno kobilico, ki striže s perotmi, privzdiguje zadek in čudno cvrči. Kdo bi tedaj slišal klice že dočela obupane matere.

Pustolovščina je prva pot v šolo, srečanje z rogato kravo na pašniku, s sosedovim Sultanom pod sosedovo hrushko, s presunljivo cvilečimi zavorami avtomobila na sredi ceste.

Potem pridejo druge pustolovščine. Včasih tudi na koncu poti domov, če je v žepu slabo sprječevalo, če kaže ura 20, let je pa le petnajst itd.

Pustolovščina je lahko tudi vsak avstopot vsak izlet, vabiho na ples in v kino. Tudi izbira poklica in prva služba, ali pa tudi vse naslednje so za nekatere ljudi — goča pustolovščina...



Živali v ujetništvu

Živalski vrtovi niso nekaj posebnega in sodobnega. Že v davnih časih so bogati vladarji in velikaši zelo radi v svojih razkošnih vrtovih redili redke živali in z njimi povečevali strah preprostih ljudi do sebe. Še dandanes ima na primer etiopski cesar kot dedič krone kraljice od Sabe za znak svoje cesarske moči pred vhodom v palačo na verigo priklenjenega leva.

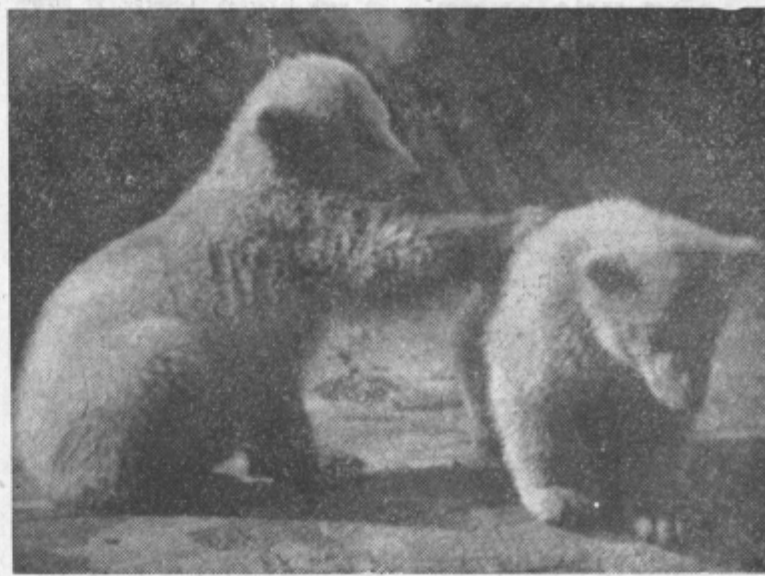
Rimljani so za svoje krvave igre v areni Coloseuma zbrali v podzemskih kletkah krvoločne zveri, leve, leoparda, nosoroga in druge afriške in azijske zveri ter se naslajali nad bojem skoraj golorokih sužnjev z njimi.

Živalski vrtovi so bili tudi kurioziteti srednjeveških dvorcev in palač. Ekzotične zveri so vse bolj uporabljali tudi cirkusi, ki so bili pred stoletji neizogibna posebnost skoraj na vsakem večjem sejmu, svečanosti in ob velikih cerkvenih praznikih.

Sele v zadnjem stoletju so živalski vrtovi postali ustanove za zabavo in pouk najširšim množicam. Vsako vlemesto je moralo za svojo večjo veljavo imeti tudi živalski vrt. Zacetela je trgovina z živalmi in lov na redke zveri. Za oskrbo živalskih vrtov so nastala prava velika podjetja. Tako se dandanes na istem prostoru srečata kralj afriških puščav, lev, in gospodar večnega ledu, beli medved. Azijska opica se norčavo zmruje nad frakastim pingvinom, črni panter renči nad snežnobelo polarno lisico, pritlikavi kolibri pa se stisne v strahu pred hreščočim ameriškim condorjem.

Toda z živalmi v ujetništvu so težave. Sprememba klime in pa odvzem neomejene svobode sta kuga za živali. Zelo malo je živali, ki bi se v ujetništvu normalno množile. Zato so za živalske vrtove prazniki, če se lahko pohvalijo z živimi mladiki levinj, krokodilov, severnih medvedov itd. Najtežje je ohraniti pri življenju roparske ribe, ki se v ujetništvu sploh ne razmnožujejo.

Zatorej ni nič čudnega, da so živalski vrtovi draga stvar in da se s prodanimi vstopnicami sploh ne dajo vzdrževati. Najcenejši ujetnik je še vedno človek. O tem bi vedel kaj več povedati Eichmann, ki mu te dni sodijo v Izraelu.



V londonskem živalskem vrtu sta zagledala luč sveta prikupna bela medvedka. Na veselje Londončanov, sta bratec in sestra kaj norčava kosmatinca...

Suženj, ki je zamajal rimsko carstvo

Šest sto let po ustanovitvi Rima ali sedemdeset let pred našim štetjem so bili Rimljani le še navidezno na vrhu svoje moči. V resnici so prenašali težke poraze v kolonijah v Afriki, Španiji in Blžnjem Vzhodu, zlasti pa so se upirali podložni narodi na severu, Germani in vzhodna ljudstva.

Razkrajali se je začel tudi poprečno trden sužnjeposestniški družbeni red. Sužnji, poprej »govoreča orodja« ali »govoreče delovne živali«, so se začeli vse bolj zavedati svojega brezpravnega položaja bliš in razkošje patricijev je začel prehudo pritiskati tudi na pleča plemenitih sužnjev, ki so bili sicer svobodni, toda politično brezpravni. Vedno slabša vojna sreča je povzročila usihanje virov bogastva, hkrati

pa tudi dotok svežih odraslih sužnjev iz vseh obmejnih provinc rimskega imperija. Zavoljo tega so patriciji in drugi lastniki sužnjev morali začeti dovoljevati zakone med sužnji, da bi jim delovna sila ne usahnila. Znano je, da grški in zgodnjemirski suženji ni imeli pravice do osebnega življenja, do družine in imetja. Včasih so upori plemenitih slojev povzročili nujno, da so bili tudi sužnji uporabljani kot vojska, temu pa so sledile številne osvoboditve itd.

Razvoj suženjskega družbenega reda je bil na stopnji pooma. Zato se je lahko zgodilo nekaj pretresljivega za »večni rimski imperij«.

Podrobnosti o tem, kako je prišlo do upora sužnjev, razlagajo romaniopisci, kar pa je mešanica osebnih

zapletov glavnega junaka in zgodovinskih okoliščin. Deštvo pa je, da so se v Kapui, vzhodno od Vezuva uprli sužnji v gladiatorski šoli. Vodil jih je krepak nadarjen Tračan Spartakus. (Trakija je bila provinca v severni Grčiji.) Odred sužnjev vajenih krvavih spopadov med seboj in z zvermi pred očmi Rimljanov v areni, je imel samo eno možnost, osvoboditev, z njo življenje ali pa smrt. Zgodovina je pozneje še neštokrat dokazala, kakšni srditi borci so tisti, ki ne morejo pričakovati nobenega priznanja. Kaj pa je pomenil upor zaničevanih sužnjev v tisti dobi, si lahko predstavljamo.

Spartakov upor je bil iskra, ki se je hitro razširila v požar. Prvi bojni uspehi z rimskimi legijami so se širili kot požar v ognju. Z vseh stra-

ni Italije so prihajali sužnji in se vključevali v Spartakovo armado. Rimska vojska, zaposlena na Iberskem polotoku (Španiji) in v drugih nemirnih provincih, je bila daleč. Vrh tega pa je bilo v Rimu le malo obaštnikov, ki bi spodbudili Spartaka in njegove čete jemali resno. Toda Spartak je z uspehom točkel vedno večje armade, ki so jih poslali nadenj. Bil se je predvsem v Južni Italiji. O tem, koliko vojsko je Spartak imel, se mnenja razhajajo. Nekateri trdijo, da je ob vrhuncu tretletnega boja imel okoli 75.000 odlično izurjenih vojakov in močno konjenico, ki je zadajala sovražniku hude izgube.

Morda je res, da je bila Spartakova glavna napaka, da ni napadel Rima samega, da se je izoliral v svojem boju na jugu polotoka, namesto da bi prodiral v področja, kjer so bila nemirna ljudstva. Bržčas pa je tudi to res, da je Spartak predstavniki prežgodnjega upora, ko se družbeni razvoj še ni odločilno prevlel v škodo sužnjelastniške družbe.

V odločilni bitki s trikrat močnejšimi sovražniki, prišle so namreč armade, ki so bile poprej izven Italije, je bil potolčen in patriciji so dali na tisoče sužnjev pobiti tako, da so jih križali vzdolž Apijske ceste. Spartak pa je vendar s svojo armado zamajal rimski imperij, pospešil proces razkrajanja suženjstva. Bil je glasnik nove epohe. J. Krašovec



Američani so posneli film o Spartaku (protagonisti od leve: Joanne Barnes, Tony Curtis, Kirk Douglas (Spartak), Jean Simmons, neznanec, Peter Ustinov, Nina Foch). Kljub solidnemu izboru igralcev dvomimo, da bo film imel tako družbeno ost, ki jo zgodovinska osebnost Spartaka zasluži?